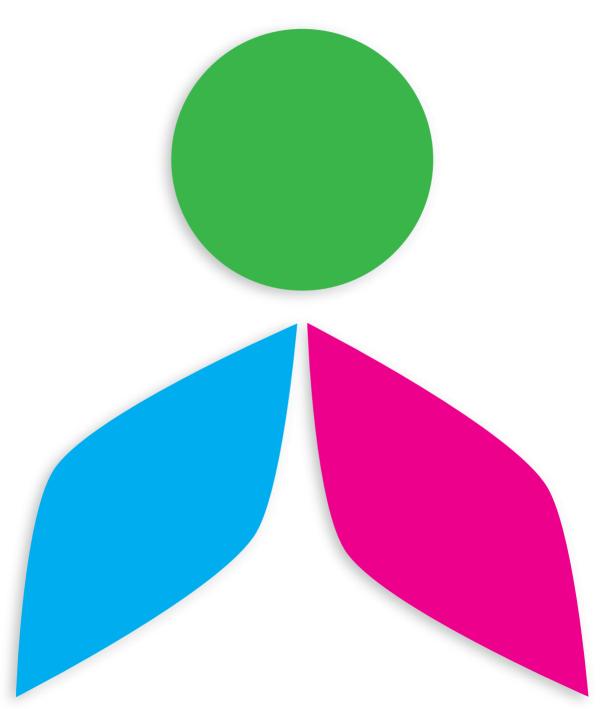
family

WELLBEING | SUSTENANCE | GROWTH
GLOBAL CONFERENCE ON
SOCIAL MARKETING & FRANCHISING

My dear friends,

Leaving a chain of fascinating and eventful memories behind, we have stepped into 2014. It gives me an occasion to convey my heartiest greetings to each one you for a great year ahead.

Year 2013 has been remarkable! We clocked an all time high turnover and profitability growth despite challenges in global economy and slowdown in India.

I will share some of the very notable achievements of HLL in 2013. We have acquired a condom-manufacturing facility at Kochi with an annual production capacity of 300 million pieces. With this, our total annual production capacity of condoms would reach 2000 million pieces. We have also started manufacture of natural rubber-based Female Condoms, with an installed capacity of 25 million pieces per year. We also commenced pilot production at our new pharma facility – 'UNIPILL' plant at Kanagala in Karnataka.

In Service domain, our Infrastructure development division is involved in construction projects worth around INR 6,000 crores. Recently our procurement division bagged one of the biggest contracts from MoH&FW, Govt. of India for procurement of medical equipment & devices for six new AIIMS like institute valued at INR 1000 Crores.

I am delighted to inform you that two innovative ideas from HLL Corporate R&D Centre won prestigious recognition from Bill & Mellinda Gates Foundation. We have been selected to receive research funding of US 100,000 (INR 61 Lakhs) and USD 859,123 (INR 540 Lakhs) to develop Next Generation Condoms using Graphene and to undertake development of coated Copper T.

HLL's not-for-profit trust, Hindustan Latex Family Planning Promotion Trust (HLFPPT) successfully organized a Global Health Conference on Social Marketing & Franchising during December 2-5, 2013 at Kochi. The conference witnessed 383 registered participants from 25 countries, 65 sessions and 74 speakers, who shared their experiences on Social Marketing and Social Franchising.

Friends, we must take pride in our achievements, but we should not sit on our laurels. On the contrary, we must reorient ourselves and resolve to work with a renewed vigour, enthusiasm and confidence.

We, at HLL always wanted to make a difference-to build a unique culture that fosters unflinching loyalty, commitment, credibility and trust. It has been our endeavour to create an environment in which each of our employees become integral to the success of the organization, with their total involvement and participation.

Our theme for 2014 is 'Achieve and Advance'- achieving the impossible and advancing to unconquered territories! So let us focus on flawless execution of our business plans and bring more happiness to all in our society.

Once again I wish you and all your dear ones a Happy, Prosperous & a Great New Year 2014.

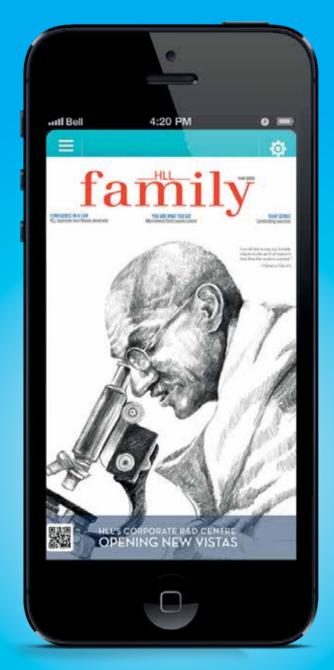
Personal regards,

Dr M.Ayyappan
Chairman & Managing Director

HLL Lifecare Ltd

family

ONE TOUCH IS ALL IT TAKES

HLL Family is now closer at hand than you think

Access HLL Family Magazine on your smartphone / online. Visit hllfamily.lifecarehll.com

family

06

COVER TALKSM & F Conference
HLFPPT expands global footprints

18

MAKING HLL PROUD HLL R&D Centre wins global recognition for condom innovation 20

ROYAL ACCLAIM Indira Gandhi Rajbhasha Award for the 8th time!

40

KNOW OUR PARTNER
HLL and Renata -Partners
for Healthy Society

82

HLL HINDI HLL MALAYALAM

105 HLL AROGYAM

Chairman|Dr M.Ayyappan, C&MD Chief Editor|Rajesh T. Divakaran
AssociateEditor|Sudha Gopinath Co-ordinating Editor|Anija E.J
Assistant Editor|Sivala Maser, Dhanya Biju
Editorial Committee|S.M. Unnikrishnan (C&MD's Office), S.N. Sathu (Dehi Office), V. Saraswathi Devi (CHO),
Anitha Thampi (PFT), Kurtappan Pillai (AFT), Sajeev Joseph (KFC), Gopalakrishnan Nair P (PFT), Praveen P (AFT), R.B Bhosle (KFB),
Jinn Raju (KFC), S. Wlas (ID), Tarun Handa (Dehi) & Veerendra H (KFB) Marketing| Rajashekhar S, Devasahayam
Employee Representatives|R. Rajashekharan (PFT), Pradeep B (AFT)
Liaison Officer| Muraidharan K Office Administrator|Viswanathan Nair N
Design|Hareesh Melayii Printed by| Five Star Offset Printers, Kochi
volume 03 issue 06 from September 2013-December 2013
Edited & Published by HLL Publications, HLL Lifecare Ltd (for free private circulation only)

The three-day International Conference on Social Marketing and Franchisee held during December 3-5, 2013, signalled the emergence of new horizons and tremendous possibilities on how to use the two emerging tools to help India achieve the ambitious goal of universal health coverage.

In its illustrious and eventful existence, Hindustan Latex Family Planninng Promotion Trust (HLFPPT) and HLL Lifecare Ltd (HLL) has achieved yet another phenomenal accomplishment by organising a trail-blasing first global health conference on Social Marketing and Franchising (SM & F) at Kochi in Kerala, India, attracting attendance from prominent stake-holders of the sector from both within the country and outside. The three-day event, held during December 3- 5, 2013, signalled the emergence of new horizons and tremendous possibilities on how to use the two emerging tools - Social Marketing and Social Franchising to help achieve the ambitious goal of universal health coverage.

The event was organised by HLFPPT, a not-for-profit trust promoted by HLL, with the support of Ministry of Health & Family Welfare, Govt of India, Indian Institute of Corporate Affairs (IICA) and HLL.

The prestigious conference, attended by nearly 400 delegates from India and 24 other countries, wit-

nessed 74 stimulating presentations, networking between several country representatives, sharing of best global practices and unanimous decision by leading donor organisations to work jointly on the front.

Make use of social marketing to address health issues beyond family planning

The consensus among the practitioners and policy-makers to take the concept of social marketing and franchising beyond family planning and contraceptive marketing was one of the major outcomes of the conference.

The conference began with Dr M.Ayyappan, C&MD, HLL, welcoming the global audience to the conference. This was followed by Ms Anuradha Gupta, Additional Secretary and Mission Director of National Rural Health Mission (NRHM), inaugurating conference. In her remarks at the inaugural session of the conference, she said, "India is the pioneer in social marketing in the health sector. But we have not been able to take

it to the second level. It is mostly confined to family planning and marketing of contraceptives."

Social marketing is about selling ideas and information that could influence behaviour aimed at addressing the concerns in public health, she observed. "Social franchising is the key and we need to appreciate its role in providing consistency of service and ensuring price standardisation."

Fully concurring with her, Mr C K Mishra, Additional Secretary, Union Health Ministry, called upon the stakeholders to help the government find out the gaps in the field of social marketing and franchising and formulate enduring policies based on the suggestions from them.

Addressing a variety of themes in SM & F

The conference halls were jam-packed throughout the sessions with speakers and exciting networking opportunities for the delegates. The captivating plenary sessions discussed a wide range of topics that

6 HLL FAMILY ______ HLL FAMILY 7

Ms Anuradha Gupta inaugurating the first global health conference on Social Marketing and Franchising (SM & F) in Kochi.

Ms Sheena Chhabra, Ms Frederika Meijer, Mr Guy Stallworthy, Mr Sam Sharpe, Mr Tewodross Melesse and Dr M. Ayyappan are also seen.

included SM & F with regard to reproductive health; SM & F beyond reproductive health; Models on Market based health solutions for Bottom of Pyramid (BOP); Emerging innovations; and models on universal coverage in primary healthcare.

Some of the exciting satellite sessions debated issues like achieving equity and access through SM & F models, demand-side financing and behaviour change for demand generation; contraceptives for young people; and healthcare financing.

Mr Philip D Harvey, President of DKT International (a non-profit organisation that designs and operates

EMBE

"INDIA IS A PIONEER IN SOCIAL MARKETING IN THE HEALTH SECTOR. BUT WE HAVE NOT BEEN ABLE TO TAKE IT TO THE SECOND LEVEL. IT IS MOSTLY CONFINED TO FAMILY PLANNING AND MARKETING OF CONTRACEPTIVES."

Ms Anuradha Gupta

social marketing and clinical programmes for family planning and AIDS prevention in developing countries), observed that social marketing programmes use pre-existing infrastructural skills, besides reaching out to a large number of people. "Social marketing is cost-effective and a bridge to self-sufficiency. In social marketing, contraceptives are sold and not given away. Social marketing is mostly products and social franchising is mostly about providing services," he remarked, while speaking on 'The Social Marketing of Contraceptives and its impact on World Fertility Trends'.

Dr S K Sikdar, Deputy Commissioner, Family Planning in the Union Health Ministry, Govt of India, noted that the free distribution of contraceptives at the doorsteps had already covered 6.4 lakh Indian villages. "Social marketing is not just going to stay, but it should be made to stay well in India," he emphasised.

Taking part in the session, "SM & F with regard to reproductive health", Mr Tewodros Melesse, Director General of International Planned Parenthood Federation (IPPF), said IPPF has launched efforts to standardise SM & F at the global level and bridge the gap between the countries.

Some of the facts were just staggering. Mr Matt Boxshall, Director of Heath Markets in Africa, said 38 per cent of Kenyans were forced to sell their assets to get healthcare services while 16 per cent of the people did not have access to treatment.

Analysing the different models of social marketing in different countries, Ms Sheena Chhabra, Team Leader Health Systems division from USAID, said the number of SF organisations had gone up from just 15 in 2003 to 74 now at the global level.

Mr S.K Srivastava, Addl Secretary and Financial Advisor to the Union Health Ministry, Govt of India, stressed the need for using the latest tools of social media to prod the young people to open up about their problems.

Chairing a plenary on **'Emerging Innovations'**, Secretary, Department of Pharmaceuticals under the Ministry of Chemicals and Fertilizers, Ms Aradhana Johri said the health sector had seen many interventions. "The stakeholders now need to assess the effective interventions and its impact made during the AIDS campaign," she emphasised.

Nepal to learn from Indian example in SM

The significant achievements made by India in the SM & F sector came in for applause from a number of developing countries. Dr Praveen Mishra, Secretary, Minister of Health and Population, Govt of Nepal, said his country wanted to take home the valuable lessons on social marketing from the successful programmes being implemented in India. Pointing out that two-

thirds of Nepal had mountains and accessibility was a big problem, he felt that social marketing could be a useful tool to ensure universal health.

Dr Francis Runumi, Commissioner Health Services (Planning), Ministry of Health, Uganda, was equally impressed. "My country is new into social marketing in the health sector, we want to work closely with countries like India to make healthcare schemes more effective." he said.

UNFPA country representative Ms Frederika Meijer, talking on behalf of the leading development institutions, pointed out that the task under the Family Planning 2020 programme was to reach 125 million more women in India. "The social organisations are committed to work with the government and the private sector in the area of social marketing & social franchising," she said

Showcasing innovative approaches for promoting condoms

An interesting feature of the conference was some innovative concepts to market the condoms. Ms Beatrijs Janssen and 'Kitty the Monkey' were the cynosures of

Ms Beatrijs Janssen, with the belly tray laden containing a range of female condoms and Mr Vinod Naranat with Kitty "the monkey" at the Conference in Kochi.

hundreds of healthcare experts gathered at the conference venue. Ms Janssen, who is Communication Advisor to Universal Access to Female Condoms (UAFC), has been working around the globe for the last four months, carrying the belly tray laden with a range of female condoms. Her aim is to make female condoms accessible, affordable and available for all. The Dutch health activist has already demonstrated it for pro-

A MAR Achievir

Dr M.Ayyappan addressing the global audience

motion at conferences in several countries. UAFC is a programme jointly launched in 2009 by four organisations - Oxfam Novib, Rutgers WPF, i+solutions and the Netherlands Ministry of Foreign Affairs.

A bright orange monkey with a smiling face, twinkly black eyes and ready wit, turned out to be a fascinating object for the delegates. Kitty the Monkey's conversations on blood donation and condom use, peppered with humour, gave a lighter touch to the serious issues that were discussed by scientists, policymakers and experts from around the world. Kitty was brought to life by ventriloquist Vinod Naranat who has been campaigning on issues of social relevance for many years now.

National action plan for social marketing, franchising

A major achievement of the global conference came in the form of hundreds of health experts, practitioners and policymakers endorsing creation of a national action plan to scale up potential of SM & F in India and formation of a broad South-East Asian forum to synergise the best global practices.

Presenting the recommendations, made after the brainstorming involving senior government officials from India and abroad, Dr M Ayyappan, the CMD of HLL, said the South-East Asian Association on Social Marketing and Franchising would be formed within the next two months, after finalising its nitty-gritty.

The partnering nations of this grand coalition would be Bangladesh, Bhutan, Democratic People's Republic of Korea, Indonesia, India, the Maldives, Myanmar, Nepal, Sri Lanka, Thailand and Timor-Leste. "We plan to step up capacity building efforts for generating higher number of skilled workforce," he said, adding: "Social marketing will be included in the public health modules to achieve the goal of universal health coverage. Knowledge capturing and identification of areas where the concept of social marketing and franchising can be utilised will also be the key elements of this

action plan." Recommendations of the national action plan are to be submitted to the Government of India while formulating national health sector programmes and policies.

The conference concluded with a call for regional action plan for understanding regional needs, donor perspective and supply and demand side. The action plan also includes creation of a working group, measures for capacity building and efforts for broadening the basket of products, much beyond the family planning.

Book release

Ms Anuradha Gupta released the book, 'Social Marketing in India', jointly authored by Ms Nancy Lee, Adjunct Faculty of University of Washington, and Mr Sameer Deshpande, Associate Professor, University of Lethbridge, at the inaugural session.

Ms Anuradha Gupta releasing the book 'Social Marketing in India' penned jointly by Ms Nancy Lee and Mr Sameer Deshpande.

10 HLL FAMILY.

Theme of Conference Logo

Theme of Conference logo - the design of the logo depicts a head and two hands that embrace us – offering unconditional love!

We have used three unique colours in the logo – Green, Pink and Blue. Green is the colour of nature, fertility and life. Green symbolises self-respect and well being. It is also the colour of balance and represents the master healer and the life force. Pink denotes - Very good health; in very good condition, physically and emotionally. Pink also denotes unconditional love and nurturing. Blue is the coolest colour - the colour of the sky, ocean, sleep, twilight. A pure blue is the colour of inspiration, sincerity. All the three colours are positive, inspirational and related to wellbeing, sustenance and growth.

S.M. Unnikrishnan DVP (CS&P)

14 HLL FAMILY _______HLL FAMILY 15

ROBUST PERFORMANCE COMPANY PAYS OUT RECORD DIVIDEND

HLL aggregated a record business of INR 1, 376 crore during the fiscal 2012-13.

C&MD Dr M.Ayyappan, presented the dividend cheque to Union Minister of Health & Family Welfare, Mr Ghulam Nabi Azad at a function here on 06 September 2013

Propelled by a robust performance, HLL Lifecare Ltd (HLL) clocked an impressive 37% growth and paid INR 387 lakhs as dividend to the Government of India for the financial year 2012–13.Dr M. Ayyappan, Chairman and Managing Director of HLL, presented the dividend cheque to Union Minister for Health and Family Welfare Mr Ghulam Nabi Azad at a function in New Delhi on 06 September 2013.

HLL aggregated a record business of INR 1, 376 crore during the fiscal 2012–13. Revenue from operation grew to INR 833 crore surpassing the previous year revenue of INR 609 crore (growth of 37%).

The news was extremely heartening for HLL when the Department of Public Enterprises (DPE) rated its per-

formance as 'Excellent' for the third consecutive year. HLL, which began as a single product company, is now firmly positioned as a healthcare delivery company.

HLL has always emphasised innovation and marketing as its growth strategy. "HLL's Corporate R&D Centre, a 60,000 sq ft state-of-the-art facility, started functioning at Akkulam, Thiruvananthapuram on 01 January 2013. The key focus area of the research centre is 'Reproductive Health'." The construction of the prestigious INR 594 crore Integrated Vaccine Complex at Chengalpett, executed by HLL's subsidiary, HLL Biotech Ltd (HBL), is progressing well. During last year, the total annual production capacity of condoms touched at 1616 million pieces.

HLL Biotech Ltd (HBL) secures future generations by providing safe and effective vaccines at affordable prices for every Indian. HBL is partnering with Ministry of Health and Family Welfare, Government of India to set up a premium facility for production of vaccines for the National Immunization Programme and other new generation vaccines at its campus in Chengalpettu near Chennai in Tamil Nadu.

Protecting liv

HLL R&D CENTRE WINS GLOBAL RECOGNITION FOR CONDOM INNOVATION

The next generation of male contraceptive could be a super-thin, ultra-sensitive condom made by blending latex with Graphene.

HLL Lifecare Ltd, one of the world's biggest contraceptive manufacturers, has started working on the next generation condoms at its state-of-the-art HLL Corporate R &D Centre (HLL CRDC), even as accolades came from far and wide, including the Bill and Melinda Foundation, for the Innovative idea. HLL CRDC has been established with an agenda to identify and adapt/develop new technologies, processes and products in the area of "reproductive health".

The idea for the next generation condom won the prestigious recognition from Bill & Melinda Foundation which launched recently a scout for game-changing ideas. Dr Ragupathy along with team members Dr A. Kumaran and Dr G. Rajmohan won \$100,000 in funding for the first phase of this project.

Graphene is a two dimensional material consisting of a single layer of carbon atoms arranged in a honeycomb or chicken wire structure. It is the thinnest stretchable material known and yet is also one of the strongest. It conducts electricity as efficiently as copper and overtakes all other materials as a conductor of heat.

Graphene based polymer nanocomposites are widely explored to replace metals in the manufacture of aircraft, cars, flexible electronics, biomedical applica-

tions, etc. Scientists at HLL want to bring this wonderful material into the intimate life of the people by incorporating 'Graphene' into condoms. This will allow to reduce condom thickness from about 0.07 mm currently to less than 0.04 mm, and increase the heat conductivity. It may also be possible to incorporate drugs into the material for reproductive health . "Our philosophy is to fuse innovation with social commitment," said C&MD Dr Ayyappan, on the pioneering R&D initiatives being taken up by the company to take the contraceptive revolution further ahead.

"Our scientist Dr Lakshminarayanan Regupathy, who worked on this idea, and his team are already into the task," he said. "Healthcare becoming more expensive much beyond the reach of the common man. In this context, our philosophy is to make high-quality healthcare products affordable to the commoner. That is where HLL CRDC excels," he added.

The world-class HLL CRDC, set up in 2013, has already proved to be a cradle of path-breaking innovations. Its mission is to identify and adapt/develop new technologies, products, and processes in the area of contraceptive and reproductive healthcare drugs, devices and immuno biologicals.

HLL C&MD Dr M.Ayyappan congratulating the scientists for their innovative project

Dr Ragupathy, who works at HLL's state-of-the-art Corporate R&D Centre believes the improved mechanical and thermal properties of the material will result in condoms that are half as thick as those currently in use and provide greater sexual pleasure.

Dr Ragupathy's project is among 11 innovative ideas that were chosen by the Foundation from among 800 applications for the Grand Challenges Exploration (GCE) grant for developing the next generation of condoms. His is the only project from India to win funding in this category; the others are from the UK, the US South Africa and Australia

He is the second scientist from HLL to win a grant this year from the foundation which identifies and supports individuals who are taking innovative approaches to some of the world's toughest and persistent global health and development challenges. Dr Abi Santhosh Aprem, Deputy Vice-President of HLL CRDC, has been granted \$860,000 for the second phase of his project to develop coated copper T.

Dr Aprem won a grant in 2010 for the first phase in which he demonstrated that a biodegradable and biocompatible polymer coating over the copper core could modulate the release of copper ions from the

BILL & MELINDA GATES foundation

intra uterine device (IUD). The hypothesis is that since the film gets completely eroded by 3-4 months, a controlled release of copper ions is possible from the IUD as opposed to a burst release seen in the initial months. It would have a substantial impact in reducing side effects like heavy menstrual bleeding and pain. All toxicological evaluations were cleared by the coated copper T device in Phase I.

In Phase II, Dr Aprem will conduct a pilot clinical study of the coated copper T device to compare it with the conventional copper IUD in offering reduced side effects. The coated copper T will be produced in a pilot scale facility at HLL Lifecare. If successful, it is expected that the acceptability of the copper IUD among women users will be increased as it is an economical, non-hormonal, reversible long term contraceptive for women across the world.

ACCOLADES APLENTY

INDIRA GANDHI RAJBHASHA AWARD FOR THE 8TH TIME!

> HLL won first prize at Indira Gandhi Rajbhasha Award in the category of C-Region

Hon'ble President of India Pranab Mukherjee presenting the Indira Gandhi Rajbhasha award to HLL C&MD Dr M Ayyappan

During its eventful existence, HLL Lifecare Ltd (HLL) has never been a stranger to awards and accolades. Its burgeoning list of awards now boasts the prestigious Indira Gandhi Rajbhasha Shield for outstanding performance in promoting Hindi, the official language of India.

HLL won the first prize in the category of C-Region. Mr Pranab Mukherjee, Hon'ble President of India, presented the award to Dr M Ayyappan, Chairman and Managing Director of HLL, at a function in New Delhi on September 14 on the occasion of 'Hindi Diwas'. The company was presented the award for the eighth time – and that was the icing on the cake.

Mr Sushil Kumar Shinde, Hon'ble Home Minister, Mr R.P.N. Singh & Mr Mullappally Ramachandran, Hon'ble Ministers of State for Home Affairs, and the Secretary, Home Affairs, were also present on the occasion.

The Rajbhasha Awards, instituted by the Union Home Ministry and the Department of Official Language, are given to the outstanding public sector units for promoting and propagating Hindi.

'Hindi Diwas' is observed all over the country to commemorate the historic occasion of adoption of Hindi as the official language by the Constituent Assembly on 14th September 1949. The presentation of Rajbhasha awards by the President is the high point of celebrations.

In order to popularise Hindi among the employees, HLL has hammered out a slew of innovative schemes. 'Learn-A-Word' programme is a novel scheme that teaches one Hindi word and its meaning in English everyday through company's Messenger system.

A Hindi cinema library provides CDs of Hindi films to employees. Hindi magazines and newspapers, train-

ing in the language at one's desk and spoken Hindi classes are other options available to enable employees to speak Hindi with ease. A Hindi magazine, titled 'Samanvaya', and a Hindi newsletter- Corporate News are brought out by the Hindi Department of HLL. HLL Family, the trilingual company magazine, and Moments, the company photo journal, have content in Hindi too. The language is also used on letterheads and business cards as also for press releases, annual reports and complimentary products brought out by the company.

Hindi training is held for employees every month and special coaching given to new employees on request. Competitions are held every year as part of Hindi Fortnight Celebrations for employees and their families. Employees also participate in competitions organised by Hindi Prachar Sabha and Vidyapeeth. Besides, a Hindi Mela is held as part of Annual Day celebrations of the Recreation Club.

HLL conducts seminars in Hindi on topics related to the company for its employees, college students and Town Official Language Implementation Committee (TOLIC) members. It is an enthusiastic participant in TOLIC and Hindi Forum meetings. TOLIC is held on a quarterly basis under the CMD's leadership to assess the progress made by the Hindi Department.

Dr Ayyappan has had the honour of receiving the Indira Gandhi award from Home Minister Shivraj Patil in 2002-2003. The company received the award twice from Mr Patil after that. In 2008-2009, HLL was presented the award (first place) from Hon'ble Vice-President of India Dr Hamid Ansari. The then President Ms Pratibha Patil gave the award to HLL for winning the second place in the years 2009-2010 and 2010-2011. President Pranab Mukherjee gave the award last year for winning the second place in 2012-2013.

The state- of- the -art ESIC Medical College and Hospital at Paripally comprises separate blocks for Inpatient, Outpatient, Diagnostic and Casualty, besides the residential quarters, hostels and the auditorium.

LL has notched an impressive milestone by building a 500-bedded Hospital & Medical College for Employees State Insurance Corporation of India (ESIC) at Paripally in Kollam district in Kerala.

Mounted at an expenditure of INR 483 crore and spread over a built up area of 1,24,686 sq mtr, the sprawling Medical College and Hospital will be fully functional from April 2014. The first batch of the medical admissions will start by June 2014.

Honourable Kerala Chief Minister Mr Oommen Chandy inaugurated the 300 bed portion of the 500 bedded In -patient Department and allied facilities at a function on 21st December 2013. Mr Kodikunnil Suresh, Union Minister of State for Labour and Employment, presided over the function that witnessed the presence of a host of dignitaries, including Mr Shibu Baby John, Kerala Minister for Labour & Rehabilitation, Mr V.S. Sivakumar, Kerala Minister for Health, Mr Peethambara Kurup, MP and Mr K.N. Balagopal, MP (Rajya Sabha). HLL C&MD Dr M. Ayyappan was awarded with a memento by Hon. Minister of State Mr Kodikunnil Suresh in appreciation of the timely completion of the project.

Chief Minister Mr Oommen Chandy inaugurating ESIC Medical College and Hospital at Paripally.

The state-of-the-art hospital and medical college comprises separate blocks for Inpatient, Outpatient, Diagnostic and Casualty, besides the residential quarters, hostels and the auditorium.

The Outpatient block, fully air conditioned with energy backup and elevators, has three blocks and four floors, constructed with a total built up area of 8585 sq mtr. The Diagnostic block comprises three floors, with a built up area of 6,073 sq mtr. The air conditioned block has X-Ray units, MRI and CT Scan, Labs, Lecture Hall, Blood Bank and Administrative offices, besides elevators, surveillance camera and other facilities. The round the clock Casualty Block, has a built up area of 12,029 sq mtr, boasts of 10 Modular Operation theatres, ICU, CCU, Neonatal ICU, CSSD & TSSU, surveillance camera and other modern facilities.

Likewise, the fully air conditioned Inpatient Block, built over an area of 23,553 sq mtr, has five floors, three elevators and is equipped with surveillance cameras and automatic fire protection equipment.

It was in September 2005 that Infrastructure Development Division (IDD) of HLL began its operations by implementing a INR 184 crore medicare facilities

upgradation project at the Jawaharlal Institute of Post Graduate Medical Education and Research (JIPMER) in Puducherry.

Currently, IDD provides comprehensive consultancy services in the healthcare infrastructure development sector. These include design, engineering and construction as Project Management Consultants/EPC developer and construction agency to the Government of India, state governments and other government agencies.

HLL is the in-house consultant to Government of India for setting up six AIIMS in various parts of the country. The company is now handling medical infrastructure development projects worth over INR 60,000 million (US \$1090 million).

22 HLL FAMILY ______HLL FAMILY 23

POOVAR HEALTH MEET POOLS IN IDEAS FROM ACROSS GLOBE

The International Training programme helped the participants get insight by benchmarking their own procurement pathways and refine the skills in innovation processes besides redefining quality standards that are in tune with the times.

or stakeholders across the world in the sector of procurement November 2013 proved to be a grand get-together, as a five-day conference aimed at sharing the best global and local practices delved deep into pathways on health procurement as a vital area of the healthcare delivery chain.

The November 27-December 1 meet, which was a platform for this knowledge symbiosis, featured successful case studies, panel discussions and critical examination of practical ideas, thus enabling the participants to identify strength and weakness of different systems besides foreseeing emerging trends.

Organised by HLL Academy, HLL's educational initiative, in association with the Union Ministry of Health and Family Welfare and the World Bank, the Interna-

tional Training programme held in Thiruvananthapuram helped the participants get insight by benchmarking their own procurement pathways and refine the skills in innovation processes besides redefining quality standards that are in tune with the times.

The meet organised at Estuary Island Resort, Poovar was jointly inaugurated by Dr M.Ayyappan, Chairman & Managing Director, HLL Lifecare Ltd and Mr R. Poornalingam, Former Secretary, Govt of India.

HLL Chairman and Managing Director, Dr M Ayyappan, later noted that the conference succeeded in providing deeper vision into internationally acclaimed range of health procurement practices, and equip the participants to deal with the intricacies of demand forecasting and tendering procedures.

There were 56 participants which included middle level and senior level people working in health departments, NRHM projects, Medical Services corporations and the like in addition to representatives from Afganistan, Nepal and Nigeria.

Dr Poornalingam, former IAS Officer and Dr M. Ayyappan, C&MD jointly inaugurate the International Training Programme on Procurement Management organised by HLL Academy.

The programme focused on its objectives such as providing insights into internationally acclaimed range of health procurement practices, learning the intricacies of demand forecasting and tendering procedures, providing updates on extant contract management practice, appraising participants of benchmarks in quality assurance and imparting comprehensive knowledge on innovative tools including procurement automation.

Training sessions covered procurement principles and policies in the health sector — regulatory aspects of Health Sector Procurement, contract management, procurement cycle management, procurement of hitech & bio-medical equipment, logistics and supply chain management.

Healthcare professionals in the area of public health programmes, procurement practices, functionaries of World Bank projects, senior officers from the Health Ministry and those associated with procurement practices, drugs and pharmaceuticals, vaccines, hospital equipment, bio-medical instruments, medical

devices and general hospital supplies attended the programme.

HLL Academy, set up as an independent training, research and consulting division of HLL offers courses in niche areas in procurement management, clinical engineering and management, sales management and social marketing, riding on the two-decade long experience of HLL in the field of procurement.

"Transparency is a core principle of high quality public procurement. An open and transparent procurement process improves competition, increases efficiency and reduces the threat of unfairness and corruption" remarked Dr M.Ayyappan.

METRO MAN E. SREEDHARAN: THE MENTOR FOR MY CITY CAMPAIGN

It could easily rank among top CSR initiatives of HLL.

Y City', an ambitious integrated solid waste management project conceived and executed by HLL in Kowdiar area of Thiruvananthapuram, is turning out to be a revolutionary initiative that will eventually give a huge facelift to the capital-city of Kerala.

The pioneering project was jointly launched by Adv

K. Chandrika, the Mayor of Thiruvananthapuram; Mr K. Muraleedharan, MLA; Dr E. Sreedharan, former Managing Director of Delhi Metro Rail Corporation; and Dr M. Ayyappan, Chairman and Managing Director of HLL at a function held near Gopala Pillai Park, Kowdiar on October 23, 2013. The function was also attended by Resident Association representatives of the area and residents in Kowdiar ward.

Dr E. Sreedharan, former Managing Director of Delhi Metro Rail Corporation, Adv K. Chandrika, the Mayor of Thiruvananthapuram, Mr K. Muraleedharan, MLA and Dr M. Ayyappan jointly flagging off My City initiative at Gopala Pillai Park, Kowdiar on October 23.

'My City' is a novel and replicable CSR scheme of HLL, which aims at transforming Kowdiar ward, where HLL's Peroorkada factory is located, into a dream city. The project is being implemented in partnership with the Corporation of Thiruvananthapuram and the Foundation for Restoration of National Values (FRNV), a not-for-profit organisation headed by Dr Sreedharan.

The campaign focuses on behavioural change as a prelude to fostering a new civic sense among the people by using social marketing techniques. It involves treatment of solid waste at the source by the households, using pipe compost / biogas plants in an eco-friendly manner. It also targets clean, well-lit streets and greenery and landscaping in public places. The entire street will eventually have a unified colour scheme under the project.

Dr Sreedharan, the Metro Man of India who is known for his engineering brilliance and immaculate integrity, is offering his expertise and guidance for the successful completion of the project.

The programme was conceptualised at a meeting on August 25, 2013. Chaired by Dr Sreedharan, it was attended by Mr Muraleedharan, Adv Chandrika, Ms Sathi Devi, Dr Ayyappan, representatives of residents' associations and others. "We have plans and ideas everywhere but what is important is execution," Dr Sreedharan noted at the meeting and exhorted the team to implement the project in a time-bound manner.

After the August 25 meeting, a HLL team visited most of the houses at the ward, interacted with Resident Association representatives and conducted a detailed study on the existing waste management practices. The team also prepared a detailed data base on the Ward. 'My City' project was conceived based on the data collected.

"Kowdiar should become an 'island of excellence' in Thiruvananthapuram City. It should set a model for others to follow," Dr Sreedharan said. "The starting point of the whole effort is cleanliness in homes and surroundings as well as streets. Involving every single

resident is essential for the success of this project."

Mr Muraleedharan was equally upbeat about the HLL initiative. "The programme will encourage more residents to process waste material at source rather than dumping it in public places," he said, assuring all support for the successful implementation of the project.

Dr Ayyappan said HLL had collected all relevant data on waste management in Kowdiar. "Actually, there are more than enough resources, systems and technologies available for waste management. However, most of the projects fail because they fail to address the root cause. Our objective is to create a new civic sense among all the stakeholders through effective behavioural change," he elaborated.

Around 60 per cent of households have waste management systems in place in Kowdiar but these are not fully functional. "HLL will provide technical assistance to the home owners to utilise existing systems effectively. All resident associations in the ward have been giving us full support for the project. We will execute the project in a time-bound manner," Dr Ayyappan said. "We are expecting support from the government and other corporates. We are piloting a model which can be scaled up and replicated across the state."

Ms Lalithambika J, IAS, said that in today's scenario where waste management has become a menace, it is a much needed initiative. "It is really appreciable that a PSU is taking an initiative like this," she added.

As the first initiative, 80 volunteers of the 'My City' initiative cleaned the Boat Club at Kowdiar, which hadbecome a dumping ground for wastes, besides barren lands and footpaths. Children are also being actively encouraged to participate in the drive for spreading the message about waste management and sustainable practices.

26 HLL FAMILY _______HLL FAMILY ______HLL FAMILY 27

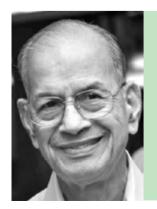

Kowdiar Ward, which comprises 2,000 households, covers an area of 2.5 sq km and a population of around 10,000. HLL has also been maintaining the Kowdiar Park, near Kowdiar Palace for the last 10 years. The project will combine the best of existing waste management practices and technologies and implement them more effectively. The idea is to make Kowdiar a model ward for the rest of the city.

An estimated five tonnes of waste per day is generated in Kowdiar, which includes 3.5 tonnes/day of primary waste or bio-degradable garbage, one tonne of secondary waste such as plastics and paper, and 0.5 tonnes of tertiary waste like e-waste, glass, hardware items and wood waste. Plans are on hand to install

shredding machines to process plastic waste and also to tie up with agencies for recycling e-waste.

Running parallel to the solid waste management project will be waste reduction programme, including promoting the use of cloth/ paper bags, a help desk, a paid service and a team of monitoring personnel. Volunteers to support the project will be chosen from among students, retired people and housewives. The campaign and training will continue into the second year and HLL expects the system to run on its own with the support for stakeholders and the Corporation by the third year.

"KOWDIAR WILL BECOME AN ISLAND OF EXCELLENCE IN THIRUVANAN-THAPURAM."

> Dr E. Sreedharan Former Managing Director of Delhi Metro Rail Corporation

1.5 Tesla

www.hindlabs.in

Accurate Diagnostics at affordable cost

28 HLL FAMILY

KOTTAYAM: Govt. Medical College Hospital, Gandhinagar, Ph:+91 (0)481-2595995/395

WANT TO PROMOTE HINDI: TAKE A CUE FROM THE GOVERNOR

"Mixing English, Urdu and vernacular words in Hindi is a good practice because it enriches the language and makes it more accessible and appealing to people who do not speak it as a first language".

Mr Nikhil Kumar Governor of Kerala

Kerala Governor Mr Nikhil Kumar has an effective recipe for achieving wider acceptability of Hindi in non-Hindi speaking regions: use simple, flexible, version of the language instead of complex words and rigid sentences.

The advice came during the inauguration of the Hindi Fortnight Celebrations at HLL Lifecare Limited at Thiruvananthapuram on October 8, 2013. "Compelling people to use a language they are not familiar with will only be counterproductive in the longer term," he said.

"Hindi was adopted as the official language by the Constituent Assembly on September 14, 1949. Sixty-four years on, we are still promoting it," Mr Nikhil Kumar pointed out. "This slow pace is not because of lack of efforts – there has been plenty of that – but exposing non-speakers to everyday Hindi without forcing it upon them is the only way to accelerate its adoption as envisioned in the government policy."

Mixing English, Urdu and vernacular words in Hindi is a good practice because it enriches the language and makes it more accessible and appealing to people who do not speak it as a first language, he observed.

The Governor said he was impressed by HLL's credentials as a company working to bring affordable healthcare to the public and earn valuable foreign exchange through exports.

On the occasion, he gave away prizes to winners of

various competitions that were held as part of the company's Hindi Diwas celebrations. Messages from Union Home Minister Mr Sushil Kumar Shinde and Union Minister for Health and Family Affairs Mr Ghulam Nabi Azad were read out at the function.

HLL Chairman & Managing Director Dr M Ayyappan, who presided over the function, briefed about the company's initiatives and projects. He also took pride in the fact that HLL had adopted Hindi as the means to create awareness about products and services among the general public.

HLL has been making sustained and conscious efforts to encourage use of Hindi for official communication and otherwise among its employees. The company has chalked out innovative ways to promote the language not only among the employees but also in its entire spectrum of activities. This includes a library of Hindi films and music, a Hindi Mela which is organised as part of Annual Day celebrations of the Recreation Club, and a Hindi 'Music Night' for the staffers and their children.

For its outstanding performance in implementing the official language, HLL was honoured with the prestigious Indira Gandhi Rajbhasha Shield for the eighth time. Dr K Sreelatha, Professor, Department of Hindi at the Sree Sankara University of Sanskrit, offered felicitations. Senior officials of HLL, including Directors Mr R.P. Khandelwal, Dr K R S Krishnan and Senior Vice President Mr Babu Thomasf spoke on the occasion.

Mr Nikhil Kumar, Kerala Governor inaugurating HLL Hindi fortnight celebrations at HLL Peroorkada Factory Trivandrum (HLL PFT) on 8 October 2013.

HLL's 2014 Annual Plan Workshop (APW) held in Goa on 6-8 December 2013 brought together 107 delegates all across India at the picturesque Zuri white sands.

The theme for this year's APW was "Achieve & Advance" – to achieve the impossible and advance to unconquered territories. Building on from the previous year's themes of Excellence in Execution and Propel Performance, 2014 theme stressed on achieving short term goals and advancing towards Vision 2020.

APW 2014 began with the welcome address by Dr Babu Thomas, Sr Vice President (Marketing). Dr K. R. S. Krishnan Director (T&O) and Mr R. P. Khandelwal, Director (Finance) and Director (Marketing) addressed the gathering and presented their achievements and way forward.

What succeeded was formal inauguration of APW 2014 by Dr M. Ayyappan, Chairman & MD, by lighting the traditional lamp. Dr Ayyappan set the tone for the evening by asking each participant "how they could make a difference" to the organisation. He reiterated the need to "see the big picture" while advancing towards HLL's dream goal of "Rs 10,000 Cr by 2020".

As a tribute to Mandela, a special screening of Invictuswas organised for the participants. "A leader's main duty is to inspire the team," pointed out the HLL chief after the show of the 135-minute biographical sports drama film (2009) directed by Clint Eastwood and starring Morgan Freeman and Matt Damon.

He noted that the world seldom saw a leader who dedicated his entire life for the well-being of others.

"Mandela always took care to respect fellow people and interact with them compassionately," Dr Ayyappan added.

He called upon every HLL employee to acknowledge the eminence of others and encourage their talent and skills without reservation. "In such matters, Mandela stands before us as the perfect role model for any leader or worker." Watching Invictus gave the viewer a different experience each time, Dr Ayyappan said.

An enlightened team was back in the morning on Day II, 7 December 2013. The day began with a one-minute silence observed by the participants to honour the memory of Mandela.

This was followed by presentations on the CSR activi-

ties being initiated by HLL. Mr Suresh Babu, DGM (Social Marketing) spoke about Millennium Development Goals, Health sector targets in 12th Five Year Plan and NRHM goals. He also spoke at length about HLL's Contraceptive Social Marketing initiatives in NACO project states. This was followed by a short video on the newly commissioned Unipill Block at Kanagala Factory, Belgaum after which the self-introduction of new recruitstook place.

The second half of the day was spent with the participants being divided into groups to brainstorm on topics covering "improving quality perception, cost reduction, delighting customers, increasing market share, positioning and innovations in HR".

In the evening, an awardceremony was hosted to reward outstanding performers of the organisation. Among the awardees were Dr Jayasree V.K, DGM, who was awarded a certificate of appreciation for HLL's consecutive win at the Indira Gandhi Rajyabhasha awards and Ms ArundhatiKandwal, DVP(PCD), who won the outstanding professional of the year award for the year 2012-2013. The outstanding professionals ofthe previous years and the team handling the Unipill projectwere also awarded.

Mr Khalil Mussadiq, the GM of Renata — HLL's distributor in Bangladesh — was the special guest of APW.

The third day began with C&MD summing up the APW proceedings and guiding the team the way forward. He stressed the need for 'flawless execution' of plans and strategies and outlined the three Cs — clarity, confidence and conviction — with which each person in the organisation should operate.

"There should be clarity in Purpose of businesses we do (business philosophy), Our Roles, Strategies, Process of decision making and Destination we want to reach". We need to have Confidence in our Business plans, Decisions we take, and in our Team. Finally, there should be conviction in our purpose, decisions and Success.

Chairman closed his remarks urging each one to work to the best of their abilities and more importantly to work with a good heart.

Everyone left the venue with a vow to do their best and exceed expectations

Outstanding Professional of HLL from 2006-2013

Mr S N Sathu SVP (Govt Business) 2007
Mr T. Rajashekar AVP (Marketing) 2008
Mr S. Pradeep Spl Officer (Medipark) 2009
Mr G Krishnakumar AVP (HCS) 2010

Dr Abi Santhosh Aprem DVP (R&D) 2010

Mr N Ajith Head (CBD) 2011

Mr S M Unnikrishnan DVP (CS&P) 2012

Mr Suresh Babu DGM (Projects) 2012

Mr Harikrishnan Nampoothiri , DGM (Exports) 2010 Ms Arundhati Khandwal DVP (PCD) i/c 2013

Officers
who received
Appreciation
Certificates

Mr U.L. Pai, JGM (OCP) & Mr B.R. Desai, DGM (UNIPILL), KFB

 $\operatorname{Mr} \operatorname{L.Ajit} \operatorname{Kumar}$, AVP (IT), CHO

Dr Abi Santhosh Aprem, DVP (R&D), CHO

Dr V.K. Jayasree , DGM (Hindi), CHO

Mr Kuttappan Pillai , Unit Chief, AFT

 $\mbox{Mr\,V.C.}$ Dumale, $\mbox{DGM}$ (QA) $\mbox{i/c}$, $\mbox{KFB}$

Mr J.S. Swamy, DM (Lab) , KFB

Mr Jayendra Kumar, APM , KFB

Mr D.S. Khapardhi, APM , KFB

Mr Rahul Verma, APM, KFB

Mr Mohammed Rafi M.T, APM, KFB

Mr Sanoop V, APM, KFB

ITS GOOD TO ESCAPE A BITE

Youngsters of Mar Ivanios College in Thiruvananthapuram stage street play as part of 'Sneha Gramam' initiative.

Youngsters of Mar Ivanios College earned the applause of the public through a unique street play staged at Karakulam grama panchayat in Thiruvananthapuram, Kerala as part of the Sneha Gramam awareness initiative of HLL Lifecare Ltd and Hindustan Latex Family Planning Promotion Trust against mosquito-related diseases.

The play titled 'Kadi Kollathirunnal Kollam (Good if you escape a mosquito bite) was penned by volunteers of the HLFPPT and presented by members of the National Service Scheme at Mar Ivanios College.

Sneha Gramam project is part of the corporate social responsibility initiatives of HLL. The aim of the project is to strengthen health sanitation-education programmes of Karakulam grama panchayat in Thiruvananthapuram.

Besides the grama panchayat, primary health centre and Mar Ivanios College, the partners of the project also include District Medical Office.

The project targets eliminating mosquitoes at source and evolve programmes to prevent spread of diseases like dengue at homes, various establishments and public places.

Street plays, door-to-door campaign, magic shows, school-based awareness programmes and cleanliness drives at public places are also part of the project.

Mr Vattapara Jayakumar, president of Karakulam panchayat, officially inaugurated the programme.

Mr D. Sasi, District Mass Media Officer, presided.

Health Inspector, Fr. Shoji, faculty of Mar Ivanios College, and HLFPPT State Programme Manager Mr Baby Prabhakaran spoke.

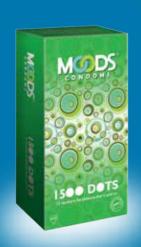
36 HLL FAMILY _______HLL FAMILY 37

19 variants. 64 positions. Unlimited pleasure.

Your time. Your place. Your Moods.

HLL @ MEDICA 2013

T TLL participated in the world's no. 1 medical Ttrade fair 'MEDICA 2013' from 20 to 23 November, 2013 at Duesseldorf, Germany.

The MEDICA is the world's largest medical marketplace annually organised in November in Düsseldorf. 115,000 square-metres of floor space, 4,500 exhibitors from 70 countries, 17 exhibition halls, 5 conferences, 6 forums, several special stands - MED-ICA covers the entire spectrum of exhibits for both ambulant and in-patient treatment.

Started in 1969 with just 135 exhibitors, MEDICA had grown over the years and it now has become the world's largest medical trade fair covering a wide range of relevant topics which include Electromedicine, Medical technology, Laboratory equipment, Diagnostics, Physiotherapy, Orthopaedic technology, Single-use and consumer items, Information and communication technology, Operating tables, medical furniture, Medical services and publications.

It is the seventh year HLL consecutively attending MEDICA trade fair. Survey has shown that MEDICA has 96% satisfactory visitors.

Dr Babu Thomas, SVP(M) with Algeria Moods Distributor

Mr Kesavan U.K., Head- HP Exports with Iran Distributor at Medica

HLL Team at Medica 2013

HLL AND RENATA

PARTNERS FOR HEALTHY SOCIETY

LL's partnership with Renata Ltd for the past three years continues to be a matter of immense esteem for the Bangladesh-based company. Renata was established in 1972 as Pfizer Laboratories (Bangladesh) Limited as a subsidiary of Pfizer Corporation, USA. It was in 1993 that the company was renamed as Renata after divestment of shareholdings by Pfizer. Renata manufactures, markets and distributes world-class human pharmaceuticals, animal health medicines, nutritionals and vaccines. It also supplies products for UNICEF and Social Marketing Company (SMC-a big non profit organisation in Bangladesh ,where Renata supplying there products). The company has MHRA certificate (UK-MHRA is a quality certification for exporting the pharmaceutical product to UK) and has also obtained certificate of Good manufacturing Practice (GMP) compliance from medicines and healthcare products Regulatory Agency, UK.

With a wide network of 18 depots across 22 regions in Bangladesh, a strong sales force of 1,300 field officers and five manufacturing facilities, Renata has grown to be the 5th ranked company in Bangladesh

Renata lear

according to International Medical Survey (IMS). It is also the leader in hormone market and brand leader in 22 generic products. Today Renata is a 700 crore Bangladeshi Taka (USD 900Lakh) turnover company, growing at a faster pace to reach soaring heights.

Renata, which is one of the top ten pharmaceutical manufacturers in Bangladesh in terms of revenue generation, has enjoyed a tie-up with HLL since 2010 for the distribution of HLL's flagship-brand MOODS along with other HLL healthcare products such as Sutures and Gloves.

"We are proud and privileged to be associated with HLL Lifecare Ltd — to bring better healthcare to society," says Mr Syed S. Kaiser Kabir, CEO & MD of Renata, headquartered at Dhaka.

"To shore up our prospects with HLL, we will increase our product portfolio by inclusion of SHARE condom and Lactohil among others. We hope to further strengthen our relationship in the years to come," adds Mr Kaiser.

Apart from HLL products, the company has marketing and distribution rights for Novartis Vaccines (human vaccines) in Germany and Italy, Evans Vanodine International (animal farm disinfectants) in the UK, Zinpro in USA and Biomin in Austria (both are animal nutritional products), Bomac (animal health products) in New Zealand; Novus (animal health products) in USA, Indian Herbs Overseas and Blue Seas Life Sciences.

Through its business association with Renata Ltd, HLL is looking forward to be the leaders in contraceptives, pharmaceutical and hospital range of products in Bangladesh.

AWARDS GALORE

PREVENT PREGNANCY

Use this emergency contraceptive pill within 72 hours of having unprotected sex.

CALL OUR HELPLINE: 1800 425 3223
E-mail: unipill@lifecarehll.com

PROFESSIONAL LEADERSHIP AWARD

Dr M Ayyappan, C&MD HLL receiving the 'Professional Leadership Award' from Mr Shiv Khera, famous author and motivational speaker in the Emerging Kerala Business Conclave & Awards 2013 instituted by DC Books on 4 November 2013 at Kochi, Kerala, India.

HLL WON PERFORMANCE EXCELLENCE AWARD

HLL was conferred with the 'Performance Excellence Award 2012' instituted by Indian Institute of Industrial Engineering (IIIE) in the Gold Category. The award was received by Mr R.P. Khandelwal on behalf of HLL Lifecare Ltd in the 17th CEOs Conference organised by IIIE on 21 June, 2013 at Amritsar in Punjab, India.

KFB BAGGED SAFETY AWARD

Kanagala Factory Belgaum Unit won the Unnatha Suraksha Puraskara (SAFETY AWARD) for the year 2012-2013 in Large Scale Industry by National Safety Council, Karnataka Chapter.

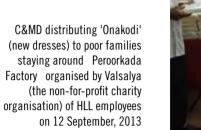
The award was presented by Director General of National Safety Council of India, Mr V. B. Sant, and Mr B. S. Ramachandra, Director of Factories, Boilers, Industrial Safety & Health, and Karnataka State to Mr K.V.Kamat, Unit Chief and Mr P.M.Varale, DGM(Safety), HLL at a function held in Bangalore in India on 13 September, 2013.

HLL SAP TEAM BAGS SAP ACE SPECIAL RECOGNITION AWARD

HLL Lifecare Ltd got the prestigious SAP ACE special recognition Award for leveling SAP Solutions in public service and nation building. The award was received by Mr Ajith Kumar, AVP (IT) from Mr Suprakash Chaudhuri, MD- SAP India at a function held on 17 October,2013 at Hotel Hyatt Regency Mumbai, India.

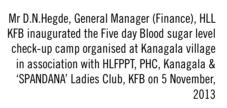
Nine Solar Street Lights installed in different locations at Kanagala on 16 November, 2013

HLL C&MD Dr M. Ayyappan inaugurating 'Annual Feast' organised for the inmates of Peroorkada Mental Hospital by Valsalya, the non-forprofit charity organisation of HLL employees on 23 December, 2013

A general medical check-up camp conducted at Kanagala village in Karnataka on 18 December, 2013

Blood Donation Camp conducted in association with HLFPPT and HLL Hi-Care Division as part of 'National Voluntary Blood Donation Day' at Kanagala on 1 October, 2013

44 HLL FAMILY ______ HLL FAMILY 45

C&MD Dr M. Ayyappan inaugurating the newly renovated office space of Corporate Communications, HR and Security Departments at CHO on 11 September, 2013

Onam celebration at Corporate Office on 11 September, 2013

Introducing Herbs & Berries Joint Care Cream

Rediscover freedom from pain. Rediscover the power of ancient, authentic Ayurveda that treats inflamed joints and aching muscles from within. Developed by Arya Vaidyasala Kottakkal, based on well-known pain management preparations like *Mahanarayanatailam* and *Kapuraditailam*, Herbs & Berries Joint Care packs 49 effective ingredients including *Bala* and *Devataram* that penetrate deep to reduce inflammation, improve mobility and flexibility in the joints. Maximizing age old tradition for a life that is active and fulfilling today.

True health. True life.

__HLL FAMILY 47

Annual finance Meet of executives held at HLL CRDC on 22 & 23 October, 2013

Awareness Programme on 'Official Language Policy' for DGM to AVP level officers held on 29 October, 2013

Competitions conducted for employees as part of Hindi Fortnight Celebrations on 31 October, 2013

Corporate HR Department conducted training programme on 'Interview skills' on 9 October, 2013

C&MD Dr M. Ayyappan inaugurating 'Sonata'- the new music club of HLL Corporate Head Office on 1 October,2013

Pooja Celebration held at Corporate Office on 11 October, 2013

Vigilance pledge on 28 October, 2013

Auditors Meet held at CHO on 17 November, 2013

48 HLL FAMILY ______ HLL FAMILY 49

Dr M. Ayyappan, C&MD, HLL Lifecare Ltd, inaugurated E-tendering - the online tendering system on 27 November, 2013

HLL Lifecare Registered Office Recreation Club organised a talk on 'The Power of Breath in Stress Reduction' by Mr Ramesh Narayan, Art of Living on 11 November, 2013

Elocution competition conducted as part of Hindi Fortnight celebrations on 16 November, 2013

Competitions conducted for top executives as part of Hindi Fortnight celebrations on 16 November, 2013

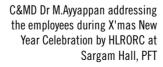
C&MD Dr M. Ayyappan inaugurating the HR Meet conducted at Corporate R&D Centre, Akkulam on 4 & 5 November, 2013

PINK - Ladies forum of CHO baking cake as part of New Year Celebration on 31 December, 2013

C&MD Dr M. Ayyappan cutting the cake to mark the inauguration of Christmas celebration at CHO on 23 December, 2013

Christmas- New Year celebration conducted by HLRORC on 30 December, 2013

HLL C&MD Dr M. Ayyappan inaugurates Onam celebration on 12 September, 2013

Onam celebration at PFT

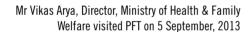
52 HLL FAMILY ______ HLL FAMILY 53

HR and Counseling & Guidance Centre (C&GC) organised an awareness talk on 'Plastic Use and Environment' by Mr Shibu K. Nair on 10 September, 2013

Training programme on 'Excellence in Work Environment' by Mr C. Sumesh & Ms T.J. Tessy, Education Officers of Central Board of Workers Education, Kochi on 5 & 6 September, 2013

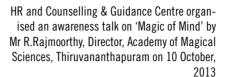

Dr K.R.S. Krishnan, Director (Technical & Operations) inaugurating Pooja celebration at PFT on 12 October,

Ms Vishalakshy M., Rtd. Assistant Director (OL) taking class during the awareness Programme on Official Language Policy organised for Trade Union leaders on 9 October, 2013

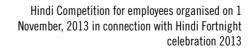
Training on 'Work is Worship' by Mr B.Ajaya Kumar, International Trainer, JCI University, USA on 18 & 19 October, 2013

Employees taking pledge as part of Vigilance Awareness Week celebration

Kshamatha Eco Safe Forum organised 'Chiri dot com' by Mr Sukumar, Cartoonist on 5 November, 2013

HLL C&MD Dr M. Ayyappan inaugurates HLL Academy Management lecture series on 16 November, 2013

Annual Mahalakshmi Pooja held at the Finance Department on 1 November, 2013

TOLIC (Town Official Language Implementation Committee), meeting held on 27 November, 2013

IQA Training on ISO/IEC 17025:2005 conducted by M/s.ZDC from November 25 -28, 2013

An employee development programme (Ulkazhcha 2013) organised for the employees on 18 & 19 December, 2013 at Hotel Capital,Thiruvananthapuram

Employees taking pledge as part of World AIDS DAY on 1 December, 2013

56 HLL FAMILY ______ HLL FAMILY 57

Alert Eco Safe Forum organised a talk by Mr Ajith Gopi, Joint Director, ANERT on 9 December, 2013

An exhibition organised by HR and Counselling & Guidance Centre as part of World Pollution Prevention day, on 2 December, 2013

Hindi Fortnight - Valedictory Function & Hindi Music Night was inaugurated by Ms Santhi S Nair, Chief Postmaster General, Kerala Circle on 17 December, 2013

Awareness Programme on Official Language Policy for factory staff was conducted by Mr Krishna Panicker, Rtd. Deputy Director, Implementation on 20 December, 2013

Mr B. Rajendran, Unit Chief launching information pamphlets during World Quality Month Celebration on 5 December, 2013

A training session on 'Successful new Product introduction through Innovation' by Mr P.Baiju, Sr.Manager (R&D) on 28 December, 2013

Training on Six Sigma was conducted by Mr S.Venugopal, DGM (PP) i/c and Mr P.R.Maheshkumar, Manager(M&U) on16 December, 2013

58 HLL FAMILY _______HLL FAMILY 59

Health talk on 'Gastroenterology Related Issues' by Dr Meenu Hariharan, Director, Institute of Diabetes on 29 October, 2013

Mr Manohar S., Kochi held a training programme on 'Bradley Advanced Logic Engine PLC's /PAC's

Mr V. Kuttappan Pillai, Unit Chief administrating Vigilance Pledge on 28 October, 2013

Mr C. Shanmugham , Supt. Engineer, Central Electrical Inspectorate, Chennai delivered a class on Electrical Safety on 8 November, 2013

Talk on 'Stress Management' through Breathing Exercise by Mr Ramachandran on 23 November, 2013

Dr Aniyan, DGM (QA), Brahmos Aerospace, Thiruvananthapuram spoke on 'Business Excellence' on 20 November, 2013

Health talk on Diabetes by Dr Nishanth David Thomas, Indian Institute of Diabetes on 31 December, 2013

Dr Ganesh Bhargav, Bhargav Management Consultancy addressing the employees during 'Officer Development' programme conducted for the executives on 16 & 17 December, 2013

HLL C&MD Dr M. Ayyappan launching Commencement of Project for 300 Mpcs Condom Moulding Unit at Rubber Park, Irapuram on 8 September, 2013

Onam Celebration at KFC on 13 September, 2013

Mr Manoj L.K., APM receiving Cash Award from Mr Sajeev Joseph, Unit Chief for his meritorious success in Hindi Prabodh Examination conducted by the Department of Official Language, Ministry of Home Affairs, New Delhi on 10 September, 2013

Sales Management Training conducted for IBD on 6 September, 2013

Vigilance Awareness Week pledge on 28 October, 2013

Safety & Emergency Preparedness Training by Mr Dibyendu Adhikari, DM (P&S) on 25 October, 2013

Winners of KFC Quality Celebration 2013

62 HLL FAMILY ______ HLL FAMILY 63

Dr Jayashankar Yadav, Sr Hindi Professor, Hindi Teaching Scheme, inaugurating the Hindi Fortnight celebration at KFB on 2 September, 2013

Mr K.V.Kamat, General Manager (Operations) & Unit Chief administering Vigilance Pledge to the employees on 28 October, 2013

Hindi workshop by Mr A.Somadattan, Rtd Asst Director (O.L.), Income Tax Department on 23 August, 2013

Dr Dominic M Kariuki from Product Evaluation and Registration, Pharmacy & Poisons Board, Kenya visited KFB on 25 & 26 November, 2013

Mr Anand Nayak, C.A., Belgaum delivered a lecture on 'Financial Management' on 27 November, 2013

Mr K.V.Kamat, Unit Chief, KFB distributing prizes for various competitions conducted as part of Quality Celebration on 23 December, 2013

Employees conducted AIDS RALLY in association with HLRC on 1 December, 2013

64 HLL FAMILY ______ HLL FAMILY 65

Hindi Quiz competition conducted as part of Hindi Fortnight Celebration on 8 October, 2013

Employees taking Vigilance pledge during the vigilance awareness week on 28 October- 2 November, 2013

Employees celebrating quality month held from 18 November -23 December, 2013

Diwali Celebration on 2 November, 2013

UPDATES - CENTRAL MARKETING OFFICE, CHENNAI...

Sports competitions held for the employees of CMO

Family Get Together function 'Chokhi Dhani' held on 13 October, 2013

66 HLL FAMILY ___ __HLL FAMILY 67

HLL showcased its pharmaceuticals and Contraceptive range in 'CPhl'- the world's most happening event for pharmaceuticals, worldwide held in Germany during the month of October 2013

HLL participated in Africa's most happening event for ppharmaceuticals titled 'Medic West Africa' held in Nigeria during the month of October 2013

Delegates from Republic of Benin (West Africa) visited KFC to discuss the possibilities of launching MOODS, Pharmaceuticals and Hospital Products of HLL in their region, in November 2013

Delegates from Kenya Pharmacy and Poisons Board Authority visited Unipill Hormonal Facility at KFB for GMP Inspection

The Observance of Vigilance Awareness Week at ID Office-Thiruvananthapuram on 28 October, 2013

Onam Celebration held at Bio Medical Division, HLL Thycaud office

Onam celebration at Delhi Office on 17 September, 2013

Employees taking pledge on Vigilance Awareness Week at Delhi office on 31October, 2014

68 HLL FAMILY ______HLL FAMILY 69

VIJAY DIWAS

UNIT	TEAM MEMBERS SEI	OTEMBER ACHIEVEMENT
KFC	Junitha T R	Identifying and sourcing EVA material of equivalent grade and properties for Female Condom launch.
CHO (HCS)	Doji P D (Centre Manager), Sudha T M (MRI technologist), Renjan C Thomas (Staff Nurse) & Abhi- lash A Nair(Admin Asst)	Completed MRI scanning of 36 patients on 20/08/2013, being the highest number of MRI Scan done amongst all 3 Hindlabs in a single day.
PFT	Baiju.P, Sunitha.K, Madhu.R & Sukumaran.N	Successful in house production of super dotted condoms in RRT line
СМО	Abir Dutta	Generating sales of INR 1.95 lakhs in the month of August 2013 and being a consistent performer.
KFB	P.M.Varale, Y.A.Inamdar, M.H.Aski & B.K.Girimallanavar	Safety Dept. bagging 'Unnatha Suraksha Puraskar' sponsored by National Safety Council, Bangalore.
AFT	Sajith M S, Tom B Mathew & K N Sreenivasan	Timely completion of Blood Bag capacity bal- ancing project.
MFG	Subhash Chander Sharma	Excellent Liaison with regulatory body for obtaining Non - Conviction and Quality Certification from state FDA for tender business on time.
DUU	OCTO	BER
PFT	Rajendran Nair S, Maheshkumar P R, M G Shaji, Anilkumar K K & Anijith Sebi Sunny M	Implemented Centralised silica slurry preparation in the powder finishing operations in Plant D.
CMO	Subramanian	Good performer and recording growth month by month. In August 2013 he has achieved INR 2.05 lakhs primary Sales and becomes No 1 in all India for WHD-Ethical in September 13.
СНО	Dr V.K Jayasree	Winning Indira Gandhi National Award (Ist prize) for implementation of Official Language policy of the union among the Public sector undertaking in southern region
NOIDA	Sandeep Dugal,Gautam Das & K K P Nair	INR105 crore payments collected from Ministry for the months of August and September 2013.
KFB	K A Satyanarayana, K B Thane, Parth Pant & K M Kamble	Despatch of 52 Million Pieces of held up SNP stock for the last 5 months to UP & Bihar state worth of INR 7.50 Crores.

UNIT	TEAM MEMBERS	ACHIEVEMENT	
AFT	Sivaselva Kumaran, Jayaraj J, Arun S, Krishna Mohan & Sabarinath	For achieving highest ever production of 44328 SBE Blood Bags in a Single Day.	
NOVEMBER			
PFT	P Gopalakrishnan Nair, Sumol Saraswathy, K Bijoy, Sonia Joy & L Geetha	Successfully designing and implementing computerised system of wage payment to contract workers.	
СНО	Laxmi Narayanan, Raj Mohan & Kumaran	Obtaining research grant of U.S.\$ 1,00,000 from Bill and Melinda Foundation for the research idea of developing superior condoms.	
GFM	N Naresh Kumar, Anjaneyulu & Naidubabu Voota	Software upgradation of Inflation Test- ing Machine to avoid annual mainte- nance cost.	
DECEMBER			
PFT	P Babu, Vidhya Ramakrishnan C K & Nair Geetha Rishi	For Achieving highest despatch of 194.55 Million pieces of condoms in the month of November 2013 and completing all documentation on time.	
CHO (HCS)	Patriziuz Gomez	Increased the number of outside cases from 553 in 2010-11 to 1206 cases in 2012-13 which is 118% growth. As of November, 2013-14 Alappuzha Hindlabs has the highest number of MRI cases among the 3 MRI centres with 1142 cases.	
KFC	Sindhu C Thomas, Bineesh Kumar P K	Collected Duty Draw Back Benefit pending since September 2013 amounting to INR 228 Lakhs.	

Indian Express

HLL Lifecare Bags Indira Gandhi Rajbhasha Shield

Express News Service

TPuram: HLL Lifecare Ltd has bagged the prestigious Indira Gandhi Rajbhasha Shield for 2013-2014. It is the eighth time that the Central PSU has been honoured for its performance in implementing the official language, Hindi.

HLL won the first prize in the C-Region category of the awards. President Pranab Makherjee presented the award to M Ayyappan, CMD, HLL, at a function held in Delhi last week, on the occasion of Hindi Diwas, Ministers' of State for Home Affairs Mullappally Ramachandran and RPN Singh and Arun Kumar Jain, Secretary, Home Affairs, were also present on the occasion.

The Rajbhasha awards, instituted by the Union Home Ministry and the Department of Official Language, are given annually for outstanding achievement in promoting the Official Language Policy of the government. Hindi Diwas is observed across the country to M Ayyappan, CMD, HLL, receiving the Indira Gandhi Rajbhasha award from President Pranab Mukherjee, at a commemorate the historic

adopted as the official language of Constituent Assemy on September 14, 1949.

HLL has put into practice novative ways to promote Hindi language among its employees. The Learn-A-Word' programme is a novel Hindi word and its meaning

लय, भारत सरकार

Home Affairs, Government of India

the company's internal messenger system. A Hindi cinema library, Hindi magazines and newspapers, inhouse Hindi publications, training in the language at one's desk and spoken Hindi classes are other options available for employees to learn and speak Hindi with

function in Delhi, Ministers of State for Home Affairs Mullappally Ramachandran and R P N Singh look on

occasion when Hindi was in English everyday through ease. The language is also used in official correspondences, business cards, press releases, annual reports, manuals and other communication materials brought out by the company.

Hindi training is held for employees every month and special coaching is given to new employees if requested.

Implementation Committee

The Eloquence Pro-

HLL has provided boards in schools for learning one Hindi word a day and conducts memory tests on a monthly basis, in addition to spoken Hindi training and omnetitions for the students

Competitions are held every year as part of the Hindi Fortnight Celebration for employees and their fami-

Employees also participate in competitions and programmes organised by Kerala Hindi Prachar Sabha and Town Official Language (TOLIC). A Hindi Mela is organised as part of Annual Day celebrations of the Rec reation Club and a Hindi "Music Night" is also conducted at HLL for the employees and their children.

gramme is another attractive nitiative for employees which encourages them to learn and speak in Hindi HLL also conducts seminars in Hindi on topics related to the company for college stu-

of schools adopted under the

HLL team develops Next gen contraceptives

Kochi, 16 Decembe

HLL Lifecare Ltd. the manufacturer of contraceptives, will conductivity. It may also be soon launch next generation possible to incorporate drugs HLL's state-of-the-art corpoout of into the material for reproduc-Graphene, from its state-of- tive health. the-art corporate R &D Centre

single layer of carbon atoms already into the task," said HIL greater sexual pleasure. arranged in a honeycomb or chairman and managing directions. chicken wire structure. It is the tor Dr M Ayyappan. thinnest stretchable material ity as efficiently as copperand overtakes The idea for the

all other materials as next generation a conductor of heat. condom won the Graphene-based prestigious polymer nano composites are widely Bill & Melinda explored to replace Foundation

metals in the manufacture of aircraft, cars, flexi-ble electronics, biomedical and immune biologicals, which identifies and supports ble electronics, blomedical and immune biologicals. applications, among others.

"Our

Lakshminarayanan

ple by incorporating graphene into condoms. This will allow game-changing ideas. Scientist Santhosh Aprem, the deputy

from about 0.07 millimetre members A Kumaran and G beengranted \$860,000 for the eroded by 3-4 months, a con(mm) currently to less than Rajmohan won \$100,000 in second phase of his project to trolled release of copper ions funding for this project.

Ragupathy, who works at rate R&D centre believes the scientist thermal properties of the mate- patible polymer coating over like heavy menstrual bleeding rial would result in condoms Graphene is a two-dimen-Regupathy, who worked on that are half as thick as those late the release of copper ions unations were cleared by the sional material consisting of a this idea, and his team are currently in use and provide

Ragupathy's project is The world-class CRDC, set sen by the Foundation from known and is also one of the up in 2003, has already proved among 800 applications for the strongest. It conducts electric- to be a craddle of path-break- Grand Challenges Exploration ing innovations. (GCE) grant for developing the Its mission is to next generation of condoms identify and His is the only project from adapt/develop India to win funding in this cost. egory; the others are from the new technologies, endorsement from products, and UK, the US, South Africa and processes in the Australia.

area of contracep-He is the second scientist tive and reproduc- from HLL to win a grant this The idea for the next gener- individuals who are taking Scientists at HLL wanted to ation condom won the presti-innovative approaches to some bring this wonderful material gious endorsement from Bill & of the world's toughest and perinto the intimate life of the peo- Melinda Foundation which sistent global health and devel-

develop coated-copper T.

for the Phase-I, in which he in the initial months. demonstrated that a improved mechanical and biodegradable and bio-comthe copper core could modu- and pain. All toxicological evalfrom the intra-uterine device (IUD). The hypothesis is that Phase I.

to reduce condom thickness Ragupathy along with team vice-president of CRDC, has since the film gets completely is possible from the IUD as Aprem won a grant in 2010 opposed to a burst release seen

> It would have a substantial impact in reducing side effects

> > Times of India

'My City' project launched at Kowdiar

Thiruvananthapuram: HLL Life-care Ltd. launched a project, 'My City', in association with the city corporation to tackle the garbage sace on Wednesday.

'My City' is an integrated solid waste management project that will benefit 2,000 families residing at Kowdiar area. HLL is implementing the project as part of their corporate social responsibility (CSR) activ-

"Most of the families in the area have biogas plants but they are not aware about how to use the plants properly Some families have installed pipe compost but don't operate it fearing the stink. We initially conducted a survey and came into a conclusion that the families should be educated about how to utilise the facilities. Moreover, the project will also be dealing with street waste, project coordinator O P Viswanath

HLL Ltd. has invested Rs 2 crore for the first phase, which has facilitated the residents with dustbin along the roadsides as part of tackling the street disposal. Standar dised sign boards pointing the dust bins to dispose of the segregated waste are also installed. Park benches, designed by architect G Shankar have been installed along the road side and the Kowdiar park as part of city beautification.

"Foundation for National Resto ration of Values, chaired by E Sreedharan, has initiated the idea. We decided to conduct the project as our CSR activity here because Kowdiar is the venue of our first factory. The residents should be educated primarily about waste manageent. The waste should be segregated and segregated waste like plas-

Former MD of DMRC E Sreedharan, MLA K Muraleedharan, mayor K Chandrika and HLL chairman and MD M Avvappan faunching the 'My City' project at Kowdian on Wednesday

tics should be dried before disposal. We will extend the project by installing a common plant and a plastic shredder to deal with domestic waste but only after the awareness campaign," Viswanath added.

Forty cadets from NSS and NCC units of Industrial Training Institute, Chakai will conduct the aware ness campaign by visiting houses and staging street plays on the same

"The initiative will prove to be very useful if efficiently imple mented. Even I do have biogas plant but it is dysfunctional for many months. Now, HLL will provide the technical assistance. Cameras will only solve the street waste disposal as many people dispose of the waste during night," said Ammini, a resident from Kowdian

Former MD of Delhi Metro Rail Corporation E Sreedharan flagged off the project at Kowdiar Golf

Business Deepika Magazine

എച്ച്എൽഎൽ ലൈഫ്കെയറിന്റെ ലാഭവിഹിതമായ 387 ല ക്ഷാ രൂപയുടെ ചെക്ക് കേന്ദ്ര ആരോഗൃകുടുംബക്ഷോ മ ന്ത്രി ഗുലാം നബി ആസാദിന് എച്ച്എൽഎൽ ചെയർമാനും എംഡിയുമായ ഡോ.എം. അയ്യപ്പൻ കൈമാറുന്നു.

എച്ച്എൽഎൽ 387 ലക്ഷം രൂപയുടെ ലാഭവിഹിതം കൈമാറി

മിനിരത്ന പൊതുമേഖല സ്ഥാചനമായ എച്ച്എൽഎൽ ലൈഹ്കെയർ 387 ലക്ഷാ രൂപ ലാഭവിഹിതമായി കേന്ദ്ര സർക്കാരിനു നൽകി. 2012-13 സാമ്പത്തിക വർഷത്തിൽ കമ്പനി 36 ശതമാനം വളർച്ചയാണു നേടിയത്. ന്യൂഡൽ ഹിയിൽ നടന്ന ചടങ്ങിൽ കേന്ദ്ര ആരോഗ്യകൂടുംബക്ഷേ മ മന്ത്രി ഗുലാം നബി ആസാദിന് എച്ച്എൽഎൽ ചെയ ർമാനും എംഡിയുമായ ഡോ.എം.അയ്യപ്പൻ തുകയ്ക്കുള്ള

2012-13 കാലത്ത് 1,376 കോടി മൂപയുടെ റിക്കാർഡ് ബി സിനസാണ് നടത്തിയത്. ഏക ഉത്പന്നവുമായി തുടങ്ങിയ സ്ഥാപനം ഇപ്പോൾ ആരോഗ്യക്ഷോരംഗത്തെ സ്യൂപധാന സ്ഥാപനമായി മാറിയത് പുതുമയെ ഉൾക്കൊണ്ടതിനാലാ ണെന്ന് ഡോ.അയ്യപ്പൻ പറഞ്ഞു, തിരുവനന്തപുരത്ത് ആ ക്കുളത്ത് ജനുവരി ഒന്നിന് ആരംഭിച്ച ഒരാര ചതുര്വര അടി വിസ്തീർണമുള്ള ആധുനിക സൗകര്യങ്ങളോടുകൂടിയ എ ച്ച്എൻഎഖിന്റെ കോർപറേറ്റ് ഗവേഷണ വികസന കേന്ദ്രം നുതനരിതികളിലുടെയുള്ള വിജയത്തിന്റെയും വളർച്ചയു ടെയും ഉദാഹരണമായി അദ്ദേഹം ചുണ്ടിക്കാട്ടി. ആരോഗ്യ രമഖലയുടെ ഉത്പാദനശേഷിക്കാണ് ഇവിടെ പ്രാമുഖ്യം നൽകിയിരിക്കുന്നത്. എച്ച്എൽഎല്ലിന്റെ സബ്സിഡിയറി സ്ഥാപനമായ എച്ച്എൽഎൽ ബയോടെക്കിനു (എച്ച്ബി എൽ) കീഴിൽ 594 കോടി രൂപ മുടക്കി തമിഴ്നാട്ടിലെ ചെ ങ്കൽപേട്ടിൽ തുടങ്ങുന്ന ഇന്റഗ്രേറ്റഡ് വാക്സിൻ കോംച്ചക് സിന്റെ നിർമാണം സമയബന്ധിതമായി പുരഭാഗമിക്കുക യാണെന്ന് ഡോ.അയ്യപ്പൻ പറഞ്ഞു.

Malayala Manorama

ആഗോള ആരോഗ്യ സാമ്മളനം കൊച്ചിയിൽ കേന്ദ്ര ആരോഗ്യമന്ത്രാലയത്തിലെ അഡിഷനൽ സെക്ര ട്ടറിയും ദേശിയ ഗ്രാമിണ ആരോഗ്യദൗത്യം (എൻആർഎച്ച്എം) ഡയറക്ടറുമായ അന്യാധ ഗ്യപ്ത, ഫിന്യസ്ഥാൻ ലാറ്റക്സ് ഫാമിലി പ്ലാനിജ് പ്രമോഷൻ ത്രസ്റ്റ് ചെയർമാൻ ഡോ.എം. അയ്യപ്പൻ എന്ന് വർ ചേർന്ന് ഉദ്ഘാടനം ചെയ്യുന്നു. ഷീന ചരുമു, ഫിലിപ് ഡി ഹാർവി, തെവോലോസ് മെറ പ്രെഡ്റിക്ക മെയ്ഗർ, സാം ഷാർപ്, ഗൈ സ്റ്റാൾവർത്തി എന്നിവർ സമീപം.

ആരോഗ്യരക്ഷാ പരിപാടികൾ പിന്നാക്ക മേഖലകളിൽ എത്തിക്കണം

കൊച്ചി • ആരോഗ്യക്ഷോ പദി ധഗുപ്ന പറഞ്ഞു നഗരങ്ങളിൽ പാടികൾ പിന്നാക്ക മോലകളി മീകച്ച വിപണികൾ തിരഞ്ഞെടു ലേക് എത്തിക്കാർ സകാര്യ മേ വലയിലെ സംഭംഭകർ തങ്ങളുടെ സാര്യത്തെ മേഖലകളിൽനിന്ന് ഇറങ്ങിവരണമെന്ന്കേന്ദ്രആരോ ഗു മന്ത്രാലയം. പല സംസ്ഥാന ങ്ങളിലും പൊതു-സ്വകാര്യ പങ്കാ ളിത്ത പദ്ധതിയിൽ സന്ത്വലിതാവ സ്ഥയിലെന്ന് കേന്ദ്ര ആരോഗ്യമ ന്ത്രാലയത്തിലെ അഡിഷനൽ സെക്രട്ടറിയും ദേശീയ ഗ്രാമീണ ണം. സർക്കാരിന്റെ 'ആശ' പദ്ധ ഉദ്ദേശിച്ചുള്ള സോഷ്യൻ മാർക്ക അരോഗ്യന്ത്രം (എൻആർഎ തിസകാര്യമേഖലയ്ക്കുവേണ്ടി ച്ച്എം) ഡയറക്ടറുമായ അനുരാ ആരരാഗ്യ സരമ്മളനത്തിനു നുട ക്കാ. കുറിച്ചു പ്രസംഗിക്കുകയായി. സേവനം കുടുംബാസ്യത്തെ ഉൽ. അളിൽ നിന്നുള്ള സമ്മർദ്ദം തുട രൂന്നു അനുരാധ ഗുപ്ത. ആദ്യ ഷനിൽ അധ്യക്ഷത വഹിക്കു കയായിരുന്നു അവർ. സംകാര്യ മേഖലയിലുള്ളവർക്കു ഗ്രാമങ്ങ ളോട് താൽപര്യമില്ലെന്ന് അനുരാ കമാണെന്നും അനുരാധ ഗുപ്ത

പ്രവർത്തനം മിക്കുഗാമീണ മേഖ esagles, misson miosand ല്ല. ഇവിടങ്ങളിലെല്ലാം പൂർണമാ യും സർക്കാർമാത്രമാണ് പല കാടുംബാസ്യത്തെ നിഭാഗം ഡപ്യൂട്ടി രുങ്ങളും ഒഴുമാക്കുന്നത്. ഇത്ത കമ്മിഷണർ ഡോ. എസ്.കെ. സി ര്യങ്ങളും ലഭ്യമാക്കുന്നത്. ഇത്ത രം മേഖലകൾക്കനുയോജ്യമായ പദ്ധതികൾക്കു രൂപം നൽകാൻ ക്ഷ സംബന്ധിച്ച് ജനങ്ങളുടെ മ സ്വകാര്യ സംഭംഭകർ തയാറാക തുറന്നുകൊടുക്കുക എന്നതു ഭാ ഗുപ്ത പറഞ്ഞു. ആഗോള വിയിൽ സാധ്യമാത്യക്കും ഒൽപ ഇന്ത്യയിലെ പ്രശ്നം ദുർബലഭാ നു ലക്ഷം ആശ വർക്കർമാറുടെ പന്നങ്ങളുടെ പ്രചാരണത്തിലുപ രിയായി വ്യത്യസ്ത ആരോഗ്യര ക്കാ പരിപാടികഗിക്കാവേണ്ടിചെ ഡിയൻ കൺവൻഷൻ സെൻറിൽ amourkearms, wazered msees

ഗർഭനിരോധന ഉപാ ധികൾ സൗജന്യമായി വീട്ടുപടി ക്കലത്തിക്കുന്ന പദ്ധതി 6.4 ല ഷം ഗ്രാത്തുളിൽ ഇപ്പോൾതന്നെ നടപ്പാക്കിക്കഴിഞ്ഞതായി കേന്ദ്ര ആരോഗ്യ മന്ത്രാലയത്തിലെ കു ക്രർ പറഞ്ഞു. ആരോഗ്യ സൂര നോഭാവത്തിൻ മാറ്റമുണ്ടാക്കാൻ റ്റിങ്ങിന് ഇടം കണ്ടെത്തുന്നതില അപ്രാമോഗികതമാണ് യ കൗൺസലിങ്, കുടുംബാംഗ ങ്ങിയവ പരിഹരിക്കേത്താണെ ന്നും സിക്ഷർ പറഞ്ഞു. ഒലു മെറി ആഹോള ആരോഗ്യ സാമ്മളനം

നാളെ സമാപിക്കും

The Hindu Business Line

Govt moves to fix benchmark for The partnering actions of the analyse of the constitute of the particular action of the particular action of the partnering actions of the analyse of the constitute of the partnering actions of the analyse of the constitute of the partnering actions of the analyse of the constitute of the partnering actions of the analyse of the constitute of the partnering actions of the analyse of the constitute of the partnering actions of the analyse of the constitute of the partnering actions of the analyse of the constitute of the partnering actions of the analyse of the constitute of the partnering actions of the analyse of the constitute of the partnering actions of the analyse of the constitute of the partnering actions of the analyse of the constitute of the partnering actions of the analyse of the constitute of the partnering actions of the analyse of the constitute of the partnering action of the analyse of the constitute of the partnering action of the analyse of the constitute of the partnering action of the analyse of the constitute of the partnering action of the analyse of the constitute of the partnering action of the analyse of the constitute of the partnering action of the analyse of the constitute of the partnering action of the analyse of the constitute of the partnering action of the analyse of the constitute of the analyse of t affordable treatment of diseases

72 HLL FAMILY

Senior Architect

Mohan Das Nayar DGM (Vending Business)

Anil A.R. DGM (Projects) ID (S)

Sathesh Kumar.P. DM (Safety)

Lakshmi Krishnan DM (SP)

Vineet Upadhyay DM (Finance)

Nitin Choudhary DM (Finance)

Rahul Kakkar AM (Admn & Liaison)

Others

Dr Dinesh Gopalakrishnan Sampath Kumar K. AVP (HCS) Bengaluru

DGM (Pharma Marketing) Chennai

Srikanth Reddy V. Regional Manager (Woundcare) Chennai

Vijay Kumar Sharma DM (QC) MFG

Nagabhushana Rao C. DM (Production) MFG

Parapu Vijay Kumar D M (Finance) KFC

Jayakumar Worker Trainee AFT

Bhagyashree A. Patil Worker Trainee KFB

CHO (

Salini P.V. DM (IT)

Thangaraj P. DM (IT)

Surva G. Pottathil DM (F)

Tripti Mehrotra DM (F)

Adarsh K.S. DM (F)

Sukumary P. PS to CS & VP (F)

Geetha B.S. PS To SVP (IM)

Karthik P. DM (ID) ID (S) - Puducherry

Dr Suia K.P. Scientist CRDC

Anup Lakra DM (Bio-Medical) Puducherry

MG-6

Udavakumar.R.S. CRDC

Asha R. Sr Sales Co-ordinator Sr Sales Co-ordinator ID (S)

Nirma C. Nair DM

Sreejith P.S. DM

Smriti Pant APM

Rahul Ojha AM

Jalajamony C.

Svamala P. MG-6

DM (CBD - Marketing) Ahmedabad

Krishnakumar P. Nair Ranjeet Kumar Jha Jeet Narain Ram Sales Promotion Officer Sr Sales Co-ordinator MG - 4 Noida

Noida

Noida

Jeevan Kamble DM- KFB

Veerendra H. K. Prem Kumar DM- KFB DM- KFB

Tarun Solanki DM (Maintenance) MFG

DM (Marketing) Marketing Executive Chennai

Chennai

Roshan Pillay Shailendra Sukhdeo Nikam Virendra Babasaheb Patil P.R. Rajesh Territory Officer Chennai

Chennai

Jayesh Kumar Nellikkal Manoj L.K. Junior Officer D M (Prod & Engg.) D M (Prod & Engg.) D M (Purchase & Stores) KFC

KFC

__HLL FAMILY 75

KFC

WOLF HALL BY HILARY MANTEL

You will recall that previous edition of Family carried a book review of the Shiva trilogy, a popular threesome among Indian youth. The present book review (or rather a preview) is also based on a trilogy - execept that there are some differences. First, this review is on just one book, which is first of the sequels. Second, while the Shiva trilogy is based on mythological characters, Wolf Hall is based on true political history. Third, the last book of the trilogy in question is yet to be published!

Wolf Hall (2009) by Hilary Mantel, the celebrated British author, is a painstakingly written political novel, set in the troubled political background of England in 1520s. It is Tudor England. Henry VIII is on the throne, but has no heir. On the verge of a civil war, the king wants to divorce and marry Anne Boleyn. Pope, the clergy and rest of Europe oppose. Cardinal Wolsey, the king's adviser is charged with securing his divorce and is destroyed. Into this atmosphere of distrust comes Thomas Cromwell – a Machiavellian avatar and Chief Minister to King – all of political ambitions and a reformist agenda.

Cromwell adorns an important place in the history of England, the course of which he was partly responsible for. The intellect and character of Cromwell is well documented as part of England's history. But little is known about his early years. The beginning of the book is a fictional account of his childhood. Poverty-stricken and ill-treated by his blacksmith father, he is being helped by his sister's husband to escape from his village into the world of wealth and power. As they say, the rest is history!

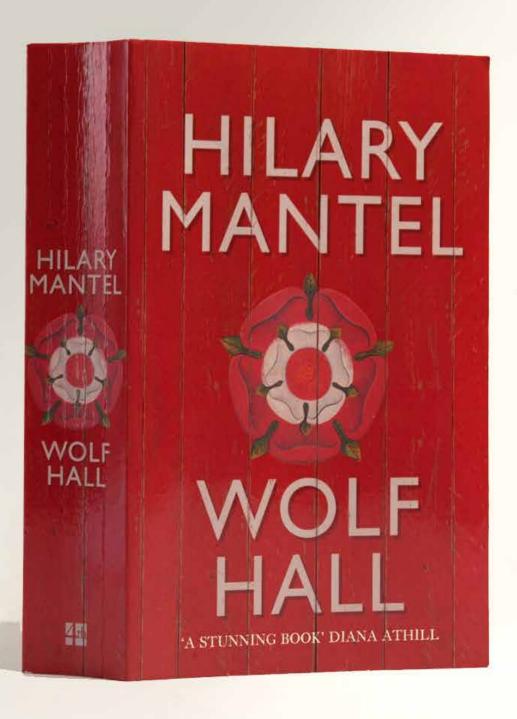
Wolf Hall draws its title from the Seymour family seat, which is a site of scandal in the novel, a place where men prey on women and the old on the young. It's also where Jane Seymour first caught Henry's eye - an event that falls just outside the book's time scheme, but which serves as a reminder that, whatever their status in 1535, most of the major characters will end up with their heads on the block.

Some more interesting aspects about the book: Wolf Hall when published in 2009 was already planned as first part of a trilogy. And it won the Man Booker Prize for the year. Not to be contented, when its sequel, Bring Up the Bodies was published in 2012, it won Booker Prize for that year too. Hilary Mantel became the first woman and the first British author to win the Booker Prize twice – that too for a sequel! And now, the last of trilogy (Wolf Hall 3?) is being eagerly awaited by Cromwell fans. Or, Hilary fans? Do we hear another Booker Prize?

Dr K.R.S.Krishnan

Director (Technical & Operations)

Book Review

FOCUS

Suraj A S IT-Hardware Peroorkada Factory Camera: Nokia Lumia 520

The photo of renowned Malayalam novelist Thakazhi and his wife Katha at their Sankaramangalam residence in Thakazhi, Kerala. The photo, taken in 1998, had been well received at various exhibitions.

Sukumar & Chemmanam Chacko
An emotional hug by Malayalam poet Chemmanam Chacko and Comedian Sukumar, on the occasion of Sukumar completing his 12 hour long comedy talk at VGT Hall in Thiruvanan-thapuram in 2002 for Guinness Book entry.

Suresh R
Packing Department
Peroorkada Factory

Camera : Nikon FM2

Interesting and unique photographs taken on your camera/mobile shall be mailed to hllfamily@lifecarehll.com

Selected photographs will be featured in the "FOCUS" page of HLL Family. Make sure to send only quality photographs.

78 HLL FAMILY ______ HLL FAMILY 79

Thampy Thomas VP (C&FMCG)

Prabhakaran Nair P. Chief Time Keeper

Vijayakumary S. Supervisor (0-1)

Velayudhan Nair B. Supervisor (0-1)

Valsaladevi P.S. Supervisor (0-1)

Devadas G. Supervisor (0-1)

Jayakumari V.S. Supervisor (0-1)

Karunakaran Nair N. Supervisor(0-1)

Bajikumar S. SG-1

Vijayan P. SG-1

Somasekharan Pillai K. Syamala P. SG-1

MG-6

Shahul Hameed M. MG-6

Radha S. MG-6

Jalajamony C. MG-6

Sreemathy G. MG-6

Vijayan S. MG-5

Ramachandran P. MG-4

Sarojam K. MG-5

BABU C. MG-5

G. Remadevi M (HR) - AFT

A.V.Kulkarni SG3 - KFB

B.A.Kudabale MG5- KFB

Memories keep those who departed close to us forever...

V.Suresh Babu Peroorkada Factory Trivandrum

पूरे देश के आम जनता की स्वास्थ्य रक्षा को प्रमुखता देने के लिए प्रतिबद्ध हिंदुस्तान लैटेक्स परिवार नियोजन प्रोन्नमन न्यास, एचएलएल लाइफ़केयर लिमिटेड और केन्द्र स्वास्थ्य परिवार कल्याण मंत्रालय की संयुक्त सहभागिता से 2013 दिसंबर 2 से 5 तक केच्चि में सामाजिक विपणन और सामाजिक फ्रेंचाइजिंग पर एक वैश्विक स्वास्थ्य सम्मेलन आयोजित किया गया। यह सम्मेलन देश और बाहर की प्रमुख हितधारकों एवं विश्व प्रसिद्ध स्वास्थ्य संस्थाओं की उपस्थिति से गरिमामय बन गया। इण्ड्यन इन्स्टिट्यूट ऑफ कॉपॉरेट कार्य (III सी ए) और राष्ट्रीय एडस नियंत्रण संगठन (एनएसीओ) के सहयोग से संप्पन इस सम्मेलन में लगभग 74 पेपर प्रस्तुत किये गये, यह इस क्षेत्र के श्रेष्ट कार्यों को एकीकृत करने केलिए सहायक भी बन गया।

अपर सचिव एवं राष्ट्रीय ग्रामीण स्वास्थ्य मिशन (एनआरएचएम) के मिशन निदेशक श्रीमती अनुराधा गुप्ता ने इस सम्मेलन का उद्घाटन करते हुए कहा कि भारत स्वास्थ्य क्षेत्र के सामाजिक विपणन में बहुत पहले ही ध्यान केन्द्रित किया था, लेकिन यह ज्यादातर परिवार नियोजन और गर्भनिरोधकों के विपणन में मात्र सीमित हो गया। इसके दूसरे चरण में जाने केलिए हम कामयाब नहीं हो सके। उन्होंने जोड़ा कि गर्भस्थ शिशुओं तथा नवजात शिशुओं की मृत्यु एवं सांक्रमिक बीमारियाँ आज भारत के सामने एक ललकार ही हैं। अतः इन कार्यों में हमें अतीव ध्यान देना अत्यंत 82 HLL FAMILY

आवश्यक ही है।

सामाजिक विपणन के जाने माने वाले तथा डी के टी इंटरनाशनल के अध्यक्ष श्री फिलिप.डी.हार्वी ने सचित किया कि ऐसे सामाजिक विपणन कार्यक्रम 67 राज्यों के 6.6 करोड़ दंपतियों केलिए एकदम सहायक बन गये हैं। उन्होंने जोड़ा कि विद्यमान सुविधाओं से हम यह सामाजिक विपणन ज्यादातर लोगों तक पहुँचा सकते हैं, यह इसकी एक हैसियत ही है। हम आगे, सामाजिक विपणन अत्यंत लाभप्रद एवं इससे गर्भनिरोधकों का वितरण नहीं विपणन करते हैं। एचएलएल के अध्यक्ष एवं प्रबंध निदेशक ने अपने भाषण में कहा कि जनसंख्या नियंत्रण के प्राथमिक सुविधाओं केलिए आवश्यक सभी कार्य कंप्यूटरों के हार्डवेयरों के समान ही है। साफ्टवेयर देश के परिवर्तन का द्योतक है। यह इस परिवर्तन की आवश्यकता के प्रति लोगों को जागरूक करता है। अतः इसको विक्सित करना हमारे लिए एक ललकार ही है। यह सामाजिक विपणन से संभव है। इस वैश्विक सम्मेलन के उदघाटन वेला में अंतर्राष्ट्रीय विकास स्वास्थ्य सिस्टम विकास के यु.एस एजन्सी का टीम लीडर श्रीमती षीना छब्रा, भूट्टान, यु.एन.एफ.पी का देशीय निदेशक एवं संयुक्त राष्ट्र जनसंख्या फंड के भारत के प्रतिनिधि श्रीमती फ्रेडरिक्का मेयजर, बिल आंड मेलिडां गेइट फाउंडेशन इंटग्रेटड वितरण के वरिष्ट कार्यक्रम अफसर श्री गय स्टालवर्त्ती, अंतर्राष्ट्रीय विकास विभाग

के देशीय प्रमुख श्री साम षार्पे, अंतर्राष्ट्रीय संयंत्र पेरेंटिंग संघ का मुख्य निदेशक श्री टेवोड्रोस मेलीसे आदि विशिष्ट व्यक्तियों ने भाग लिये। वाशिंगटन विश्वविद्यालय के संकाय श्रीमती नान्सी ली और लेत्बीड्ज विश्वविद्यालय के सह प्रोफसर श्री समीर देशपांडे दोनों संयुक्त रूप से रचित 'भारत में सामाजिक विपणन' नामक पुस्तक का लोकापर्ण कार्य भी इस अवसर पर संपन्न हुआ।

बाद में, केन्द्र स्वास्थ्य मंत्रालय ने यह राय प्रकट की कि देश के सामान्य जन एवं सार्वजनिक संस्थाओं की सहभागिता से स्वास्थ्य रक्षा कार्यक्रम ग्रामीण इलार्कों में भी पहूँचाने केलिए सार्वजनिक क्षेत्र के प्रारंभकर्ताओं को इन क्षोत्रों में भी कदम रखना चाहिए। सार्वजनिक क्षेत्रों के कार्यकर्ताओं को ग्रामों में कार्य करने केलिए कोई इच्छा नहीं है, बल्कि वे शहरों में अच्छे से अच्छे विपणन केन्द्रों को चुन लेते हैं। अधिकांश ग्रामीण क्षेत्रों में सार्वजनिक प्रारंभकर्ता नहीं है। यहाँ केवल सरकार ही सारे कार्य प्रदान करते हैं। इन इलाकों केलिए उचित योजनायें तैयार करने केलिए सार्वजनिक प्रारंभकर्ताओं को आगो आना चाहिए।

श्रीमती अनुराधा गुप्ता ने जोड़ा कि सरकार की 'आशा' पद्धति भविष्य में सार्वजनिक क्षेत्र केलिए भी उपलब्ध की जायेगी। अब नौ लाख आशा कामगार हैं। परिवार नियोजन उत्पादों के वितरण के परे विविध स्वास्थ्य रक्षा कार्यक्रमों का एकल केन्द्र के रूप में इसे सज्जित कराने का काम भी सही ढंग से चल रहा है

परिवार नियोजन विभाग के उप आयुक्त डॉ. एस.के.सिक्दार ने कहा कि गर्भनिरोधकों को मुफ्त रूप से घर-घर तक पहूँचाने की योजना अब 6.4 लाख ग्रामों में कार्यान्वित किया गया। यह कार्य 2011 जुलाई से 233 जिलों में प्रारंभ हुआ। 2012 दिसंबर से यह देशीय स्तर पर फैल गया। इन ग्रामों में केंद्रित कार्यकर्ता हैं आशा कामगार। ये काउनिसिलिंग और अन्य स्वास्थ्यरक्षा कार्य करते हैं। सर्वेक्षण से यह मालूम होता है कि महिला उपभोक्ताओं में 95 प्रतिशत इन कार्यक्रमों से संतुष्ट हैं।

हम जानते हैं आज अस्पतालों के चिकित्सा खर्च दिन ब दिन बढता रहा है। अतः आम जनता के लिए यह खर्च कभी कभी अपने वश की बात नहीं होता है और ये लोग कर्जदार भी बन जाते हैं। इसके मद्देनजर भारत सरकार ने स्वास्थ्य क्षेत्र के संस्थाओं की सहभागिता से प्रत्येक बीमारी के चिकित्सा खर्च का आकलन करने का कार्य प्रारंभ किया। वैश्विक सामाजिक सम्मेलन के समापन समारोह में केन्द्र स्वास्थ्य परिवार कल्याण मंत्रालय के अवर सचिव श्री सी के मिश्रा ने यह मत प्रकट किया। राष्ट्रीय स्वास्थ्य सिस्टम्स संसाधन केंद्र के कार्यापालक निदेशक डॉ. टी सुन्दर राम ने इस अवसर पर बताया कि भारत में सार्वलौकिक स्वास्थ्यरक्षा का नृतन उपायों को कार्यान्वित करने केलिए सरकार 30 जिलों में इसका अध्ययन कर रहा है। इसके विवरण इस महीने में ही प्रकाशित किये जायेंगे। इस प्रकार की स्वास्थ्यरक्षा उपलब्ध कराने केलिए केंद्र फंड 1.2 लाख करोड तक बढाना भी अत्यंत आवश्यक है। उन्होंने जोडा कि प्राथमिक चिकित्सा क्षेत्र में सार्वजनिक क्षेत्रों का सहयोग बहत सीमित है और उनकी दृष्टि शहरी क्षेत्रों की ओर है। इस अभाव को पार करने केलिए सरकार की ओर से अधिक सक्रिय कार्य होना ही चाहिए।

इस सम्मेलन में सामाजिक विपणन और फ्रान्चेइसिंग को बढाने केलिए देशीय स्तर पर एक कर्मपद्धित तैयार करने और विश्व के उज्ज्वल कार्यों को एकत्रित करने केलिए दक्षिण - पूर्व एशियन राज्यों के विशाल एकता को रूपायित करने पर ज़ोर दी गयी।

एचएलएल के अध्यक्ष एवं प्रबंध निदेशक ने कहा कि अगले दो महीनों के अंतर सामाजिक विपणन और सामाजिक फ्रांचाइसिंग पर दक्षिण - पूर्व एशियन समिति को गठित किया जायेगा। बंग्लादेश, भूट्टान, कोरियन राष्ट्र, इंडोनेष्या, भारत, मालिद्वीप, म्यानमर, नेपाल, श्रीलंका, तायलंड, पूर्व तिमोर आदि राष्ट्र इस के सदस्य होंगे।

आगे, उन्होंने जोड़ा कि इस विशाल देशीय कर्मपद्धित से हमें समाज के निम्नस्तर के लोगों को भी सामाजिक विपणन और फ्रांचेइसिंग के ज़रिए एक सुस्थिर स्वास्थ्य परिरक्षा पक्का करना चाहिए। इसके लिए एक प्रशिक्षित दल को भी नियुक्त करेगा। सभी को स्वास्थ्य प्रदान करने के लक्ष्य से चिकित्सा तरीकों में भी सामाजिक विपणन उपलब्ध किया जायोगा। इस सम्मेलन में उढाये गये प्रमुख मुद्दा है, परिवार नियोजन और गर्भनिरोधक उपायों के प्रचार के परे अन्य स्वास्थ्य परिरक्षा क्षेत्रों में भी सामाजिक विपणन और फ्रांचाइसिंग को विस्तार फैलाना। इस सम्मेलन में 25 राज्यों से लगभग 500 प्रतिनिधियों ने भाग लिया।

_HLL FAMILY 83

हिंदी पखवाड़ा समारोह

दैनिक कार्यों में हिंदी का प्रयोग न करने वालों को मजबूर न करके इस भाषा की ओर आकृष्ट करने से मात्र ही सरकार के लक्ष्य के अनुसार प्रगति हिंदी भाषा के क्षेत्र में होगा। **ह**मारी राष्ट्रभाषा हिंदी भाषायी विविधता से संपन्न भारत की राष्ट्रीयता का द्योतक है। संघ सरकार की राजभाषा के रूप में इसका प्रचार प्रसार करना हमारी संवैधानिक जिम्मेदारी भी बन गयी। इस दृष्टि से कंपनी के हिंदी कार्यान्वयन में प्रभावपूर्ण वृद्धि लाने के उद्देश्य से हम लगातार विभिन्न तरह के कार्यक्रम आयोजित रह रहे हैं। इनमें हिंदी दिवस/हिंदी पखवाड़ा समारोह को अतीव प्रमुखता देकर यह रंगीले तौर पर हर साल मनाया जाता है। विद्यमान वर्ष में भी कंपनी में हिंदी पखवाड़ा समारोह धुमधाम से मनाया गया। 8 अक्तबर, 2013 को आयोजित हिंदी पखवाड़ा के उदघाटन समारोह के मुख्यातिथि केरल के सम्माननीय राज्यपाल श्री निखिल कुमार जी थे। एचएलएल की पेरूरकड़ा फैक्टरी के 'सर्गम' ऑडिटोरिटम में आयोजित समारोह का श्रीगणेश श्री निखिल कुमार जी ने भद्रदीप प्रज्ज्वलित करके किया। आगे उन्होंने अपने उदघाटन भाषण में कहा कि बोलचाल में सरल शब्दों का प्रयोग करना चाहिए। जिससे अहिंदी भाषियों के बीच में भी हिंदी को मान्यता मिलेगी। लेकिन हिंदी में बोलने के लिए किसी को भी मजबूर न करना, नहीं तो यह हिंदी भाषा के विकास के लिए बाधा पड जाएगी। दैनिक कार्यों में हिंदी का प्रयोग न करने वालों को मज़बूर न करके इस भाषा की ओर आकृष्ट करने से मात्र ही सरकार के लक्ष्य के अनुसार प्रगति हिंदी भाषा के क्षेत्र में होगी।

1949 सितंबर 14 को हिंदी भाषा को संघ सरकार की राजभाषा की पदवी मिल गयी। लेकिन 64 वर्ष बीत जाने पर भी हम इस भाषा के प्रचार-प्रसार के कार्य में निरत हैं। हिंदी भाषा के प्रचार की गति में हुई कमी का कारण प्रयत्न का अभाव नहीं है। इसके विकास के लिए हमें कई तरीकायें अपनानी चाहिए। प्रादेशिक भाषाओं, अंग्रेज़, उर्दु जैसी भाषाओं के शब्दों को हिंदी के साथ जोडकर बोलना हिंदी भाषा की प्रगति तथा अहिंदी भाषीवालों के मन में इसके प्रति रुचि पैदा करने के लिए भी अत्यंत सहायक होगा। नैगलैंट के राज्यपाल होते समय मैंने कई लोगों का हिंदी भाषण सुना है। इसकी तुलना में केरलीयों का उच्चारण अत्यंत स्पष्ट सुवाच्य एवं अच्छा है। साथ ही उन्होंने स्वास्थ्य रक्षा के क्षेत्र में एचएलएल के योगदानों की खूब सराहना की।

इस अवसर पर एचएलएल के अध्यक्ष एवं प्रबंध निदेशक डॉ.एम.अय्यप्पन ने अध्यक्ष की भूमिका निभायी। उन्होंने राज्यपाल महोदयजी के आगमन पर अपनी खुशी प्रकट करते हुए राजभाषा हिंदी के प्रोन्नमन के लिए कंपनी में आयोजित किए जा रहे विविध कार्यक्रमों एवं इस क्षेत्र में कंपनी को प्राप्त उपलब्धियों को स्पष्ट किया।

श्री शंकराचार्या संस्कृत विश्वविद्यालय, तिरुवनंतपुरम प्रादेशिक केंद्र की हिंदी विभागाध्यक्षा प्रोफेसर डॉ.के.श्रीलता ने अपने आशीर्वाद भाषण में भारत जैसे विशाल देश में हिंदी भाषा की प्रमुखता तथा इसके प्रभावी कार्यान्वयन में अडे रहे एचएलएल द्वारा किए गए कार्यों की प्रशंसा की।

आगे केंद्र गृह मंत्री श्री सुशील कुमार शिंदे और केंद्र स्वास्थ्य एवं परिवार कल्याण मंत्री श्री गुलाम नबी आज़ाद के हिंदी दिवस का संदेश क्रमशः डॉ.के.आर.एस.कृष्णन, निदेशक(तकनीकी एवं प्रचालन) और डॉ.बाबु तोमस, वरिष्ठ उपाध्यक्ष (मानव संसाधन एवं आई बी डी) ने पढ़ा। समारोह में श्री.के.के.सुरेश कुमार, निदेशक(विपणन) और श्री आर.पी.खण्डेलवाल ने स्वागत एवं कृतज्ञता का काम संभाला।

कंपनी में आयोजित विविध कार्यक्रमों के विजेताओं का पुरस्कार वितरण भी इस अवसर पर सम्माननीय राज्यपाल महोदय जी द्वारा किए गए।

एचएलएल को आठवीं बार इंदिरा गाँधी राजभाषा पुरस्कार

प्राप्त लाइफ़केयर लिमिटेड राजभाषा के सर्वोत्तम पुरस्कार — 'इंदिरा गाँधी राजभाषा एवार्ड' के लिए आठवीं बार हकदार बन गया। 'ग' क्षेत्र में स्थित केंद्र सरकारी सार्वजनिक उपक्रमों के राजभाषा कार्यान्वयन के सर्वोत्कृष्ट निष्पादन के सिलिसले में कंपनी को राजभाषा विभाग, गृह मंत्रालय, भारत सरकार द्वारा लगाए गए प्रथम पुरस्कार के लिए चुन लिए गए। पहला स्थान एचएलएल को दूसरी बार मिलता है। कंपनी के हिंदी कार्यान्वयन के क्षेत्र में यह एक मील पत्थर है। 14 सितंबर, 2013 को नई दिल्ली के विज्ञान भवन के प्लेनरी हॉल में संपन्न हिंदी दिवस समारोह के दौरान भारत के सम्माननीय राष्ट्रपति श्री प्रणाब मुखर्जी ने इंदिरा गाँधी राजभाषा शील्ड एचएलएल के अध्यक्ष एवं प्रबंध निदेशक डॉ.एम.अय्यप्पन को प्रदान किया। इस अवसर पर गृह राज्य मंत्री श्री मुल्लप्पल्ली रामचंद्रन, गृह राज्य मंत्री श्री आर.पी.एन.सिंह, राजभाषा विभाग के सचिव श्री अरुण कुमार जैन आई पी एस और संयुक्त सचिव सुश्री पुनम जुनेजा भी उपस्थिति थे।

हिंदी कार्यान्वयन में अतीव प्रमुखता देने के परिणाम स्वरूप कंपनी हर साल इंदिरा गाँधी राजभाषा पुरस्कार स्वायत्त करती है। राजभाषा नीति के सख्त अनुपालन करने के साथ-साथ हम कंपनी के कर्मचारियों 86 HLL FAMILY

और उनके परिवारवालों के मन में हिंदी का परिवेश लाने को लक्ष्य कर बिहरंगी कार्यक्रम लगातार आयोजित किए जा रहे हैं। इन में "रोज़ एक शब्द पढिए" स्मरण परीक्षा, बोल-चाल हिंदी क्लास, हिंदी सिनेमा सीडियों का वितरण, डेस्क ट्रेनिंग आदि प्रमुख हैं। इसके अलावा राजभाषा सेमिनार, पदनामवार प्रशिक्षण कार्यक्रम, हिंदी प्रतियोगिताएँ, अनुभागवार बैठक, हिंदी फोरम बैठक आदि भी आयोजित करते हैं। आगे अपने कर्मचारियों एवं उनके बच्चों की कलाभिरुचि को बढ़ावा देने को लक्ष्य कर हिंदी म्यूज़िक नाइट, हिंदी मेला जैसे रंगीला कार्यक्रम चलाए जाते हैं। इन सभी कार्यक्रमों का प्रतिबिंब हमारी राजभाषा पत्रिका 'समन्वया', गृह पत्रिका 'दि फैमिली', कॉर्पोरेट न्यूज़, फोटो न्यूज़ लेटर मोमेंट्स, मातृ ज्योति अनमोल - ए एफ टी बुल्लेटिन से हम दूसरों तक प्रेषित करते हैं। इस प्रकार के विविध्यपूर्ण कार्यकलापों का परिणाम है कंपनी को प्राप्त ऐसी उपलब्धियाँ।

एचएलएल का उत्कृष्ट निष्पादन-प्रदत्त लाभांश रु. 387 लाख

पथप्रदर्शन से वित्तीय वर्ष 2012-13 के दौरान भारत सरकार को रु. 387 लाख का लाभांश दिया । डॉ.एम.अय्यप्पन, अध्यक्ष एवं प्रबंध निदेशक, एचएलएल ने 6 सितंबर, 2013 को आयोजित समारोह के अवसर पर केंद्र स्वास्थ्य एवं परिवार कल्याण मंत्री श्री गुलाम नबी आज़ाद को यह लाभांश चैक प्रदान किया ।

एचएलएल ने गत वित्तीय वर्ष से 36 प्रतिशत अधिक व्यापारावर्त्त रिजस्टर करके वित्तीय वर्ष 2012-13 की अविध में रु. 1376.00 करोड़ का रिकोर्ड व्यवसाय रेखांकित किया । एकल उत्पाद कंपनी से प्रारंभित एचएलएल पूर्ण गर्भिनरोधक कंपनी में स्थानांतिरत करके अब स्वास्थ्यरक्षा वितरण कंपनी बन गयी है । कारण है, अब एचएलएल नवाचार पद्धतियों एवं परियोजनाओं पर प्रमुखता देता है । नव वर्ष-2013 के आगमन की वेला में आक्कुलम, तिरुवनंतपुरम में 60000 स्क्वयर फीट की अत्याधुनिक सुविधा वाले एचएलएल कॉर्पोरेट

अनुसंघान एवं विकास केंद्र का उदय हुआ । इस अनुसंघान केंद्र का मुख्य फोकस क्षेत्र पुनरुत्पादक स्वास्थ्य है । एचएलएल की प्रतिष्ठित समनुषंगी कंपनी, एचएलएल बायोटेक (एच बी एल), रु. 594 करोड़ का इंटग्रेटड वैक्सीन कॉम्प्लेक्स का विनिर्माण कार्य चेन्ने के पास चेंकलपेट्ट में चल रहा है । कंडोम के गत वर्ष के कुल वार्षिक उत्पादन क्षमता 1640 दशलक्ष भी एचएलएल के निष्पादन को सार्वजिनक उद्यम विभाग (डी पी ई) द्वारा 'उत्कृष्ट' का रेटिंग मिला । आज एचएलएल समाज का कल्याण पूरा करने को लक्ष्यकर एक संपूर्ण स्वास्थ्यरक्षा प्रदायक के रूप में स्थित है । जिसके हाथ में गर्भिनरोधक, अस्पताल उत्पाद, फार्मस्यूटिकल्स, आयुर्वेदिक, वैक्सीन, वैयक्तिक स्वच्छता उत्पाद और डायग्नोस्टिक किट्स सहित विविध उत्पाद सुरक्षित हैं ।

ചരിത്രമായി സോഷ്യൽ മാർക്കറ്റിങ് – ഫ്രാഞ്ചൈസിങ് ആഗോള സമ്മേളനം

മാറ്റില് പ്രദ്യേഷൻ ലാറ്റക്സ് ഫാമിലി പ്ലാനിങ് പ്രമോഷൻ ട്രസ്റ്റ്, എച്ച്എൽഎൽ ലൈഫ്കെയർ ലിമിറ്റഡുമായും കേന്ദ്ര ആരോ ഗ്വ കുടുംബക്ഷേമ മന്ത്രാലയവുമായും സഹകരിച്ച് ഡിസംബർ 2 മുതൽ 5 വരെ കൊച്ചിയിൽ സംഘടിഷിച്ച ആഗോള സോഷ്വൽ മാർക്കറ്റിങ് - ഫ്രാഞ്ചൈസിങ് സമ്മേളനം വിദഗ്ധരുടെ സാന്നിധ്വം കൊണ്ടും ലോക പ്ര ശസ്ത ആരോഗ്വ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പങ്കാളിത്തം കൊണ്ടും ശ്രദ്ധേയമായി. ലോകത്തിന്റെ വിവിധ ഭാഗങ്ങളിലെ 25 രാജ്യങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള ആരോഗ്വ രംഗത്തെ വിദഗ്ദ്ധർ സമ്മേളനത്തിൽ പങ്കെടുത്തു. ഇന്ത്യൻ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്വൂട്ട് ഓഫ് കോർഷറേറ്റ് അഫയേഴ്സിന്റെയും (ഐ.ഐ.സി.എ.) നാഷണൽ എയ്ഡ്സ് കൺട്രോൾ ഓർഗനൈസേഷന്റെയും (എൻ.എ.സി.ഒ.) സഹ കരണത്തോടെ സംഘടിഷിച്ച ഈ സമ്മേളനത്തിൽ 74ഓളം പ്രബന്ധങ്ങൾ അവതരിഷിക്കുകയും അതുവഴി ഈ മേഖലയിലെ മികച്ച പ്രവർത്തനങ്ങളെ ഏകോപിഷിക്കുന്നതിന് സഹായിക്കുകയും ചെയ്തു.

സോഷ്വൽ മാർക്കറ്റിങിൽ ഇന്ത്യ വളരെ നേരത്തേ ശ്രദ്ധയൂന്നിയതാണെ കിലും അത് കുടുംബാസൂത്രണ പ്രവർത്തനത്തിലും ഗർദനിരോധന മാർ ഗങ്ങളുടെ പ്രചരണത്തിലും മാത്രമായി ഒതുങ്ങിപ്പോയെന്ന് സമ്മേളനം ഉദ് ഘാടനം ചെയ്തുകൊണ്ട് ദേശീയ ഗ്രാമീണ ആരോഗ്വ മിഷൻ ഡയറക്കറും കേന്ദ്ര ആരോഗ്വമന്ത്രാലയം അധീഷണൽ സെക്രട്ടറിയുമായ ശ്രീമതി അനു രാധ ഗുപ്ത പറഞ്ഞു. അതിന്റെ രണ്ടാം ഘട്ടത്തിലേക്കു കടക്കാൻ നമു ക്കു സാധിച്ചില്ല. ഗർദസ്ഥശിശുക്കളുടെയും പിഞ്ചുകുഞ്ഞുങ്ങളുടെയും മരണവും പകർച്ചേതര രോഗങ്ങളും ഇന്ത്യ ഇന്നു നേരിടുന്ന ഗുരുതര പ്രശ് നങ്ങളാണെന്നും അത്തരം കാര്വങ്ങളിൽ അടിയന്തിര ശ്രദ്ധവേണമെന്നും

67 രാജ്യങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള 6.6 കോടി ദമ്പതിമാർക്ക് സോഷ്വൽ മാർക്കറ്റിങ് പരിപാടികൾ സഹായകമായിട്ടുണ്ടെന്ന് ഈ മേഖലയിലെ അറിയപ്പെടുന്ന വ്യക്തിയായ ഡി.കെ.ടി. ഇന്റർനാഷണൽ പ്രസിഡന്റ് ശ്രീ ഫിലിപ്പ് ഡി. ഹാർവി ചുണ്ടിക്കാട്ടി. വികസ്വര രാജ്യങ്ങളിൽ കുടുംബാസൂത്രണത്തിനും എയ്ഡ്സ് പ്രതിരോധപ്രവർത്തനങ്ങർക്കും ആവശ്വമായ സോഷ്വൽ മാർക്കറ്റിങും ക്ലിനിക്കൽ പരിപാടികളും നടപ്പാക്കുന്ന ലാഭരഹിത സംഘടനയാണ് ഡി. കെ.ടി. ഇന്റർനാഷണൽ. നിലവിലുള്ള സംവിധാനങ്ങർ ഉപയോഗിച്ചുകൊങ്ങുതന്നെ കൂടുതൽ ആളുകളിലേക്ക് എത്തിക്കാനാകുന്നുവെന്നതാണ് സോഷ്വൽ മാർക്കറ്റിങിന്റെ മേന്മയെന്ന് ശ്രീ ഹാർവി പറഞ്ഞു. സോഷ്വൽ മാർക്കറ്റിങ് ഏറെ ലാഭകരവും സ്വയം പര്വാപ്തവുമാണ്. ഗർഭനിരോധന ഉറകളും മറ്റും വിതരണം ചെയ്യുകയല്ല, വിൽക്കുകയാണ് ഇതിലൂടെ ചെയുന്നത്.

ജനസംഖ്വാനിയന്ത്രണത്തിനുള്ള അടിസ്ഥാനസൗകര്വങ്ങൾ ഒരുക്കുന്ന എല്ലാ പ്രവർത്തനങ്ങളും കമ്പ്യൂട്ടർ സംവിധാനത്തിന്റെ ഹാർഡ്വെയറുകൾ ക്ക് തുല്വമാണെന്ന് എച്ച്എൽഎൽ ലൈഫ്കെയർ ലിമിറ്റഡ് ചെയർമാനും മാനേജിംഗ് ഡയറക്ടറുമായ ഡോ. എം.അയ്യപ്പൻ പറഞ്ഞു. ജനങ്ങളെ മാറ്റ ത്തിന്റെ ആവശ്വം ബോധ്വപ്പെടുത്തുന്നതാണ് സോഫ്റ്റ്വെയർ. അത് വിക സിപ്പിച്ചെടുക്കുകയെന്നതാണ് ഏറ്റവും വലിയ വെല്ലുവിളി. സോഷ്വൽ മാർ ക്കറ്റിങിലൂടെ അത് സാധ്വമാകുമെന്ന് അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു.

യു.എസ്. ഏജൻസി ഫോർ ഇന്റർനാഷണൽ ഡെവലപ്മെന്റ് (യു.എസ്. എ.ഐ.ഡി.) ഹെൽത്ത് സിസ്റ്റംസ് ഡെവലപ്മെന്റിന്റെ ടീം ലീഡർ ശ്രീമതി ഷീന ഛബ്ര, ഭൂട്ടാൻ യു.എൻ.എഫ്.പി.എ. കൺട്രി ഡയറക്കറും യുണ്ടൈറ്റ

ദേശീയ ഗ്രാമീണ ആരോഗ്വ മിഷൻ ഡയറക്കറും കേന്ദ്ര ആരോഗ്വമന്ത്രാലയം അഡീഷണൽ സെക്രട്ടറിയുമായ ശ്രീമതി അനുരാധ ഗുപ്ത ആഗോള സോ ഷ്വൽ മാർക്കറ്റിങ് - ഫ്രാഞ്ചൈസിങ് സമ്മേളനം ഉദ്ഘാടനം ചെയ്യുന്നു

ഡ് നേഷൻസ് പോപ്പുലേഷൻ ഫണ്ട് ഇന്ത്വയുടെ പ്രതിനിധിയുമായ ശ്രീമതി പ്രെഡറിക്ക മെയ്ജർ, ബിൽ ആൻഡ് മെലിൻഡ ഗെയ്റ്റ് ഫൗണ്ടേഷൻ ഇന്റ ഗ്രേറ്റഡ് ഡെലിവറി സീനിയർ പ്രോഗ്രാം ഓഫീസർ ശ്രീ ഗയ് സ്റ്റാൾവർത്തി, ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റ് ഓഫ് ഇന്റർനാഷണൽ ഡെവലപ്മെന്റ് കൺട്രി ഹെഡ് ശ്രീ സാം ഷാർപേ, ഇന്റർനാഷണൽ പ്ലാൻഡ് പേരന്റ്ഹുഡ് ഫെഡറേഷൻ ഡയ റക്ടർ ജനറൽ ശ്രീ ടെവോഡ്രോസ് മെലീസേ എന്നിവർ ഉദ്ഘാടനച്ചടങ്ങിൽ പങ്കെടുത്തിരുന്നു.

വാഷിങ്ടൺ സർവ്വകലാശാലയിലെ അഡ്ജങ്റ്റ് ഫാക്കൽറ്റി ശ്രീമതി നാൻ സി ലീയും ലെത്ബ്രിഡ്ജ് സർവ്വകലാശാലയിലെ അസോസിയേറ്റ് പ്രൊഫ സർ ശ്രീ സമീർ ദേശ്പാണ്ഡെയും ചേർന്നു രചിച്ച 'സോഷ്വൽ മാർക്കറ്റിങ് ഇൻ ഇന്ത്യ' എന്ന പുസ്തകം അനുരാധ ഗുപ്ത പ്രകാശനം ചെയ്തു. ഡോ. എം. അയ്യപ്പൻ സ്വാഗതവും എച്ച്.എൽ.എഫ്.പി.പി.ടി. ചീഫ് എക്സിക്വു ട്ടീവ് ഓഫീസർ ശ്രീ ശരദ് അഗർവാൾ നന്ദിയും പറഞ്ഞു.

ഗ്രാമീണ മേഖലയിൽ ആരോഗ്വരക്ഷാപ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് സ്വകാര്വസം രംഭകർ തയ്യാറാകണം

രാജ്യത്തെ ഉൾപ്രദേശങ്ങളിലേക്കു പൊതു-സ്വകാര്യ പങ്കാളിത്തത്തിലൂടെ ആരോഗ്വരക്ഷാ പരിപാടികൾ എത്തിക്കുന്നതിനായി സ്വകാര്യമേഖലയിലെ സംരംദകർ തങ്ങളുടെ സുരക്ഷിത മേഖലകളിൽ നിന്നിറങ്ങിവരണമെന്ന് കേന്ദ്ര ആരോഗ്വമന്ത്രാലയം ആവശ്യപ്പെട്ടു. സ്വകാര്യമേഖലയിലുള്ളവർക്ക് ഗ്രാമങ്ങളോട് താൽപര്യമില്ലെന്നും നഗരങ്ങളിൽ മികച്ച മാർക്കറ്റുകൾ തെ രഞ്ഞെടുത്താണ് അവർ പ്രവർത്തിക്കുന്നതെന്നും ശ്രീമതി അനുദാധ ഗുപ്ത പറഞ്ഞു. മിക്ക ഗ്രാമീണ മേഖലകളിലും സ്വകാര്യസംരംഭകരില്ല. നഗരങ്ങളോടു ചേർന്നുള്ള സ്ഥലങ്ങളിൽപോലും സ്വകാര്യസംരംഭകർ മുന്നോട്ടു വരുന്നില്ല. ഇവിടങ്ങളിലെല്ലാം പൂർണമായും സർക്കാർ മാത്രമാണ് പല കാര്യങ്ങളും ലഭ്യമാക്കുന്നത്. ഇത്തരം മേഖലകൾക്കനുയോജ്യമായ പദ്ധതികൾക്കു രൂപം നൽ കാൻ സ്വകാര്യസംരംഭകർ തയ്യാറാകണം. പല സംസ്ഥാനങ്ങളിലും മികച്ച രീ

തിയിൽ രൂപകൽപന ചെയ്ത പൊതു - സ്വകാര്വ പങ്കാളിത്ത പദ്ധതികളില്ലാ ത്തതാണ് പലവിധ അസമത്വത്തിനും കാരണമെന്ന് അവർ ചൂണ്ടിക്കാട്ടി. സർക്കാരിന്റെ 'ആശ' പദ്ധതി സ്വകാര്യമേഖലയ്ക്കു വേണ്ടി തുറന്നുകൊടു ക്കാനുള്ള സാധ്വത ഭാവിയിലുണ്ടായേക്കുമെന്ന് അനുരാധ ഗുപ്ത

പറഞ്ഞു. ആശ വർക്കർമാർക്ക് അക്രധിറ്റേഷൻ നൽകിക്കൊണ്ട് പരിപാടിയുടെ നടത്തിപ്പിനായി നയരൂപവൽക്കരണം നടത്തുക മാത്രമേ ചെയ്തിട്ടുള്ളു. നിലവിൽ ഒൻപതു ലക്ഷം ആശ വർക്കർമാരാണുള്ളത്. കുടുംബാസൂത്രണ ഉൽപന്നങ്ങളുടെ പ്രചരണത്തിലുപരിയായി വ്വത്വസ്ത ആരോഗ്യരക്ഷാ പരിപാടികളുടെ ഏകകേന്ദ്രമാക്കി ഇതിനെ മാറ്റാനുള്ള ശ്രമങ്ങൾ നടക്കുക യാണെന്നും അവർ പറഞ്ഞു.

88 HLL FAMILY ______HLL FAMILY 89

HLL MALAYALAM

തർഭനിരോധന ഉപാധികൾ സൗജന്വമായി വീട്ടുപടിക്കലെത്തിക്കുന്ന പദ്ധതി 6.4 ലക്ഷം ഗ്രാമങ്ങളിൽ ഇപ്പോൾതന്നെ നടപ്പാക്കിക്കഴിഞ്ഞതായി കേന്ദ്ര ആരോഗ്വ മന്ത്രാലയത്തിലെ കുടുംബാസൂത്രണ വിദാഗം ഡെപ്പൂട്ടി കമ്മീഷണർ ഡോ. എസ്.കെ.സിക്ദാർ ചൂണ്ടിക്കാട്ടി. 2011 ജൂലൈയിൽ 233 ജില്ലകളിലാണ് ഇതിന്റെ പൈലറ്റ് പദ്ധതി തുടങ്ങിയത്. 2012 ഡിസം ബറോടെ ഇത് ദേശീയതലത്തിൽ വ്യാപിച്ചു. ഈ ഗ്രാമങ്ങളുടെ മരുമക്കളാ ണ് ആശ വർക്കർമാർ. കൗൺസിലിങും മറ്റ് ആരോഗ്വരക്ഷാപ്രവർത്തനങ്ങ ളുമാണ് ഇവർ നടത്തുന്നത്. സ്ത്രീ ഉപദോക്താക്കളിൽ 95 ശതമാനവും ഇതിൽ സംതൃപ്തരാണെന്നാണ് സർവ്വേകൾ വ്യക്തമാക്കിയിരിക്കുന്നത്. സോഷ്വൽ മാർക്കറ്റിങ് ഇന്ത്യയിൽ വെറുതേ നടപ്പാക്കുകയല്ല, മികച്ച രീതി യിൽ മുന്നോട്ടു പോകുകയാണ് ചെയ്യുന്നതെന്ന് അദ്ദേഹം ചൂണ്ടിക്കാട്ടി. സോഷ്വൽ മാർക്കറ്റിങിനുള്ള ഇടം കണ്ടെത്തുന്നതിലുള്ള അപ്രായോഗികത യാണ് ഇന്ത്വയിലെ പ്രശ്നം. ദുർബലമായ കൗൺസിലിങ്, ലദ്യമാകാനുള്ള പ്രയാസം, കുടുംബാംഗങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള സമ്മർദ്ദം തുടങ്ങിയവയാണ് പരി

ഓരോ രോഗത്തിന്റെയും ചികിത്സാച്ചെലവ് തിട്ടപ്പെടുത്താൻ കേന്ദ്രം നടപ ടിതുടങ്ങി

ഒാരോ രോഗത്തിന്റെയും ചികിൽസക്ക് ചെലവാകുന്ന യഥാർഥ ചെലവ് എത്രയെന്ന് ആരോഗ്വമേഖലയിലെ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പങ്കാളിത്തത്തോടെ തിട്ടപ്പെടുത്താനുള്ള നടപടികൾ കേന്ദ്രസർക്കാർ ആരംഭിച്ചു. ആശുപ ത്രിവാസത്തിനുശേഷം 40 ശതമാനം ആളുകളും കടബാധ്വതയിലേക്കു കൂഷുകുത്തുന്ന പ്രവണത വർധിച്ചുവരുന്ന സാഹചര്വത്തിലാണിത്. സമ്മേളനത്തിന്റെ സമാപനയോഗത്തിൽ പ്രസംഗിക്കവേ കേന്ദ്ര ആരോഗ്വ കുടുംബക്ഷേമ മന്ത്രാലയം അധീഷണൽ സെക്രട്ടറി ശ്രീ സി.കെ.മിശ്രയാണ് ഇക്കാര്വം അറിയിച്ചത്. ചികിൽസാചെലവുകൾ തിട്ടപ്പെടുത്തുന്നതിനായി ആശുപത്രിവ്വവസായ മേഖലയിലെ പ്രതിനിധികളെക്കൂടി ഉൾപ്പെടുത്തി രൂപംകൊടുത്ത കമ്മിറ്റിയുടെ പ്രവർത്തനം തുടങ്ങിക്കഴിഞ്ഞതായി അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു.

ഇന്ത്വയിലെ 40 ശതമാനം ആളുകളും ചികിൽസയെ തുടർന്ന് കടബാധ്വ തയിലെത്തിപ്പെടുകയാണെന്ന കാര്വം നാഷണൽ ഹെൽത്ത് സിസ്റ്റംസ് റി സോഴ്സസ് സെന്റർ എക്സിക്വൂട്ടീവ് ഡയറക്ടർ ഡോ. ടി.സുന്ദരരാമനാണ് സമ്മേളനത്തിൽ ചൂണ്ടിക്കാട്ടിയത്. ഇന്ത്വയിൽ സാർവ്വലൗകിക ആരോഗ്യപ രിരക്ഷയുടെ മാനദണ്ഡങ്ങൾ കണ്ടെത്താനും വിടവുകൾ നികത്താനും 30 ജില്ലകളിൽ സർക്കാർ പഠനം നടത്തിയിരുന്നതായും അതിന്റെ വിവരങ്ങൾ ഈ മാസം പ്രസിദ്ധീകരിക്കുമെന്നും അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. ഇന്ത്വയിൽ ഇത്ത രമൊരു ആരോഗ്യപരിരക്ഷ ലഭ്യമാകണമെങ്കിൽ നിലവിലുള്ള വിഹിതം 1.2 ലക്ഷം കോടിയായി ഉയർത്തണമെന്ന് അദ്ദേഹം അദിപ്രായപ്പെട്ടു.

പ്രാഥമിക ചികിത്സാ രംഗത്ത് സ്വകാര്യമോലയുടെ ഇടപെടൽ വളരെ പരിമിത മാണെന്നും നാഗരികമേഖലകളിൽ ഏറ്റവും ഉയർന്ന ചികിത്സ ലഭ്യമാക്കാനുള്ള

ശ്രമ്ങളാണ് ഇവർ നടത്തുന്നതെന്നും അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. പ്രാഥമികാരോഗ്യമേ ഖലയിലെ ഈ കുറവ് നികത്തുകയാണ് ഇപ്പോൾ സർക്കാർ ചെയ്യുന്നത്. ആരോഗ്വരംഗത്തെ പങ്കാളികൾ ആരോഗ്വരക്ഷാ ഉപകരണങ്ങളുടെ കാര്യ ത്തിൽ നൂതന മാതൃകകളുമായി രംഗത്തെത്തണമെന്ന് മിശ്ര ആവശ്യപ്പെട്ടു. ചികിത്സയും ചികിത്സാ ഉപകരണങ്ങളും താങ്ങാവുന്ന ഒന്നാകണമെങ്കിൽ സാങ്കേതികവിദ്യയുടെ സഹായം അത്വന്താപേക്ഷിതമാണ്. രാജ്യത്തിന്റെ ആരോഗ്വാവശ്യങ്ങൾക്കുതകുന്ന ആശയങ്ങളുമായി ഈ രംഗത്തുള്ളവർ വരുമെന്നാണ് തങ്ങൾ പ്രതീക്ഷിക്കുന്നതെന്നും അദ്ദേഹം കൂട്ടിച്ചേർത്തു.

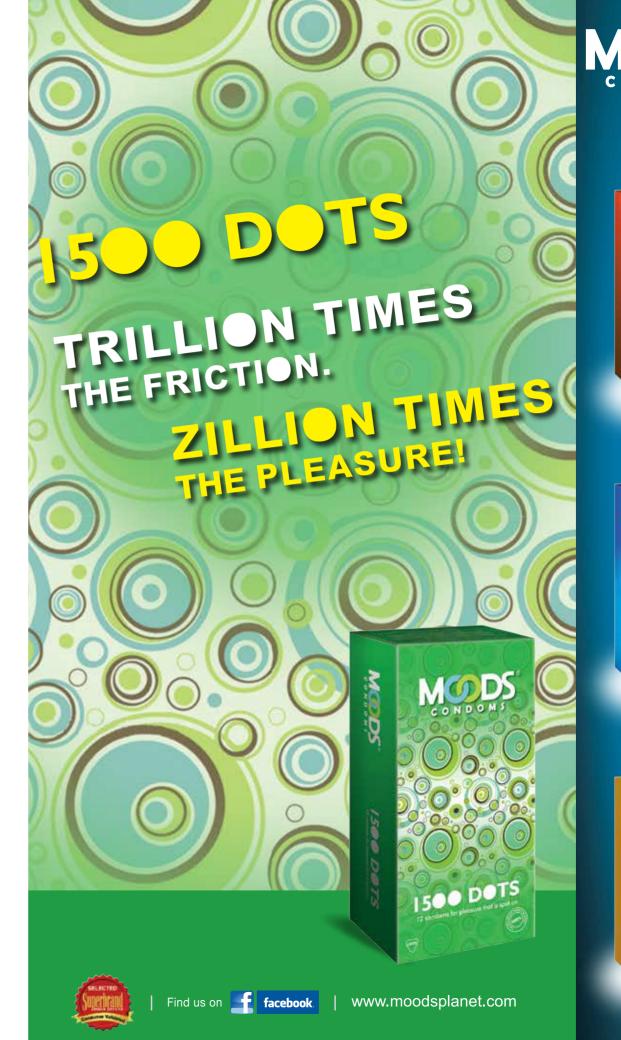
സോഷ്വൽ മാർക്കറ്റിങിന്റെ സാധ്വതകൾ വർധിപ്പിക്കാൻ കർമപദ്ധതി

സോഷ്വൽ മാർക്കറ്റിങിന്റെയും ഫ്രാഞ്ചൈസിങിന്റെയും സാധ്വതകൾ വർ ധിപ്പിക്കുന്നതിനായി ദേശീയ തലത്തിൽ കർമപദ്ധതിക്കു രൂപംകൊടുക്ക ണമെന്നും ലോകത്തെ മികച്ച പ്രവർത്തനങ്ങളെ ഏകോപിപ്പിക്കുന്നതിനായി തെക്കു – കിഴക്കൻ എഷ്വൻ രാജ്യങ്ങളുടെ വിശാലമായ കൂട്ടായ്മയ്ക്കു രൂപംകൊടുക്കണമെന്നും സമ്മേളനം ആവശ്യപ്പെട്ടു. ദേശീയ ആരോഗ്വ മേ ഖലയിലെ പരിപാടികളും നയങ്ങളും രൂപീകരിക്കുന്ന സമയത്ത് സമ്മേളന ത്തിലെ നിർദ്ദേശങ്ങൾ കേന്ദ്രസർക്കാരിനു സമർപ്പിക്കാനും തീരുമാനമായി. അടുത്ത രണ്ടു മാസത്തിനുള്ളിൽ നടപടിക്രമങ്ങൾ പൂർത്തിയാക്കി സൗത്ത് – ഈസ്റ്റ് ഏഷ്വൻ അസോസിയേഷൻ ഓൺ സോഷ്വൽ മാർക്കറ്റിങ് ആൻ ഡ് സോഷ്വൽ ഫ്രാഞ്ചൈസിങിന് രൂപം കൊടുക്കുമെന്ന് നിർദ്ദേശങ്ങൾ അവതരിപ്പിച്ചു സംസാരിക്കവെ എച്ച്എൽഎൽ ചെയർമാനും മാനേജിംഗ് ഡയറക്ടറുമായ ഡോ. എം.അയ്യപ്പൻ പറഞ്ഞു. ബംഗ്ലാദേശ്, ദൂട്ടാൻ, കൊറിയൻ ജനാധിപത്വ റിപ്പബ്ലിക്, ഇൻഡോനേഷ്യ, ഇന്ത്യ, മാലിദ്വീപ്, മ്വാൻമർ, നേപ്പാൾ, ശ്രീലങ്കെ, തായ്ലൻഡ്, കിഴക്കൻ തിമോർ എന്നീ രാജ്യങ്ങളാണ് ഇതിൽ പങ്കാളികളായി ഉണ്ടാകുക.

സമൂഹത്തിലെ താഴേക്കിടയിലുള്ളവർക്ക് സോഷ്വൽ മാർക്കറ്റിങും പ്രോഞ്ചെസിങും ഉപയോഗിച്ച് സുസ്ഥിരമായ ആരോഗ്വസുരക്ഷ ഉറഷാ ക്കാൻ ഈ വിശാലമായ ദേശീയ കർമപദ്ധതിയിലൂടെ കഴിയണമെന്ന് സമ്മേളനം ആവശ്യപ്പെട്ടു. ഇതിനായി പരിശീലനം നൽകിയ ഒരുകൂട്ടം ആളുകളെ രംഗത്തിറക്കുമെന്നും ഡോ. അയ്യപ്പൻ പറഞ്ഞു. എല്ലാവർക്കും ആരോഗ്വമെന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെയുള്ള ആരോഗ്വസംവിധാനങ്ങളിലും സോഷ്വൽ മാർക്കറ്റിങ് പ്രയോജനപ്പെടുത്തുമെന്ന് അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു.

കുടുംബാസൂത്രണത്തിലും ഗർദനിരോധന മാർഗങ്ങളുടെ പ്രചരണത്തി ലുമുപരിയായി മറ്റു ആരോഗ്വപരിരക്ഷാ രംഗങ്ങളിലേക്കും സോഷ്വൽ മാർ ക്കറ്റിങിനെയും ഫ്രാഞ്ചൈസിങിനെയും വ്വാപിപ്പിക്കണമെന്നതായിരുന്നു സമ്മേളനത്തിന്റെ സുപ്രധാന നിർദ്ദേശങ്ങളിലൊന്ന്. തദ്ദേശീയമായ ആരോ ഗ്വ ആവശ്വങ്ങളും ലദ്വതയും മനസ്സിലാക്കാൻ പ്രാദേശിക തലത്തിലുള്ള പ്രവർത്തനം വേണമെന്ന് സമ്മേളനം ആവശ്വപ്പെട്ടു. 25 രാജ്യങ്ങളിൽ നിന്നാ യി അഞ്ഞൂറോളം പ്രതിനിധികളാണ് സമ്മേളനത്തിൽ പങ്കെടുത്തത്.

M ODS

387 ലക്ഷം രൂപയുടെ ലാഭവിഹിതവുമായി എച്ച്എൽഎൽ

കഴിഞ്ഞ സാമ്പത്തിക വർഷത്തെ വളർച്ചാ നിരക്ക് 36%

എച്ച്എൽഎൽ ചെയർമാനും മാനേജിങ് ഡയറക്ലറുമായ ഡോ. എം.അയ്യപ്പൻ കേന്ദ്ര ആരോഗ്വ കുടുംബക്ഷേമ വകുപ്പ് മന്ത്രി ശ്രീ. ഗുലാം നബ് ആസാദിന് ലാഭവിഹിത ചെക്ക് കൈമാറുന്നു

ല്ലാ മേഖലകളിലും മികച്ച പ്രകടനം കാഴ്ച്ചവെച്ച എച്ച്എൽഎൽ ഫെഫ്കെയറിന് 2012-2013 സാമ്പത്തിക വർഷത്തിലെ വളർച്ചാ നിരക്ക് 36%. ലാഭവിഹിതമായി 387 ലക്ഷം രൂപയുടെ ചെക്കാണ് എച്ച്എൽഎൽ കേന്ദ്ര സർക്കാരിന് കൈമാറിയത്. 1376 കോടി രുപയുടെ ബിസിനസ്സിലൂടെയാണ് കമ്പനി ഈ വളർച്ചാ നിരക്ക് കൈവരിച്ചത്. സെപ്തംബർ ആറിന് ന്വൂഡൽഹിയിൽ നടന്ന ചടങ്ങിൽ എച്ച്എൽഎൽ ചെയർമാനും മാനേജിങ് ഡയറക്കറുമായ ഡോ. എം.അയ്യപ്പൻ കേന്ദ്ര ആരോഗ്വ കുടുംബക്ഷേമ വകുപ്പ് മന്ത്രി ശ്രീ. ഗുലാം നബി ആസാദിന് ലാഭവിഹിത ചെക്ക് കൈമാറി. കേന്ദ്ര ആരോഗ്വ-കുടുംബക്ഷേമ വകുപ്പ് സെക്രട്ടറി ശ്രീ. കേരവ് ദേരിരാജു, ആരോഗ്വ മന്ത്രാലയത്തിലെയും എച്ച് എൽഎല്ലിലെയും ഉന്നത ഉദ്വോഗസ്ഥർ എന്നിവരും സന്നിഹിതരായിരുന്നു. എച്ച്എൽഎല്ലിന്റെ പ്രവർത്തനത്തെ മികച്ചതെന്നാണ് തുടർച്ചയായി മൂന്നാം തവണയും പബ്ലിക് എന്റർപ്രൈസ് വകുപ്പ് വിലയിരുത്തിയത്.

ഗവേഷണ വികസന പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി ആക്കുളത്ത് നിർമ്മിച്ച കോർഷറേറ്റ് റിസർച്ച് ആൻഡ് ഡെവലപ്ദ്മെന്റ് സെന്റർ, രാജ്യത്തെ വാക്സിൻ സുരക്ഷ ഉറപ്പാക്കാൻ ആരംഭിച്ച എച്ച്എൽഎൽ ബയോടെക് ലിമിറ്റഡ് എന്നിവ എച്ച്എൽഎല്ലിന്റെ വളർച്ചയുടെ നാഴികക്കല്ലുകളാണ്. ഗർഭ നിരോധന ഉറകൾ മാത്രം നിർമ്മിക്കുന്ന കമ്പനിയായി പ്രവർത്തനം ആരംഭിച്ച എച്ച്എൽഎൽ ഇന്ന് ഗർഭനിരോധന ഉൽപ്പന്നങ്ങളുടെ മേഖല യിൽ വൈവിധ്വമാർന്ന ഉൽപ്പന്നങ്ങളുമായി സ്വയംപര്വാപ്തത കൈവരിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. ഗർഭ നിരോധന ഉപാധികൾക്ക് പുറമേ ആരോഗ്വ ഉൽപന്നങ്ങൾ, ഔഷധങ്ങൾ, ആയുർവേദ ഉൽപന്നങ്ങൾ, രോഗനിർണ്ണയ സംവിധാനങ്ങൾ, അടിസ്ഥാന സൗകര്വ വികസനം, കൺസർട്ടൻസി സേവനങ്ങൾ എന്നിവയിലൂടെ കമ്പനി പ്രവർത്തന മേഖല വിപുലമാ

മികവിന്റെ അംഗീകാരമായി എച്ച്എൽഎല്ലിന് രാജ്ഭാഷാ അവാർഡ്

ഔദ്യോഗിക ഭാഷ ഫലപ്രദമായി നടപ്പിലാക്കിയതിന് രാജ്ഭാഷാ പുരസ്കാരം ലഭിക്കുന്നത് എടാം തവണ

രാഷ്ട്രപതി ശ്രീ. പ്രണബ് മുഖർജിയിൽ നിന്നും എച്ച്എൽഎൽ ചെയർമാനും മാനേജിങ് ഡയറക്കറുമായ ഡോ. എം.അയ്യപ്പൻ പുരസ്കാരം സ്വീകരി ക്കുന്നു

ന്ദ്ര സർക്കാരിന്റെ ഔദ്യോഗികദാഷാ നയം പ്രോൽസാഹി പ്രിക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി കേന്ദ്ര ആദ്യന്തര വകുഷും ഔദ്യോഗിക ഭാഷാ വകുഷും സംയുക്തമായി ഏർഷെടുത്തിയ ഇന്ദിരാഗാ ന്ധി രാജ്ഭാഷാ പുരസ്കാരം എച്ച്എൽഎൽ ലൈഫ് കെയർ ലിമിറ്റിഡിന് സമ്മാനിച്ചു. സെപ്തംബർ 14 ന് ന്യൂ ഡൽഹിൽ നടന്ന ഹിന്ദി ദിവസ് ചടങ്ങിൽ രാഷ്ട്രപതി ശ്രീ. പ്രണബ് മുഖർജിയിൽ നിന്നും എച്ച്എൽഎൽ ചെയർമാനും മാനേജിങ് ഡയറക്ടറുമായ ഡോ. എം.അയ്യഷൻ പുര സ്കാരം സ്വീകരിച്ചു. കേന്ദ്ര ആദ്യന്തര സഹമന്ത്രിമാരായ ശ്രീ. മുല്ലപ്പള്ളി രാമചന്ദ്രൻ, ശ്രീ. ആർ.പി.എൻ. സിങ് എന്നിവർ ചടങ്ങിൽ സംബന്ധിച്ചു. കേന്ദ്ര പൊതുമേഖലാ സ്ഥാപനങ്ങർക്കായി ഏർപ്പെടുത്തിയ മത്സരത്തിൽ സി കാറ്റഗറിയിൽ ഒന്നാം സ്ഥാനമാണ് എച്ച്എൽഎൽ കരസ്ഥമാക്കിയത്. എട്ടാം തവണയാണ് എച്ച്എൽഎല്ലിന് ഇന്ദിരാഗാന്ധി രാജ്ഭാഷാ പുരസ്കാരം ലേദിക്കുന്നത്. ഹിന്ദി മാഗസിനായ സമന്വയ, ഹിന്ദി കോർഷറേറ്റ് ന്വൂസ് എന്നിവ കൂടാതെ എച്ച്എൽഎൽ ഫാമിലി മാഗസിൻ, ഫോട്ടോ ജേർണലായ മൊമന്റ്സ് എന്നിവയിലും ഹിന്ദി ഉൾഷെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. കമ്പനി ഉത്തരവുകൾ, വിജ്ഞാപനങ്ങൾ, വാർഷിക റിപ്പോർട്ടുകൾ, വെബ്സൈറ്റ്, ബോർഡുകൾ, വിസിറ്റിങ് കാർഡുകൾ, കവറുകൾ, ലെറ്റർ ഹെഡുകൾ, എച്ച്എൽഎൽ ഉൽപ്പന്നങ്ങളുടെ കവറുകൾ തുടങ്ങീ എച്ച്എൽഎല്ലിന്റെ എല്ലാ ആശയവിനിമയ ഉപാധികളിലും ഹിന്ദിയുടെ സാന്നിധ്വം ഉറപോക്കിയിട്ടുണ്ട്. റിക്രിയേഷൻ ക്ലബ്ബുമായി സഹകരിച്ച് ഹിന്ദിമേള, ഹിന്ദി മ്യൂസിക് നൈറ്റ്, ഹിന്ദി പക്ഷാചരണത്തിന്റെ ഭാഗമായി എല്ലാ വർഷവും ജീവനക്കാർക്കും അവരുടെ കുടുംബാംഗങ്ങൾക്കുമായി മൽസരങ്ങൾ, കോളേജ് വി ദ്വാർത്ഥികൾക്കായി കമ്പനിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിഷയങ്ങളിൽ ഔദ്യോഗിക ഭാഷാ സെമിനാറുകൾ എന്നിവയും എച്ച്എൽഎൽ സംഘടിപിക്കുന്നുണ്ട്.

92 HLL FAMILY ______HLL FAMILY 93

അറിവിന്റെ വാതായനങ്ങൾ തുറന്ന് എച്ച്എൽഎൽ അക്കാദമിയുടെ അന്താരാഷ്ട്ര പരിശീലന പരിപാടി

രാജ്വാന്തര പരിശീലന പരിപാടിയുടെ ഉദ്ഘാടനം എച്ച്എൽഎൽ ചെയർമാനും മാനേജിങ് ഡയറക്കറുമായ ഡോ. എം. അയ്യപ്പൻ, മുൻ കേന്ദ്ര സെക്രട്ടറി ആർ. പൂർണ്ണലിംഗം എന്നിവർ സംയുക്തമായി നിർവ്വഹിക്കുന്നു

രോഗ്യപരിരക്ഷാ ഉപകരണങ്ങളുടെ സംഭരണം ഫലപ്രദമായി കൊരും ചെയ്യുന്നതിനുള്ള ആധുനിക പ്രവണതകളെ കുറിച്ച് അവബോധം സൃഷ്ടിക്കുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെ എച്ച്എൽഎൽ ലൈഫ്കെയർ ലിമിറ്റഡിന്റെ അക്കാദമിക് ഡിവിഷനായ എച്ച്എൽ എൽ അക്കാദമി അന്താരാഷ്ട്ര പരിശീലന പരിപാടി സംഘടിഷിച്ചു. എച്ച്എൽഎൽ അക്കാദമി, കേന്ദ്ര ആരോഗ്വമന്ത്രാലയത്തിന്റെയും ലോ കബാങ്കിന്റെയും സഹകരണത്തോടെ നവംബർ 27 മുതൽ ഡിസംബർ ഒന്നുവരെ തിരുവനന്തപുരം പൂവാർ എസ്ച്വറി ഐലൻഡ് റിസോർ ട്ടിൽ സംഘടിപ്പിച്ച രാജ്വാന്തര പരിശീലന പരിപാടിയുടെ ഉദ്ഘാടനം എച്ച്എൽഎൽ ചെയർമാനും മാനേജിങ് ഡയറക്കറുമായ ഡോ. എം. അയ്യപ്പൻ, മുൻ കേന്ദ്ര സെക്രട്ടറി ആർ. പൂർണ്ണലിംഗം എന്നിവർ സംയ ുക്തമായി നിർവ്വഹിച്ചു. ചടങ്ങിൽ വേൾഡ് ബാങ്ക് പ്രതിനിധി ശ്രീ. എ.കെ. കലേഷ് കുമാർ, ആംഗ്ലോസ്കേപ്പ് ഡയറക്ടർ ശ്രീ. മോഹൻ ദാസ് എൻ. കെ., എച്ച്എൽഎൽ ഡയറക്ടർ(ടെക്നിക്കൽ ആന്റ് ഓഷറേഷൻസ്) ഡോ. കെ.ആർ.എസ്. കൃഷ്ണൻ, ബയോമെഡിക്കൽ കൺസർട്ടന്റ് ശ്രീ. ആർ. മോഹൻദാസ്, സീനിയർ വൈസ് പ്രസിഡന്റ് ശ്രീ. എസ്.എൻ. സാത്തു എന്നിവർ പങ്കെടുത്തു.

ആരോഗ്യപരിരക്ഷയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഉപകരണങ്ങളുടെയും സാങ്കേതി കവിദ്യകളുടെയും സംഭരണം അനുദിനം വികസിക്കുകയാണെങ്കിലും അവയുടെ ബാഹുല്വവും വൈവിധ്വവും ഇതിനെ സങ്കീർണമാക്കുന്നു ണ്ടെന്ന് ഡോ. എം. അയ്യപ്പൻ പറഞ്ഞു. രണ്ടു ദശാബ്യത്തിലേറെ ഈ മേഖലയിൽ പ്രവർത്തനപരിചയമുള്ള എച്ച്എൽഎല്ലിന് ആരോഗ്യപ രിരക്ഷാ മേഖലയിലെ നൂതന പ്രവണതകൾ, നിലവിൽ പിന്തുടരുന്ന രീ തികൾ, അവയുടെ പ്രാധാന്വം, ഈ മേഖലയുടെ സാധ്വതകൾ തുടങ്ങിയ വിഷയങ്ങളിൽ പ്രതിനിധികൾക്ക് വേണ്ട മാർഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകാൻ ഈ പരിശീലനത്തിലൂടെ സാധിക്കുമെന്ന് അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. ആരോഗ്വപരിരക്ഷാ ഉൽപന്നങ്ങളുടേയും സേവനങ്ങളുടേയും സംഭരണവു മായി ബന്ധപ്പെട്ട് രാജ്വാന്തരതലത്തിൽ നിലനിൽക്കുന്ന വിവിധ രീതികളെ കുറിച്ചും ടെൻഡറിംഗ് നടപടികളെ കുറിച്ചും അറിവു പകർന്ന പരിശീലന പരിപാടിയിൽ അഫ്ഗാനിസ്ഥാൻ, നേഷാൾ, നൈജീരിയ തുടങ്ങിയ രാജ്വ ങ്ങളിൽ നിന്നുൾപ്പെടെ 56 പ്രതിനിധികൾ പങ്കെടുത്തു. ലോക ബാങ്ക്, ലോകാരോഗ്വ സംഘടന, കേന്ദ്ര സർക്കാർ, എച്ച്എൽഎൽ എന്നിവിടങ്ങ ളിൽ നിന്നുള്ള വിദഗ്ദ്ധർ ക്ലാസ്റ്റുകൾക്ക് നേത്വത്വം നൽകി.

ഹിന്ദി ശീലമാക്കുക : ഗവർണ്ണർ

മളിതമായ വാക്കുകൾ ഉപയോഗിച്ചുള്ള ആശയ വിനിമയത്തിലൂടെ ഹിന്ദി സംസാരിക്കാത്തവർക്കിടയിലും ഭാഷക്ക് സ്വീകാര്വത ഉറപ്പാക്കാൻ സാധിക്കുമെന്ന് കേരള ഗവർണർ ശ്രീ. നിഖിൽ കുമാർ. എച്ച്-നൽഎൽ ലൈഫ് കെയർ ലിമിറ്റഡിന്റെ ഹിന്ദി പക്ഷാചരണ പരിപാടികളുടെ ഉദ്ഘാടനം ഒക്കോബർ 8ന് പേരൂർക്കട ഫാക്ടറിക്ക് സമീപമുള്ള സർഗം ഹാളിൽ നിർവ്വഹിച്ച് സംസാരി ക്കുകയായിരുന്നു അദ്ദേഹം. ഭാഷയുമായി നിരന്തരം സമ്പർക്കമില്ലാത്തവരെ അതുപയോഗിക്കുവാൻ നിർബന്ധിക്കുന്നത് ഭാഷയുടെ വളർച്ചയെ ദോഷമായി ബാധിക്കുമെന്നും അദ്ദേഹം കൂട്ടിച്ചേർത്തു.

1949 സെപ്തംബർ 14നാണ് ഹിന്ദിയെ ഔദ്യോഗിക ദാഷയായി ഭരണഘടനാ നിർമ്മാണ സമിതി അംഗീകരിച്ചത്. കഴിഞ്ഞ 64 വർഷവും ഹിന്ദി ദാഷയുടെ വളർച്ചക്കായി നമ്മൾ അക്ഷീണം പ്രയത്നിക്കുന്നുമുണ്ട്. അതുകൊണ്ടു തന്നെ ദാഷാപ്രചാരണം മന്ദഗതിയിലാകുന്നത് പ്രയത്ന ത്തിന്റെ കുറവു കൊണ്ടല്ല. പ്രാദേശിക ദാഷകളിലെ വാക്കുകളും ഇംഗ്ലീഷ് ഉറുദു പോലുള്ള ദാഷകളിലെ വാക്കുകളും ഹിന്ദിയുമായി സംയോജിപ്പിച്ച് സംസാരിക്കുന്നത് ദാഷയെ പോഷിപ്പിക്കുമെന്നും ഒന്നാം ദാഷയായി ഹിന്ദി സംസാരിക്കാത്തവ രിലേക്കും അതിനെയെത്തിക്കാൻ ഉപകരിക്കുമെന്നും അദ്ദേഹം അദിപ്രായ

ആരോഗ്വസംരക്ഷണ രംഗത്ത് എച്ച്എൽഎൽ നൽകുന്ന സംഭാവനകളെ യും കയറ്റുമതിയിലൂടെ വിദേശനാണ്വം നേടിത്തരുന്നതിനെയും ഗവർണ്ണർ

അനുമോദിച്ചു. എച്ച്എൽഎല്ലിന്റെ വിശാലമായ കാമ്പസ് ചുറ്റിനടന്നു കാണാനാഗ്രഹം പ്രകടിഷിച്ച ഗവർണ്ണറെ സിഎംഡി ഡോ. എം. അയ്യഷൻ അതിനായി ഔദ്യോഗികമായി ക്ഷണിക്കുകയും ചെയ്തു. കമ്പനിയിലെ ഹിന്ദി ദിനാചരണത്തിന്റെ ഭാഗമായി നടത്തിയ വിവിധ മത്സരങ്ങളിൽ വിജയിച്ചവർക്കുള്ള സമ്മാനങ്ങളും അദ്ദേഹം വിതരണം ചെയ്തു. കേന്ദ്ര ആഭ്വന്തരമന്ത്രി ശ്രീ. സുശീൽകുമാർ ഷിൻഡെയുടെ യും അരോഗ്യ-കുടുംബ ക്ഷേമ മന്ത്രി ശ്രീ. ഗുലാം നബി ആസാദി ന്റെയും സന്ദേശങ്ങൾ ചടങ്ങിൽ വായിച്ചു. കമ്പനിയിലെ ഔദ്യോഗിക ആശയ വിനിമയങ്ങൾക്ക് ഹിന്ദി ഉപയോഗിക്കാൻ ജീവനക്കാരെ പ്രോ ത്സാഹിപ്പിക്കുന്നുണ്ടെന്നും അവർക്കിടയിൽ ഹിന്ദിയുടെ പ്രചാരണത്തിന് നൂതന മാർഗങ്ങൾ സ്വീകരിച്ചു വരികയാണെന്നും ഡോ. അയ്യപ്പൻ പ റഞ്ഞു. ഹിന്ദി സിനിമകളുടെയും ഗാനങ്ങളുടെയും ല്വൈബറി, റിക്രിയേ ഷൻ ക്ലബ്ബ് വാർഷികത്തിന്റെ ഭാഗമായി നടത്തിവരുന്ന ഹിന്ദി മേള, ജീവനക്കാർക്കും കുട്ടികൾക്കുമായി ഹിന്ദി സംഗീതനിശ തുടങ്ങിയവ ഇതിന്റെ ഭാഗമാണെന്ന് അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. ഔദ്യോഗിക ഭാഷ ഭരണത ലത്തിൽ മികച്ച രീതിയിൽ നടപ്പിലാക്കുന്നതിന് എച്ച്എൽഎല്ലിന് 2012-13ലും ഇന്ദിരാഗാന്ധി രാജ്ഭാഷ പുരസ്ക്കാരം ലഭിച്ചു. ദേശീയ തലത്തിലുള്ള ഈ പുരസ്ക്കാരം എട്ടാം തവണയാണ് എച്ച്എൽഎല്ലിനു ലഭിക്കുന്നത്.

94 HLL FAMILY _______ HLL FAMILY 95

ന്ദുസ്ഥാൻ ലാറ്റക്സ് എന്ന പേരിൽ റബ്ബർ അസംസ്കൃത വസ്ത ുവായ കോണ്ടം നിർമ്മിക്കുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെ സ്ഥാപിച്ച എച്ച്എൽഎൽ നമ്മുടെ ഇപ്പോഴത്തെ സി ആൻഡ് എംഡി ശ്രീ. അയ്യപ്പൻ സാർ എച്ച്എൽഎൽ ലൈഫ് കെയർ എന്ന നാമകരണം നൽകുകയും വൈവിധ്വവത്കരണത്തിലൂടെ ഒരു ബഹുമുഖ വ്യാവസായിക ആരോഗ്വ സേവന സ്ഥാപനമായി നമ്മുടെ കമ്പനിയെ മാറ്റുകയും ചെയ്തിരിക്കുകയാണ്. ആശുപ ത്രികൾ, മെഡിക്കൽ കോളേജുകൾ എന്നിവയുടെ നിർമ്മാണം, സംരക്ഷണം, മെഡിസിൻ, മറ്റ് സർജിക്കൽ ഉപകരണങ്ങളുടെ വിതരണം, പ്രതിരോധ മരുന്നുകളുടെ നിർമ്മാണത്തിനായി വാക്സിൻ പാർക്ക്, ഗർദിണികളുടെയും കുഞ്ഞുങ്ങളുടെയും സുരക്ഷ, പരിപാലനം തുടങ്ങീ വിവിധ രംഗങ്ങളിൽ സേവനത്തിന്റെ മുഖമുദ്രയുമായി ഗവൺമെന്റിന്റെ മുഖ്വ ഉപദേഷ്ടാവായി മാറാൻ എച്ച്എൽഎൽ ലൈഫ് കെയറിന് കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. 1967 ജനുവരി മാസം 14-ാം തീയതി ആരോഗ്വ കുടുംബക്ഷേമ മന്ത്രിയായിരുന്ന സുശീല നയ്യാർ നമ്മുടെ പേരൂർക്കട ഫാക്ടറിയുടെ തറക്കല്ലിടൽ കർമ്മം നിർവ്വഹിച്ചു. പ്രകൃതിദത്ത റബ്ബർ സമൂദ്ധിയായി ലഭിക്കുന്നതിനാൽ ലാറ്റക്സ് അസംസ്കൃത വസ്തുവായ കോണ്ടം നിർമ്മിക്കുന്നതിന് ഗുണകരമാവുമെന്ന തിരിച്ചറിവാണ് കേരളത്തിൽ ഈ സ്ഥാപനം സ്ഥാപിക്കണമെന്ന തീരുമാനത്തിന് വഴി യാരുക്കിയത്. ജപ്പാൻ ആസ്ഥാനമായ M/s Okamota Riken Gomu

Co Ltd ന്റെ സാങ്കേതിക സഹായത്തോടെയാണ് ഉൽപാദനം ആരംഭിച്ചത്. 1969 ഏപ്രിൽ 5-ാം തീയതിയാണ് വ്യാവസായിക അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഉൽപാദനം ആരംഭിച്ചത്. 144 മില്വൺ ഉൽപാദിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള M1, M2 എന്നീ രണ്ടു മെഷീനു കളാണ് സ്ഥാപിച്ചത്. ഏഴ് വർഷത്തിനുശേഷം 1976ൽ M3, M4 എന്നീ രണ്ടു മെഷീനുകൾ കൂടി സ്ഥാപിച്ച് ഉൽപാദനം ഇരട്ടിയാക്കി. പിന്നീട് M/s Richer Hitech Ltd മലേഷ്വയുടെ സാങ്കേതിക വിദ്യയിൽ ഉൽപാദനം 800 മില്വൺ പീസ സായി ഉയർത്തി. കഴിഞ്ഞ വർഷം 1300മില്വണിലധികമായി രുന്നു ഉൽപാദനം.

2003 ആഗസ്റ്റ് മാസം 1-ാം തീയതി പലതരത്തിലുള്ള വൈഷമ്വങ്ങളെ യും വെല്ലുവിളികളെയും അഭിമുഖീകരിച്ചുകൊണ്ടാണ് അയ്യപ്പൻ സാർ എച്ച്-എൽഎൽ എംഡിയായി സ്ഥാനമേൽക്കുന്നത്. കമ്പനിയുടെ ഷെയർ വിൽപന നടത്തുക, ഓവർഡ്രാഫ്റ്റ് തൊഴിലാളികളുടെ V.R.S എന്ന C.R.S, Lay off എന്നിവയാണ് അക്കാലത്ത് പ്രധാനമായും അഭിമുഖീകരിക്കേണ്ടി വന്ന വിഷയങ്ങൾ. തന്റെ ഓരോ പ്രവർത്തനവും തൊഴിലാളികളെ മുന്നിൽ കണ്ടുകൊണ്ടു മാത്രമായിരിക്കും എന്ന് അദ്ദേഹം ആദ്യമേ തന്നെ പറഞ്ഞിരുന്നു. അസാധ്വമെന്ന് പറഞ്ഞിരുന്ന പല തൊഴിലാളി ക്ഷേമ പ്രവർത്തനങ്ങളും അദ്ദേഹം നടപ്പാക്കി. പുതിയ നിയമനങ്ങൾക്ക് നി രോധനം ഉണ്ടായിരുന്ന അവസരത്തിലാണ് 14 വർഷമായി ജോലി ചെയ്തി

രുന്ന കാഷ്യുൽ തൊഴിലാളികളെ സ്ഥിരഷെടുത്തിയത്. എല്ലാ തൊഴിലാ ളികൾക്കും അഷെവൻ സ്വർണ്ണവും ഒരു മാസത്തെ Basic + DA യും പതിനായിരം രൂപയും അദ്ദേഹം തൊഴിലാളികൾക്ക് ഗിഫ്റ്റായി നൽകി. കമ്പനിയിൽ ആദ്യമായി ഒരു പ്രമോഷൻ പോളിസി നടപ്പിലാക്കി. എല്ലാ തൊഴിലാളികൾക്കും പ്രമോഷൻ ലഭിക്കാനും അത് സുതാര്വമാക്കാനും സാധിച്ചു. തൊഴിലാളികളുടെ മേലുള്ള ശിക്ഷണ നടപടികൾക്ക് അദ്ദേഹം വിരാമം ഏർപ്പെടുത്തി. കാലതാമസം കൂടാതെ ശമ്പള പരിഷ്ക്കരണം ന ടത്തുകയും മുഴുവൻ ശമ്പള കുടിശ്ശികയും നൽകുകയും ചെയ്തു. മാത്രമല്ല രമ്പള പരിഷ്കരണത്തിൽ ഉണ്ടായിട്ടുള്ള അപാകതകൾ പരി ഹരിക്കാനും അദ്ദേഹം തയ്യാറാവുകയും ചെയ്തു. തുടർ ചർച്ചകൾക്ക് അദ്ദേഹം മറ്റ് ഉദ്വോഗസ്ഥരെ ചുമതലപ്പെടുത്തി. പി.എഫ് പെൻഷൻ കൂടാതെ എൽ.ഐ.സിയുമായി ചേർന്ന് ഒരു പുതിയ പെൻഷൻ കൂടി കേന്ദ്ര ഗവൺമെന്റിന്റെ മാർഗ്ഗരേഖകൾക്കകത്ത് നിന്നു കൊണ്ട് ന ടപ്പാക്കി. ബോണസ് കരാറിന് അതീതമായി ഈ വർഷം മൂവായിരം രൂപ കൂടുതൽ എച്ച്എൽഎൽ പേരൂർക്കട യൂണിറ്റിലെ തൊഴിലാളികൾക്ക് ന ൽകി. 250 കോടി ടേൺ ഓവറിൽ നിന്ന് 1000 കോടി ടേൺ ഓവറുള്ള കമ്പനിയാക്കി മാറ്റാനും വൈവി ദ്ധീകരണത്തിന്റെയും സേവനത്തിന്റെയും പുതിയ വാതായനങ്ങൾ തുറക്കാനും അദ്ദേഹത്തിന് കഴിഞ്ഞു. കമ്പനി

യെ മിനിരത്ന പദവിയിലേക്ക് ഉയർത്തുമ്പോൾ തന്നെ രാജ്യത്തെ പ ാവഷട്ടവന്റെ അടിസ്ഥാന ആരോഗ്യ പ്രശ്നങ്ങൾ കുറഞ്ഞ ചെലവിൽ ന ിർവ്വഹിക്കുന്നതിനുള്ള ഫാർമസി ഔട്ട്ലെറ്റുകൾ,എം.ആർ.ഐ.സ്കാൻ സെന്ററുകൾ, ഡയാലിസിസ് യൂണിറ്റ്, ലൈഫ്കെയർ സെന്ററുകൾ എന്നിവ സ്ഥാപിച്ചു. 387 ലക്ഷം ഗവൺമെന്റിന് ലാഭവിഹിതമായി നൽകി സ്ഥാപനത്തിന്റെ ആസ്തിയും തൊഴിലാളികളുടെ ആത്മവിശ്വാസവും വർദ്ധിപ്പിച്ചു. രാജ്യം മുഴുവൻ പടർന്ന് പന്തലിക്കുന്ന കമ്പനിയുടെ പല യൂണിറ്റുകളി ലും എത്തിച്ചേരാൻ സി ആൻഡ് എംഡിക്ക് കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല എങ്കിലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ പാടവവും കർശനമായ നേതൃത്വഗുണവും കൊണ്ട് ഈ യൂണിറ്റുകൾ ലക്ഷക്കണക്കിന് ലാദമുണ്ടാക്കി വരുകയാണ്.

> **ബി. രാമചന്ദ്രൻ നായർ**, പി.എഫ്.ടി

96 HLL FAMILY ______ HLL FAMILY 97

ർക്കിടകത്തിൻ പെരുങ്കളിയാട്ടത്തിനന്ത്വം കുറിച്ചിതാ-ഇളവെയിൽ പൂന്തെന്നലോടു കൂടി ചിങ്ങം പിറന്നുകഴിഞ്ഞിരിഷൂ. ഉത്സവമേളം മുഴങ്ങുമെങ്ങും വേറിട്ട കാഴ്ച്ചകളേതുമായി, കൈരളി കോരിത്തരിച്ചു നിൽപൂ ഓണ നിലാവിലലഞ്ഞു ചേരാൻ. ഓർമകൾ പീലി വിടർത്തിയാടും ഓണദിനങ്ങളോർത്തിടുമ്പോൾ ഗുരദില സൗരദ്യമെങ്ങും ഇളവെയിൽ കാറ്റിലൂടെത്തുകയായ് ! മേനിയെഴുന്നതാം നീണ്ട നെൽക്കറ്റകൾ, പുത്തരിഷൊൻ കതിർ, മുറ്റം നിറയുമ്പോളില്ലം നിറയുന്നു, വല്ലം നിറയെ പൊന്നോണമെത്തുന്നു. പച്ചഷനയോല ഗന്ധം പരത്തുന്ന നൽ പൂവട്ടിയെത്തുമ്പോളോണമായി-ഉണ്ണിക്കിടാങ്ങൾക്കിതോണമായി.

നേരം വെളുത്തു കഴിഞ്ഞില്ലെങ്കിലും നീളെയെത്തുന്നതാം പൂവിളി കേട്ടതിൽ ഒട്ടുറക്കച്ചടവോടെയെങ്കിലും ചെറ്റദിമാനിയായ് കൂട്ടരിൽ കൂട്ടമായ്, പാടവരമ്പിലും പാതവക്കത്തുമായ് പൂക്കളെ തേടിയലഞ്ഞ ബാല്വം. കൂട്ടുകാരൊന്നിച്ചു പൂവട്ടിയൊക്കെയും ചാമ്പിയൊതുക്കി നിറക്കുമ്പോൾ, കണ്ഠനാളങ്ങളിൽ നിന്നുതിർന്നു വിണ്ടലത്തോളമുയരുന്ന പൂവിളി. (പുവേ പൊലി പുവേ, പുവേ പൊലി പുവേ, പുവേ പൊലി പുവേ...) മാറ്റൊലികൊള്ളുന്നു ദിക്കതിലൊക്കെയും അത്മഹർഷത്തിന്റെ ശംഖൊലികൾ നന്മതൻ നേർത്ത നിലാവു പരത്തുന്ന തുമ്പ തൻ പൂവിനായ് കൂടെക്കുന്നു കയറിയിറങ്ങുമ്പോളോണം ചിരിച്ചു - ചിരിച്ചു വരുന്നു... മുക്കുറ്റി മദ്ധ്വേ വിതാനിച്ച്, മുത്തശ്ശി മുറ്റത്തു മെഴുകിയൊരുക്കിയ ചാണക ശുദ്ധിയിൽ സപ്ത വർണങ്ങളിൽ അഷ്യഗന്ധങ്ങളിൽ പൂക്കളം തീർക്കുമ്പോ-ളോണമെത്തുന്നെൻ മനസ്സിൽ നിറങ്ങൾ തൻ വിസ്മയാഘോഷമായ്. പത്തുനാൾക്കുള്ളതാം മൂത്തന്വേന്തക്കുല മച്ചകത്തെത്തുമ്പോളടിയന്റെ വീട്ടിലു-മുടയന്റെ വീട്ടിലും നിനവിന്റെ നിറമാർന്നോരോണം നിറം പകരുന്നു. തുമ്പയും തുളസിയും കൃഷ്ണകിരീടവും ചാർത്തുവാനുള്ള നല്ലോട്ടയുമായ് മണ്ണു കുഴച്ചു ഞാൻ തൃക്കാക്കരഷനെ മോടിയിലങ്ങനെ തീർത്തിടുമ്പോ-ളെന്നിലെ ശില്പി തൻ ഓണമായി- ഏറും പ്രതീക്ഷ തന്നോണമായി.

പുഞ്ചിരി പൂവട്ടിവീരിക്കൊങ്ങിനെ നല്ലയൽക്കാരിയാം സൈനയെത്തുമ്പോ-ളോണമെത്തുന്നു, മനസ്സിലിന്നത്തറിൻ മണമുള്ളോരോണം പടർന്നുകേറുന്നു. അമ്മയുണ്ടാക്കുന്നോരുപ്പേരിതൻ മണം എന്നെ വിളിക്കുന്നു ദൂരെനിന്നിപ്പോഴും. വീട്ടിലേക്കങ്ങു തിരിച്ചു ചെല്ലുമ്പോ, ഉമ്മയെൻ കൈത്തലം മെല്ലെതലോടുമ്പോ-ളോണമെത്തുന്നു, സുഖദമാം സ്നേഹവായ്പിന്റെ നല്ലോണം പിറക്കുന്നു-ഉയരത്തിലേക്കെന്റെ കൊച്ചനിയത്തിയെ ആവേശമോടെ ഞാൻ ഊഞ്ഞലാടു-മ്പോൾ ഹൃദയത്തിലാകാശ സീമ തെളിയുന്നുന്നിതോണ നിലാവിലും! പുത്തനുടുപ്പിന്റെ കോടി മണം പേറി സദ്വയുത്തിനെ കൂടിയായിരിക്കുമ്പോൾ വീണ്ടുമോരാട്ടക്കാളത്തിനു ബാല്വ മേറുന്നതായ് തോന്നുന്നതിഷോഴും! ഓണപ്പുടവ കൊടുക്കുംമ്പോളമ്മ തൻ കണ്ണിൽ തെളിയും പ്രകാശരേണുക്കളിൽ, ഹൃദയ വായ്പ്പിന്റെ നിത്വ-സത്വത്തെ തിരിച്ചറിയുന്നു ഞാൻ. സ്നേഹം പുരട്ടി വിളയിച്ചെടുത്തതാം അമ്മ വിളമ്പുന്ന സദ്വയുണ്ണുമ്പോൾ, ആശിച്ചു പോകുന്നിതെന്മനം വീണ്ടുമോരായുസ്റ്റു കൂടി ലഭിച്ചീടുമെങ്കിലീ-യമ്മ തൻ പൊൻമകനായി പിറന്നീടുവാൻ. ആത്മാവിലഗ്നി പടർത്തിയേറുന്നതാം വിസ്മയക്കാഴ്ച്ചകളേറെയെൻ ചുറ്റിലുണ്ടി – ന്നവയൊക്കെയും അഭിനവ സംസ്കൃതി ചെത്തുകൾ, ചെത്ത കൂട്ടങ്ങൾ!! എവിടെയെന്നേറും പ്രതീക്ഷ വെട്ടം, മിന്നാമിമുഞ്ങിൻ നുറുങ്ങു വെട്ടം, പോയ്മറഞ്ഞിന്നിവയേറെയുമെന്തു കഷ്ടം! നാട്വ പ്രതാപങ്ങൾ ബാക്കിയാക്കി! പൂക്കളും തുമ്പിയും, തെയ്യവും, തിറയും ലാസ്വ- ലാവണ്വ നൃത്ത - നൃത്വങ്ങളും, വാദ്വ മേളങ്ങളും കൊമ്പും, കുഴൽ നാദവും തീർക്കുമൊരു ലഹരിയാണോണം അനവദ്യ സുന്ദര സത്വ- സംഗീത മാണോണം. പതഞ്ഞു പതഞ്ഞു പാഞ്ഞടുത്തെത്തീടുമാ തിരമാലകൾക്കുമപ്പുറം, നുരഞ്ഞു പതഞ്ഞു പൊങ്ങുന്നൊരു മാനവ സ്നേഹത്തിരമാലയാണോണം. ഓർമതൻ ചെപ്പിലെ മുത്തായിരിക്കുമോണമെനിക്കെന്നും വർദ്ധിതോൽസാഹ-

ച്ചിമിഴായിരിക്കു മെനിക്കത്, കാലമോരോ കളങ്ങൾ വരച്ചു മായ്ച്ചീടിലം!!!

ത്വക്കാക്കരഷനു പൂവട തീർക്കുവാൻ ഓഷയോടൊന്നിച്ചു ചേർന്നിടുമ്പോൾ,

നാരായണൻ. സി. സി.എച്ച്.ഒ.

HLL brings you Kerala's first of its kind onestop specialty retail outlet for Surgical Implants and Special Medical Needs.

(A Public-Public Partnership between HTT Lifecare Ltd and Government of Kerala)

At Medical College Hospital, Thiruvananthapuram, Kerala.

- Surgical implants, Surgical consumables, Essential medicines and many more.
- High quality products at affordable price.

HLL Lifecare Ltd has always been in the forefront to offer quality health care solutions for the people across the country. Hindlabs, Diagnostic Division of HLL Lifecare Ltd, is currently running 3 state of the art MRI Scan Centers functioning inside 3 Medical College Hospitals in Kerala-Alappuzha, Kottayam and Thrissur. Hindlabs also has lab in Delhi partnering with CGHS and in Mumbai and Bangalore with ESIC.

അഭിനന്ദനങ്ങൾ

നാഷണൽ സേഫ്റ്റി കൗൺസി ലിന്റെ കേരള ചാപ്റ്റർ കോളേജ് വിദ്വാർത്ഥികൾക്കായി സംഘടിപ്പിച്ച ഇംഗ്ലീഷ് ഉപന്വാസ മൽസരത്തിൽ ഒന്നാം സ്ഥാനം കരസ്ഥമാക്കിയ രശ്മി യു.എൻ.(D/O ഉഷ കുമാരി, പിഎഫ്ടി)

എം.എ. ഇംഗ്ലീഷ് ക്രെഡിറ്റ് ആൻഡ് സെമസ്റ്റർ പരീക്ഷയിൽ മൂന്നാം റാങ്ക് നേടിയ ഭാഗ്വ രാജേശ്വരി എസ്. (D/o ബി.എസ്. ഉമാദേവി, എഎഫ്ടി)

ഹിന്ദി പ്രചാരസഭയുടെ ആഭിമുഖ്വത്തിൽ നടന്ന നോട്ടിങ് ആൻഡ് ട്രാഫ്റ്റിങ് മൽസരത്തിൽ മൂന്നാം സ്ഥാനം കരസ്ഥമാക്കിയ പിഎഫ്ടിയിലെ ഉഷ കുമാരി എസ്.

കേരള സർവ്വകലാശാല ബി.ടെക് മെക്കാനിക്കൽ (ആട്ടോമൊബൈൽ) പരീക്ഷയിൽ ഒന്നാം റാങ്ക് കരസ്ഥമാക്കിയ വിഘ്നേഷ് എസ്. തോട്ടം (S/o കെ.ശ്രീധരൻ പിള്ള, പിഎഫ്ടി)

നിങ്ങളുടെ മൊബൈലിലോ ക്വാമറയിലോ പകർത്തിയ രസകരവും വ്യത്വസ്തവുമായ ചിത്രങ്ങൾ hllfamily@lifecarehll.com എന്ന ഇ-മെയിൽ വിലാസത്തിലേക്ക് അയയ്ക്കുക. ഒപ്പം നിങ്ങളുടെ പാസ്പോർട്ട് സൈസ് ഫോട്ടോയും നിങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച വിവരങ്ങളും. തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടുന്ന ചിത്രങ്ങൾ ഫോക്കസ് പേജിൽ. നിങ്ങൾ എടുത്ത ചിത്രത്തിന് പിന്നിൽ ഒരു കഥയുണ്ടെങ്കിൽ അത് നിങ്ങൾക്ക് എച്ച്എൽഎൽ ഫാമിലി വായനക്കാരുമായി പങ്കുവെയ്ക്കാം. ക്വാളിറ്റിയുള്ള ചിത്രങ്ങൾ അയയ്ക്കാൻ പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധിക്കുക.

പ്രകൃതിഭംഗി

നോക്കൂ ഇതെത്ര ഭംഗി അരുവികൾ, കാടുകൾ, തോടുകൾ, മലമേടുകൾ മഴയങ്ങ് പെയ്തു ആരിലും സുന്ദരി പാലുപോലൊഴുകുന്ന അരുവി തൻ നാദവും കേൾക്കുന്നിതാ പച്ചപ്പിൻ യശസ്സ് ഉയർത്തിയങ്ങിങ്ങായ് ഗമയോടെ നിൽക്കുന്ന വൃക്ഷങ്ങളും ഇളംകാറ്റ് വീശുമ്പോൾ അതിൻ സ്പർശമേറ്റ് നിറവോടെ ചാഞ്ചാടും വുക്ഷശാഖ പറവകൾ കുരുവികൾക്കഭയവും നൽകിടും ജീവജാലങ്ങൾക്ക് ജീവനുമേകിടും കരുണയുള്ളോളവളാം വൃക്ഷരാജ്ഞി കളകള ശബ്ദത്താൽ താളമടിച്ചുകൊണ്ടൊ ഴുകുമീ തോടുകൾ ചെറുനിരയായ് കുട പോലെപ്പോഴും തലയുയർത്തി ക്കൊണ്ട് ഗമയോടെ നിന്നിടും മലമേടുകൾ പച്ചനിറഞ്ഞൊരീ കുന്നുകൾ ഈശ്വരസൂഷ്ടിയാൽ ജന്മമെടുത്തു ഭൂവിൽ പൂന്തോട്ടത്തിലും പുൽമേടകളിലും സുഗന്ധം പരത്തുന്ന പുഷ്പങ്ങളും മത്സരിച്ചങ്ങിങ്ങായ് പൂമ്പൊടി വിതറുവാൻ എത്തിടും വണ്ടും ശലഭങ്ങളും വർണ്ണം വിരിച്ചുള്ള ചിറകുകളാലെ അങ്ങിങ്ങായ് ശലഭങ്ങൾ പാറിഷറക്കുന്നു മൂളിപ്പാട്ടും പാടിയങ്ങിങ്ങായ് പാറിഷറക്കുന്നു കരിവണ്ടുകൾ സ്വർണ്ണശോഭയാൽ കിരണങ്ങൾ വിടർത്തി വർണ്ണപൊട്ടുപ്പോലെ സൂര്വനി ഹേ! നീലാംബരത്തിൽ നിരയിൽ നിലാവുമായ് എത്തിടും പാൽപൊട്ടുപോൽ ചന്ദ്രക്കലയും വെള്ളക്കൊറ്റിപോൽ പാറി നടക്കും വിൺമേഘങ്ങളും എത്ര ഭംഗി മഴവില്ലിൻ ഏഴുനിറം വിരിഞ്ഞിടുമ്പോൾ വിൺമേഘങ്ങൾ കാർമേഘമായിടുന്നു

മഴയും വന്നു അതിഥിയായ്

വേഴാമ്പലിൻ കാത്തിരിപ്പിൽ സഫലമായ് തരികിട തരികിട തെയ്യ് തോ സൂര്യകിരണശോഭയാൽ നിറയപ്പെട്ടോരീ പുലരിയും നിലാവിൻ വെട്ടത്താൽ നിറയുന്നോരോ നിശകളും പാടുന്നു മൈനകൾ കൂകൂന്നു കുയിലുകൾ എങ്ങും കോകിലനാദങ്ങളും പ്രപഞ്ചമാം സംഗീതം നിറയുന്നിതാ ഭൂവിൽ മുഴുവനും കടലും തിരമാലകളും ഗർജ്ജിച്ചിടും ചില നേരങ്ങളിൽ എന്നാൽ ശാന്തമായ് ചിരിച്ചിടും ചില നേരവും രാക്കിളികൾ പാടുന്നു നിശാഗന്ധി പൂക്കുന്നു സായാഹ്നക്കാറ്റും വീശീടുന്നു നിശയോടടുക്കുന്ന നേരമെത്തി ഓരോ ജീവനും മയക്കത്തിൻ തട്ടിൽ സുഖമായി കിടന്നുറങ്ങീടുന്നു കിനാവിന്റെ ലോകത്തിൻ കൂട്ടുമായി പുത്തൻ പ്രഭാതം പൊട്ടി വിടർന്നല്ലോ ജീവഗണങ്ങൾ ഉണർന്നുവല്ലോ വ്വക്ഷങ്ങൾ തലതാഴ്ത്തി ഭക്തിയോടെ പുത്തൻ പുലരിയെ വരവേറിടാൻ പക്ഷികൾ ചിലചില ശബ്ദത്തോടെ പുത്തൻ പുലരിയെ വരവേറ്റീടും ഓരോ ജീവനും ഉണർന്നിടുന്നു ഒരു പുത്തൻ ദിനത്തെ വരവേറ്റീടാൻ.

ബ്ലസിമോൾ

(D/o ഡി.രാജു, പി.എഫ്.ടി.)

എന്റെ വീട് എന്റെ നഗരം

ഒ. പി. വിശ്വനാഥൻ

6 ക്കെ രളത്തിന്റെ വികസന പാതയിൽ നാം നേരിടുന്ന ഏറ്റവും വലിയ പ്രശ്നങ്ങളിലൊന്നും സാമൂഹിക വിപത്തുമാണ് മാലിന്വസംസ്ക്കരണം. മാലിന്വങ്ങൾ ഉണ്ടാവുന്നത് പൂർണ്ണമായും തടയാനാവില്ല. അത് വളരെ സ്വാഭാവികമായ പ്രവർത്തനമാണ്. എന്നാൽ, അതൊരു സാമൂഹിക പ്രശ്നമായി മാറുന്നത് നമ്മുടെ നി രുത്തരവാദപരമായ പ്രവർത്തനമൊന്നു കൊണ്ടു മാത്രമാണ്. നമ്മുടെ എല്ലാ ചോദ്വങ്ങൾക്കും പ്രകൃതി തന്നെ ഉത്തരം നൽകാറുണ്ട്. മാലിന്വ ങ്ങളോട് എന്തായിരിക്കണം നമ്മുടെ സമീപനം എന്ന നമ്മുടെ ചോ ദ്യങ്ങൾക്ക് പ്രകൃതി കാണിച്ചു തരുന്ന ഉത്തരങ്ങളാണ് വിശേഷബുദ്ധി യാ വിവരമോ ഇല്ലാത്ത പൂച്ചകളുടെ രീതി. സ്വന്തം മാലിന്വം മണ്ണ് ചികഞ്ഞ് അതിൽ നിക്ഷേപിച്ച് ശ്രദ്ധാപൂർവ്വം മൂടിവെക്കുന്ന ഈ ജീവികളിൽ നിന്നും നമുക്ക് ഏറെ പഠിക്കാനുണ്ട്. വീട്ടിലെ മാലിന്വമെല്ലാം പ്ലാസ്റ്റിക് കവറിലാക്കി വഴിയരികിലുപേക്ഷിക്കുന്നവർ അവരുടെ സമീപനത്തിൽ കാണിക്കുന്ന നിരുത്തരവാദിത്തം എത്രത്തോളം തരംതാഴ്ന്നതാണെന്ന് അത് നമുക്ക് കാണിച്ചുതരുന്നു. വലിച്ചെറി യപ്പെടുന്ന ഇത്തരം മാലിന്വങ്ങൾ വരുത്തിവെക്കുന്ന ദുരന്തത്തെക്കുറി ച്ച് വ്വക്തമായ വിവരമുണ്ടായിരുന്നിട്ടു കൂടി ഇതൊക്കെയും ആവർത്തിക്കപ്പെടുന്നു.

ഒരു തരത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ മാലിന്വം എന്നൊന്ന് ഇല്ല എന്ന് വിദ ഗ്ധാദിപ്രായമുണ്ട്. എല്ലാ വസ്തുക്കളും അതർഹിക്കുന്ന, അതിനാ വശ്യമായ രീതിയിൽ കൈകാര്വം ചെയ്യുമ്പോൾ അവശിഷ്ടമുണ്ടാകുന്നില്ല എന്നതാണ് വസ്തുത.

മാലിന്യങ്ങൾ തരംതിരിച്ച് വെക്കാനുള്ള വകതിരിവ് ഉണ്ടായിരിക്കുക എന്നതാണ് മാലിന്വസംസ്ക്കരണത്തിൽ ഏറ്റവും അടിസ്ഥാനപരമായി വേണ്ടത്. മണ്ണിൽ അഴുകിച്ചേരുന്നവയും അല്ലാത്തവയും വേർതിരിച്ച് വെക്കണം. അവ നിക്ഷേപിക്കുന്നതിനായി പ്രത്യേകം സംഭരണികൾ വീടുകളിലും പൊതുസ്ഥലങ്ങളിലും ഉണ്ടെന്ന് ഉറപ്പു വരുത്തുക. ഈ തരം തിരിക്കൽ പ്രക്രിയയിൽ കുടുംബത്തിലെ ഓരോ അംഗത്തിനും തുല്വ പങ്കാളിത്തമുണ്ട്. ഒരുമിച്ച് ഇത് പ്രാവർത്തികമാക്കിയാൽ മാത്രമേ പുറ ത്തിറങ്ങുമ്പോഴും ആ ശീലം പിന്തുടരാൻ നമുക്ക് കഴിയൂ. റോഡിലും വഴിയരികിലും വലിച്ചെറിയുന്ന ശീലം അതുവഴി ഉപേക്ഷിക്കാനാവും. അഴുകുന്ന വസ്തുക്കളാണ് ദുർഗന്ധമുണ്ടാക്കുന്നതും സാംക്രമികരോ ഗങ്ങൾക്ക് കാരണമാകുന്നതും. അവ നമ്മുടെ വീടുകളിൽ തന്നെ സൂക്ഷ്മാണു പ്രവർത്തനത്തിലൂടെ സംസ്ക്കരിക്കാനുള്ള സംവിധാനങ്ങൾ കുറ്റമറ്റ രീതിയിൽ പ്രവർത്തിപ്പിക്കാനാവും. പരിശീലനം ലഭിച്ച സന്നദ്ധ പ്ര വർത്തകരുടെ സഹായം ഇതിനായി സ്വീകരിക്കാവുന്നതാണ്. ജീവിത ത്തിന്റെ തിരക്കിനിടയിൽ ഇതിനായി സമയം ക്രമീകരിക്കാൻ പറ്റാത്ത നഗരവാസികൾക്ക് കുടുംബശ്രീ പോലുള്ള സന്നദ്ധ സംഘടനകളിലെ അംഗങ്ങളുടെ സേവനം പരസ്പര സഹായസം വിധാനത്തിൽ ലഭ്യമാവു

ന്നുണ്ട്. കൊച്ചിയിലെ ബ്രഹ്മപുരത്തും, തൃശൂ രിലെ ലാലൂരും, കോഴിക്കോട് ഞെളിയൻപറമ്പിലും, കോട്ടയത്തെ വടവാതൂരും, തിരുവനന്തപുരത്തെ വിളപ്പിൽ ശാലയിലും മാലിന്വം ഒരു പ്രശ്നമായതും പിന്നീട് വിവാദമാ യതും അത് വേണ്ട രീതിയിൽ കൈകാര്വം ചെയ്യാതിരുന്നതുകൊണ്ടു മാത്രമാണ്. മാലിന്വസംസ്ക്കരണം കേരളത്തിലെ മാത്രം പ്രശ്നമല്ല. മനുഷ്യനുള്ളിടത്തെല്ലാം മാലിന്വമുണ്ട്. അതുകൊണ്ടുതന്നെ മാലിന്വ മല്ല, സംസ്ക്കരണമാണ് പ്രശ്നം. അത് വേണ്ട രീതിയിൽ നടപ്പാക്കാൻ കഴിയാത്തതാണ് നമ്മുടെ പരാജയം. നമുക്കു മുന്നിൽ ഒരുപാട് മാതൃക കളുണ്ട്. മാലിന്വ സംസ്ക്കരണത്തിൽ സിംഗപ്പൂർ എന്ന കൊച്ചു രാജ്വം ലോകത്തിനു മുന്നിൽ തെളിയിച്ചതും അതാണ്. എന്നാൽ ആരോഗ്യക രമായ സ്ഥിരം സംവിധാനങ്ങളെക്കുറിച്ച് നാം ചിന്തിക്കുന്നില്ല. ഈ സാഹചര്യത്തിലാണ് പൊതുജനാരോഗ്വ സംരക്ഷണരംഗത്ത് പുതിയ മാനങ്ങൾ സൂഷ്ടിച്ച് മുന്നേറുന്ന കേന്ദ്ര പൊതുമേഖല സ്ഥാപനമായ എച്ച്എൽഎൽ ലൈഫ്കെയർ ലിമിറ്റഡ് അതിന്റെ കോർഷറേറ്റ് സോ ഷ്വൽ റെസ്പോൺസിബിലിറ്റിയുടെ ദാഗമായി തിരുവനന്തപുരത്തെ കവടിയാർ വാർഡിൽ ഒരു മാലിന്വസംസ്ക്കരണ പ്രേജക്കിന് രൂപം നൽ കിയിരിക്കുന്നത്. പൊതുജന പങ്കാളിത്തത്തോടെയും, ഭരണസംവി ധാനങ്ങളുടെ സഹായത്തോടെയും നടത്തുന്ന ഈ പദ്ധതി 'മൈ സിറ്റി' എന്ന പേരിലാണ് അറിയപ്പെടുന്നത്. ഇതിന്റെ ഭാഗമായി നിലവിലുള്ളതും എന്നാൽ പ്രവർത്തന സജ്ജമല്ലാത്തതുമായ പൈപ്പ് കമ്പോസ്റ്റ്, ബിൻ കമ്പോസ്റ്റ്, ബയോഗ്വാസ് യൂണിറ്റ് എന്നിവ പ്രവർത്തനയോഗ്വമാക്കാനു ള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് രൂപം നൽകി കഴിഞ്ഞു. പുതിയ കമ്പോസ്റ്റ് യൂണിറ്റുകൾ വിതരണം ചെയ്യാനുള്ള നടപടികളും പുരോഗമിച്ചു വരികയാണ്. കൂടാതെ, വാർഡിലെ പൊതുസ്ഥലങ്ങൾ വൃത്തിയാക്കുന്ന ജോലികളും, പ്ലാസ്റ്റിക്ക് മാലിന്വങ്ങൾ ശേഖരിച്ച് പൊടിച്ച് വിപണനം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള പദ്ധതികളും മുന്നോട്ടുപൊയ്ക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ഇലക്രോണിക് മാലിന്വങ്ങൾ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള നടപ ടികളും സ്വീകരിച്ചു വരികയാണ്. സാക്ഷരതയിലും മറ്റു വികസന മാതൃകകളിലും ലോകനിലവാരം പുലർത്തുന്ന ജനങ്ങൾ വസിക്കുന്ന ഈ പ്രദേശത്ത് പദ്ധതി വിജയിപ്പിക്കാനാകും എന്ന് ഞങ്ങൾ ഉറച്ച്

ഡൽഹി മെട്രോ റെയിൽ കോർഷറേഷൻ മുൻ എം.ഡി. ഡോ. ഇ. ശ്രീധരൻ നേതൃത്വം നൽകുന്ന എഫ്.ആർ.എൻ.വി. (ഫൗണ്ടേഷൻ ഫോർ റെസ്റ്റോറേഷൻ ഓഫ് നാഷണൽ വാല്യൂസി, തിരുവനന്തപുരം കോർഷറേഷൻ, കവടിയാർ വാർഡ്, റസിഡന്റ്സ് അസോസിയേഷനുകൾ എന്നിവയുടെ സഹകരണത്തോടെയാണ് പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നത്. ഡോ. ഇ. ശ്രീധരന്റെ യും എഫ്.ആർ.എൻ.വി. കേരള വിഭാഗം തലവനും എച്ച്എൽഎൽ ലൈഫ്കെയർ ചെയർമാൻ ആൻഡ് മാനേജിങ് ഡയറക്കറുമായ ഡോ. എം. അയ്യഷന്റെയും നേതൃത്വത്തിലാണ് 'മൈ സിറ്റി'യുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക്

രൂപരേഖ തയ്യാറാക്കിയിട്ടുള്ളത്. കെ.മുരളീധരൻ എം.എൽ.എ., മേയർ അഡ്വ. കെ.ചന്ദ്രിക, കോർഷറേഷൻ അധികാരികൾ, കവടിയാർ കൗൺസിലർ സതികുമാരി എന്നിവരുടെയും സർവ്വോപരി ഈ വാർഡിലെ മുഴുവൻ ജനങ്ങളുടെയും സജീവ പങ്കാളിത്തത്തോടെ ഈ സംരംഭം വിജയിപ്പിക്കാനാകുമെന്നും അതുവഴി മാത്വകാപരമായ ഒരു പ്രവർത്തനം മറ്റുള്ളവർക്കു മുന്നിൽ അവതരിപ്പിക്കാനാകുമെന്നും പ്രത്വാശിക്കുന്നു.

('മൈ സിറ്റി'യുടെ കോർഡിനേറ്ററും പേരൂർക്കട ഫാക്ടറിയിലെ ഓഫീസറു മാണ് ലേഖകൻ)

102 HLL FAMILY HLL FAMILY 103

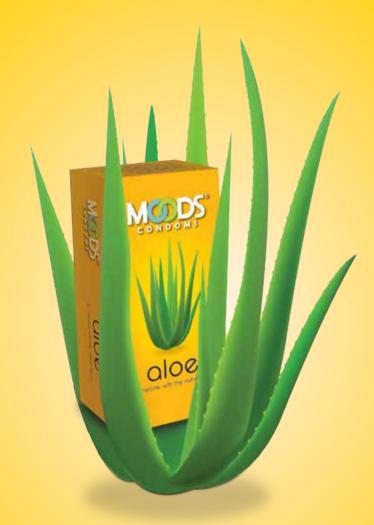

ഡിസ്ക്ലെയിമർ

എച്ച്എൽഎൽ ആരോഗ്വത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്ന ലേഖനങ്ങൾ വിവിധ സ്രോതസ്സുകളിൽ നിന്ന് ലഭ്യമായവയാണ്. ലേഖനങ്ങളുടെ വസ്തുതാപരമായ കൃത്വത ഉറപ്പാക്കുവാൻ പരമാവധി ശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും തെറ്റുകുറ്റങ്ങൾ ഉണ്ടാകാനുള്ള സാധ്വത തള്ളിക്കളയാനാവില്ല. ആരോഗ്യക്ഷേമം ലക്ഷ്യമാക്കി പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന പല കാര്യങ്ങളും ജീവിതത്തിൽ പ്രാവർത്തികമാക്കേണ്ടത് വായനക്കാരുടെ വിവേചനശക്തിക്ക് അനുസരണമായാണ്.

Moods Aloe

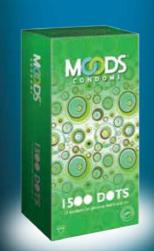

Naturally sensual. For your sensual nature.

Get steamy with cool aloe that will stir your passion and heighten your pleasure.

ഈയവസരത്തിലാണ് ഓരോ രോഗത്തിന്റെയും ചികിൽസയ്ക്ക് ചെലവാകുന്ന യഥാർത്ഥ ചെലവ് എത്രയെന്ന് തിട്ടപ്പെടുത്താ

നുള്ള നടപടികൾ കേന്ദ്രസർക്കാർ ആരംഭിച്ചത്. ആശുപത്രി വാസത്തിനുശേഷം 40 ശതമാനം ആളുകളും കടബാധ്വത യിലേക്കു കൂപ്പുകുത്തുന്നുവെന്ന വെളിപ്പെടുത്തലുകളെ തുടർന്നാണ് ആരോഗ്യമേഖലയിലെ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പങ്കാളി ത്തത്തോടെ ഈ പഠനം നടത്താൻ കേന്ദ്രസർക്കാർ തയാറായി രിക്കുന്നത്. എച്ച്എൽഎൽ ലൈഫ്കെയർ ലിമിറ്റഡിന്റെ മുൻകൈയിൽ ഡിസംബർ 2 മുതൽ 5 വരെ കൊച്ചിയിൽ സംഘടിപ്പിച്ച ആഗോള സോഷ്വൽ മാർക്കറ്റിങ് - ഫ്രാഞ്ചൈസി ങ് സമ്മേളനത്തിൽ കേന്ദ്ര ആരോഗ്വ കുടുംബക്ഷേമ മന്ത്രാല യം അഡീഷണൽ സെക്രട്ടറി ശ്രീ സി.കെ.മിശ്രയാണ് ഇക്കാര്വം

സാധാരണക്കാരന് ആശ്വാസമാകുന്ന ഇത്തരം പഠനങ്ങൾ തുടർന്നും ഉണ്ടാകേണ്ടതുണ്ട്. കാരണം, ആശുപത്രി സംവിധാനങ്ങളിൽ മാത്രമല്ല, ആരോഗ്വസംരക്ഷണവുമായി ബ ന്ധപ്പെട്ട എല്ലാ സംരംഭങ്ങളിലും ഇത്തരം പൊളിച്ചടുക്കലുകൾ ആവശ്യമാണ്. തിരുത്തലിനും പുനർ നിർമ്മാണത്തിനും സർക്കാർ സംവിധാനങ്ങൾ തന്നെ തയ്യാറാകുമ്പോൾ അവിടെ നമുക്ക് ചെയ്യാനുള്ളതും മറന്നു കൂടാ. അനാവശ്യ പരിശോധനയും ചികിത്സയും നടത്തി സ്വന്തം പോക്കറ്റ് കീറാതെ സൂക്ഷിക്കേണ്ട ആവശ്വം നമ്മുടേതു കൂടിയാണെന്ന് മറക്കാതിരിക്കുക.

ആശംസകളോടെ, ചീഫ് എഡിറ്റർ

പച്ചക്കറികളിലെ കീടനാശിനി സാന്നിധ്വത്തെക്കുറിച്ച് മാധ്വമ ഹൈഷുകൾ, പൊതുജനം ബദൽ മാർഗ്റ ചിന്തകളിൽ, പച്ചക്കറികളിൽ മാത്രമല്ല പ ഴങ്ങളിലുമുണ്ടെന്ന് പിന്നെയും വാർത്തകൾ, എതിർക്കാനോ മറയ്ക്കാനോ നിൽക്കാതെ അധികൃതർ – വെള്ളായണി കാർഷിക കോളേജിലെ ലബോ റട്ടറി വിഭാഗം മേധാവി ഡോ. നസീമാ ബീവിയുമായുള്ള സംഭാഷണം. പച്ചക്കറികളിലെയും പഴങ്ങളിലെയും കീടനാശിനി ശേഷിഷുകൾ പരി ശോധിക്കുതിനായി കേന്ദ്രസർക്കാർ ഏർഷെടുത്തിയ 'ഓൾ ഇന്ത്യ നെറ്റ്വർക്ക് പ്രോജക്ല് ഓൺ പെസ്റ്റിസൈഡ് റെസിഡ്വുസ് പ്രോജക്ലിന്റെ മേധാവിയാണ് ഡോ. നസീമാ ബീവി.

പച്ചക്കറികളിലും പഴങ്ങളിലും അസാധാരണമായ അളവിൽ മാരക കീടനാശി നികളടങ്ങിയിട്ടുണ്ടെന്ന് മാധ്വമ റിപ്പോർട്ടുകളുണ്ടായിരുന്നു. തമിഴ്നാട്ടിൽ നിന്നെത്തുന്നവയിലാണ് കൂടുതൽ വിഷാംശമെന്നും കേൾക്കുന്നു. ഇവയിൽ എത്രമാത്രം സത്വാവസ്ഥയുണ്ട് ?

അവയേറെയും മാധ്വമ ഹൈഷുകളാണ്. പച്ചക്കറികളിൽ വിഷാംശമില്ല എന്നു പറയാനാവില്ല.എന്നാൽ മാധ്വമങ്ങളിലും മറ്റും വന്ന ദീതിയിലുള്ള പ്ര ചാരണങ്ങൾ തെറ്റാണ്. കോളിഫ്ളവർ, നെല്ലിക്ക, കോവക്ക, ഉള്ളി, ചീര, പ യർ, കറിവേഷില തുടങ്ങിയവയിൽ കീടനാശിനികൾ കണ്ടെത്തിയിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ പലതും അനുവദനീയമായ തോതിനഷുറം കണ്ടെത്തിയില്ല. പച്ചക്കറികളിലെ മറ്റും വിഷാംശം കണ്ടെത്തുന്നതിന് ഇവിടെ കൃത്യമായ പ ഠനങ്ങൾ നടക്കാറുണ്ടോ ? അല്ലെങ്കിൽ ഈ വിഷയത്തിൽ ഏതുവിധത്തിലുള്ള

പ്രവർത്തനങ്ങളാണ് ഇവിടെ നടക്കുന്നത് ?

ഇവിടെ രണ്ടു തരത്തിലുള്ള പഠനങ്ങൾ നടക്കുന്നുണ്ട്. ഒന്ന് കേന്ദ്രസർക്കാർ പ്രോജക്ലാം, മറ്റൊന്ന് സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റേതും. എന്നാലിവയൊന്നും തന്നെ റിപ്പോർട്ടുകൾ പുറത്തുവിട്ട് ജനങ്ങളെ പേടിപ്പെടുത്തുവാനുള്ളതല്ല. കീടനാശിനി ഉപയോഗത്തെക്കുറിച്ച് കർഷകർക്കുള്ള അജ്ഞത ഇല്ലാതാ ക്കുക എന്നതാണ് പ്രധാനമായും കേന്ദ്രസർക്കാർ പ്രോജക്ലിന്റെ ലക്ഷ്വം. മാർക്കറ്റിൽ പലവിധ കീടനാശിനികളും വളങ്ങളും ലദ്യമാണ്. അവയിൽ നിരോധിച്ചവയും കണ്ടേക്കാം. എന്നാൽ കർഷകർക്ക് ഇവയെക്കുറിച്ച് കാര്യമായ ധാരണയില്ല. അതിനാൽ കുറഞ്ഞവിലയുള്ളതും ലദ്യമായതു മായവ അവർ ഉപയോഗിക്കുന്നു. പലപ്പോഴും വിളയ്ക്കു നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള മരുന്നാവില്ല പ്രയോഗിക്കുന്നത്. കീടനാശിനി മാറി അടിക്കുന്നതും അളവി ലധികം അടിക്കുന്നതുപോലെ പ്രശ്ന സാധ്വതയുള്ളതാണ്. ഈ പ്രശ്നം പ രിഹരിക്കുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെയാണ് കേന്ദ്രസർക്കാർ ഈ പ്രോജക്ക് ചെയുന്നത്.

സംസ്ഥാന സർക്കാർ പ്രോജക്ലിന്റെ ഭാഗമായി നടത്തിയ പഠനങ്ങളിൽ നിന്ന് എന്താണ് കണ്ടെത്തിയിട്ടുള്ളത് ? ആശങ്കപ്പെടേണ്ട വിധത്തിൽ എന്തെങ്കിലും ? ഇവിടെ നിർദ്ദിഷ്ട അളവിനേക്കാൾ അധികമായി കീടനാശിനികൾ പ്രയോ ഗിച്ചതായി കണ്ടെത്തിയത് വളരെ ചുരുക്കം പച്ചക്കറി ഇനങ്ങളിൽ മാത്രമാണ്. ചീര, വെണ്ട, പാവയ്ക്ക, കാപ്സികം, പുതിന, കറിവേഷില, പച്ചമുളക്, പയർ, പ ടവലം, കോളിഫ്ളവർ, കോവയ്ക്ക, നെല്ലിക്ക തുടങ്ങിയവയിൽ കണ്ടെത്താനാ യത് അമിത അളവിലുള്ള കിടനാശിനിയല്ല, മറിച്ച് നിർദ്ദിഷ്മമല്ലാത്ത കിടനാശിനി കൾ ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുന്നതായാണ്. ഇതുതന്നെയും അമിതമായ അളവിൽ ഉപയോഗിച്ചിട്ടില്ല. മാർക്കറ്റുകളിൽ നിന്നും കടകളിൽ നിന്നും സാംപിളുകൾ ശേഖരി ച്ച് ഇവിടെ കാർഷിക കോളേജിലെ ലബോറട്ടറിയിൽ നടത്തിയ പഠനത്തിലാണ് ഈ വിവരങ്ങൾ കണ്ടെത്തിയത്. ഒരുദാഹരണം പറയാം, ജനുവരിയിൽ പച്ചക്കറികളും പഴങ്ങളുമുൾപ്പെടെ 50 സാംപിളുകൾ പരിശോധിച്ചു. ഇവയിൽ 14 എണ്ണത്തിൽ മാത്രമാണ് കീടനാശിനികളുടെ അവശിഷ്ടങ്ങൾ കണ്ടെത്തിയത്. ഇതിൽ എം.ആർ.എൽ. (Maximum Residue Limit) കൂടിയവയും കുറഞ്ഞ വയും ഒന്നും തന്നെ ഇല്ലായി രുന്നു. എന്നാൽ നിർദ്ദിഷ്ടമല്ലാത്ത കീടനാശിനികൾ ഉപയോഗിച്ചിരുന്ന ഏഴെണ്ണം കണ്ടെത്തി. ഏകദേശം ഇതുപോലെത്തന്നെയാണ് ബാക്കിയുള്ള മാസങ്ങളിലേയും കണക്കുകൾ.

കറിവേഷിലയിലെ കീടനാശിനി ശേഷിഷിനെക്കുറിച്ചും പലപ്പോഴായി കേട്ടിട്ടുണ്ട്. ഇപ്പോൾ ചിലരെങ്കിലും കടകളിൽ നിന്നും കറിവേഷില വാങ്ങുന്നത് കുറച്ചിട്ടുമുണ്ട്. എന്താണ് ഇത്തരം പ്രചാരണങ്ങളിലെ യാഥാർത്ഥം?

കറിവേഷിലയുടെ കാര്വവും വ്വത്വസ്തമാണ്. നാം കൂടിയ അളവിൽ കഴി ക്കുന്ന ധാന്വങ്ങളിലും മറ്റും കീടനാശിനികളും രാസവസ്തുക്കളും ധാരാളം അടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ അതിനെക്കുറിച്ച് ആശങ്കപ്പെടാതെ വളരെ കുറച്ചു മാത്രം ശരീരത്തിലെത്തുന്ന കറിവേഷിലയിലെ വിഷാംശത്തെക്കുറിച്ച് പറഞ്ഞിട്ടെന്തുകാര്യം. ഏറ്റവും ചുരുങ്ങിയത് കറിവേഷിലയെങ്കിലും നമുക്ക് വീട്ടിൽ തന്നെ നട്ടുപിടിപ്പിക്കാവുന്നതാണ്. പക്ഷേ, നിർദാഗ്യമെന്നു പറയട്ടെ, ഭൂരിഭാഗം വീട്ടുകാരും ഇതിനു മുതിരാറില്ല. അങ്ങനെ മരിക്കുന്നെങ്കിൽ മരിക്കട്ടെ എന്ന നിലപാടാണ് പലർക്കും. വെറുതെ കൊടുത്താൽ പോലും വിത്തുകളും ചെടികളുമൊക്കെ വാങ്ങുന്നവർ വളരെ കുറവാണ്. ഓർഗാനിക് എന്ന പേരിൽ നിരവധി ചെറുകിട സംരംഭങ്ങളും കടകളും കാണാ റുണ്ട്. ഇവ എത്രമാത്രം വിശ്വസനീയമാണ്. പൂർണ്ണമായും ഓർഗാനിക് എന്ന് അവകാശപ്പെടാനാകുമോ ?

പൂർണ്ണമായും ഓർഗാനിക് ആയ ഉൽഷന്നങ്ങൾ ലഭ്യമാണ്. എന്നാൽ നമ്മുടെ ആവശ്യത്തെ മുഴുവനായും തൃപ്തിഷെടുത്താനും മാത്രം ഇവിടെ ഉൽഷാദിഷിക്കപ്പെടുന്നില്ല. ജൈവ കൃഷിക്ക് ചെലവു കൂടുതലാണെന്നതു കൊണ്ടു തന്നെ അതിൽ നിന്നുള്ള ഉൽഷന്നങ്ങൾക്കും വില കൂടുതലാണ്. അത് എല്ലാവർക്കും താങ്ങാനുമാവില്ല. അതുകൊണ്ടാണ് ഒരു പരിധിക്കപ്പു റം ഓർഗാനിക് കൃഷിയിൽ ആളുകൾ താൽപര്യം കാണിക്കാത്തതും, വൻതോതിൽ കൃഷി ചെയ്യുന്നവരുൾപ്പെടെ അതിനു ഇറങ്ങിത്തിരിക്കാത്തതും. ആവശ്യമുള്ളത് വീട്ടിൽത്തന്നെ ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുക എന്നതാണ് ചെയ്യാവു ന്നതിൽ ഏറ്റവും സുരക്ഷിതമായ മാർഗ്ഗം. ഈ ലക്ഷ്യം മുൻ നിർത്തിയാണ് ലോകാരോഗ്വ സംഘടന 2014 നെ കുടുംബ കൃഷി വർഷമായി പ്രഖ്യാപിച്ചത്. ഓരോ വീടിനും ആവശ്യമായ പച്ചക്കറികൾ വീട്ടിൽത്തന്നെ ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കാൻ കഴിഞ്ഞാൽ ആരോഗ്വ പ്രശ്നത്തിൽ നിന്നു മാത്രമല്ല, വർധിച്ചുവരുന്ന

108 HLL FAMILY ______ HLL FAMILY 109

വിലക്കയറ്റത്തിൽ നിന്നും രക്ഷ നേടാം.

ഗുണമേന്മയുള്ള വിത്തുകളും ഗ്രോ ബാഗുകളും മറ്റു സംവിധാനങ്ങളും വളരെ പെട്ടെന്ന് എത്തിക്കാവുന്ന വിധത്തിൽ എവിടെയും ലഭ്യമാണ്. കുടുംബകൃഷി പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിന്റെ ദാഗമായി കാർഷിക വകുപ്പ് നിരവധി പദ്ധതികളും ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. കൂഷി ചെയ്യാൻ സന്നദ്ധതയുള്ള ആർക്കും ഈ സൗകര്യങ്ങൾ പ്രയോജനപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്.

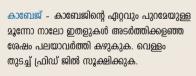
ഏതൊക്കെ പച്ചക്കറികളിൽ വിഷാംശമുണ്ടാകാം, എങ്ങനെ അതിജീവിക്കാം എന്നിങ്ങനെ നമുക്കൊക്കെയും ആശങ്കകൾ ഉണ്ടായേക്കാം. ഓരോ ദി വസവും ഉപയോഗിക്കുന്ന പച്ചക്കറികൾ പരിശോധിച്ച് അണുവിമുക്തമെന്ന് ഉറപ്പാക്കിയ ശേഷം മാത്രം പാകം ചെയ്തു കഴിക്കുക പ്രായോഗികമല്ല. അതിനാൽ നമ്മളാൽ കഴിയുന്ന മുൻകരുതലുകളെടുക്കുകയാണ് നല്ലത്. ഇതാ, പാകം ചെയ്യുന്നതിനു മുമ്പായി പച്ചക്കറികളിലെ വിഷാംശത്തെ പ രമാവധി തുരത്തുന്നതിനുള്ള ചില എളുപ്പ വഴികൾ.

കോളി ഫ്ളവർ - അടിയിലെ ഇലയും തണ്ടും വേർപെടുത്തിയ ശേഷം ഇതളുകൾ അടർത്തിയെടുക്കുക. വിനാഗിരി ലായനിയിലോ (20 മില്ലി ഒരു ലിറ്റർ വെള്ളത്തിൽ) ഉപ്പ് ലായനിയി ലോ (20 ഗ്രാം ഒരു ലിറ്റർ വെള്ളത്തിൽ) 10 മിനി റ്റ് മുക്കിവെച്ച ശേഷം പലയാവർത്തി കഴുകുക. സുഷിരങ്ങൾ ഉള്ള പാത്രത്തിൽ വെച്ച് വെള്ളം വാർന്നുപോയ ശേഷം പാത്രത്തിലടച്ച് ഫ്രിഡ് ജിൽ സൂക്ഷിക്കുക.

പയർ - മൃദുവായ സ്ക്രബ് പാഡ് ഉപയോഗി ച്ച് ഉരസി കഴുകുക. വിനാഗിരി ലായനിയിലോ (20 മില്ലി ഒരു ലിറ്റർ വെള്ളത്തിൽ) വാളൻ പുളി ലായനിയിലോ (20 ഗ്രാം വാളൻപുളി ഒരു ലിറ്റർ വെള്ളത്തിൽ പിഴിഞ്ഞ് അരിച്ചത്) 10 മിനിറ്റ് മുക്കിവെച്ച ശേഷം

പലയാവർത്തി വെള്ളത്തിൽ കഴുകുക. വെള്ളം തുടച്ച് ഫ്രിഡ്ജിൽ സൂക്ഷിക്കുക.

ചീര - ചുവടുഭാഗം വേരോടെ മുറിച്ചു കളഞ്ഞ ശേഷം വിനാഗിരി ലായനി യിലോ (20 മില്ലി ഒരു ലിറ്റർ വെള്ളത്തിൽ) വാളൻപുളി ലായനിയിലോ (20 ഗ്രാം വാളൻപുളി ഒരു ലിറ്റർ വെള്ളത്തിൽ പിഴിഞ്ഞ് അരിച്ചത്) 10 മിനിറ്റ് മുക്കിവെച്ച ശേഷം പലയാവർത്തി വെള്ളത്തിൽ കഴുകുക. വെള്ളം തുടച്ച് ഫ്രിഡ്ജിൽ സൂക്ഷിക്കുക.

മല്ലിയില - മല്ലിത്തണ്ടിന്റെ ചുവടുഭാഗം വേരോടെ മുറിച്ചു കളഞ്ഞ ശേഷം ടിഷ്വു പേഷറിലോ ഇഴയകന്ന പരുത്തി തുണിയിലോ പൊതിഞ്ഞ് പാത്രത്തിൽ അടച്ച് ഫ്രിഡ്ജിൽ സൂക്ഷിക്കുക. ഉപയോഗത്തിനു തൊട്ടു മുൻപ് വിനാഗിരി ലായനിയിലോ (20 മില്ലി ഒരു ലിറ്റർ 🛓 വെള്ളത്തിൽ) ഉപ്പ് ലായനി യിലോ (20 ഗ്രാം ഒരു 🔻 ലിറ്റർ വെള്ളത്തിൽ) 10 മിനിറ്റ് മുക്കിവെച്ച ശേഷം പ ലയാവർത്തി കഴുകുക.

പാവയ്ക്ക, വെണ്ടയ്ക്ക - ബ്രഷ് ഉപയോഗിച്ച് മൃദുവായി ഉരസി വെള്ളത്തിൽ പലയാവർത്തി കഴുകുക. വിനാഗിരി ലായനിയിലോ (20 മില്ലി ഒരു ലിറ്റർ വെള്ളത്തിൽ) വാളൻപുളി ലായനിയിലോ (20 ഗ്രാം വാളൻപുളി ഒരു ലിറ്റർ വെള്ളത്തിൽ) പാവക്കയും വെണ്ട ക്കയും 10 മിനിറ്റ് മുക്കിവെച്ച ശേഷം വെള്ളം തുടച്ച് ഫ്രിഡ്ജിൽ സൂക്ഷിക്കുക.

കറിവേഷില - വിനാഗിരി ലായനിയിലോ (20 മില്ലി ഒരു ലിറ്റർ വെള്ളത്തിൽ) വാളൻപുളി ലായനിയിലോ (20 ഗ്രാം വാളൻപുളി ഒരു ലിറ്റർ വെള്ളത്തിൽ) കറിവേഷിലയും പുതിന ഇലയും 10 മിനിറ്റ് മുക്കി വെച്ച ശേഷം പലയാവർത്തി കഴുകുക. വെള്ളം വാർന്നു പോകാൻ സുഷിരങ്ങളുള്ള പാത്രത്തിൽ ഒരു രാത്രി വെച്ച ശേഷം ടിഷ്യു പേഷറിലോ ഇഴയകന്ന കോട്ടൺ തുണിയിലോ പൊതിഞ്ഞ് പാത്രത്തിലടച്ച് ഫ്രിഡ്ജിൽ സൂക്ഷിക്കുക.

നെല്ലിക്ക, കോവയ്ക്ക - വിനാഗിരി ലായനിയിലോ (20 മില്ലി ഒരു ലിറ്റർ വെള്ളത്തിൽ) വാളൻപുളി ലായനിയിലോ (20 ഗ്രാം വാളൻപുളി ഒരു ലിറ്റർ വെള്ളത്തിൽ) നെല്ലിക്കയും കോവയ്ക്കയും 10 മിനിറ്റ് മുക്കിവെച്ച ശേഷം പലയാവർത്തി കഴുകുക. വെള്ളം തുടച്ച് ഫ്രിഡ്ജിൽ സൂക്ഷിക്കുക.

ബീറ്റ് റൂട്ട് - പലയാവർത്തി വെള്ളത്തിൽ കഴുകിയ ശേഷം സുഷിരങ്ങൾ ഉള്ള പാത്രത്തിൽ വെച്ച്, ശേഷം കോട്ടൺ തുണി ഉപയോഗിച്ച് വെള്ളം തുടച്ച് ഇഴയകന്ന കോട്ടൺ തുണിയിൽ പൊ തിഞ്ഞ് ഫ്രിഡ്ജിൽ സൂക്ഷിക്കുക. ഉപയോഗത്തിനു തൊട്ടു മുൻപ് തൊലി ചുരണ്ടിക്കളഞ്ഞ് ഒരിക്കൽ ക്കൂടി കഴുകിയ ശേഷം മാത്രം പാകം ചെയ്യുക.

ചുവന്ന ഉള്ളി - ഉപയോഗത്തിനു തൊട്ടു മുൻപ് ഉണങ്ങിയ തൊലി മുഴുവൻ പൊളിച്ചു കളഞ്ഞ ശേഷം പലയാവർത്തി വെള്ളത്തിൽ കഴുകി ഉപയോഗിക്കുക.

തിളങ്ങുന്ന മുടിയഴക് 🚵 ശക്തമായ മുടിവേരുകൾ! 🖤

അവതരിപ്പിക്കുന്നു, ഹെർബ്സ് & ബെറീസ് നറിഷിങ് ഹെയർ ഓയിൽ.

കയ്യോന്ന്യാദി കേരതൈലം, നാരസിംഹരസായനം എന്നീ വിശിഷ്ട ഔഷധക്കൂട്ടുകൾ ആധാരമാക്കി കോട്ടയ്ക്കൽ ആര്യവൈദ്യശാല വികസിപ്പിച്ചെടുത്തതാണ് ഈ ഹെയർ ഓയിൽ. വിഭീതകി, ആമലകി, ഗുഡൂചി, യഷ്ടി തുടങ്ങിയ എട്ട് ചേരുവകളുടെ സംയൂക്തശക്തി അടങ്ങിയ ഹെർബ്സ് & ബെറീസ് നറിഷിങ്ങ് ഹെയർ ഓയിൽ ശിരോചർമ്മത്തിന് ശുദ്ധിയും മുടിവേരുകൾക്ക് ശക്തിയും മുടികൊഴിച്ചിലിൽ നിന്ന് മുക്തിയും നൽകുന്നു. അങ്ങനെ, ആരോഗ്യത്താൽ തിളങ്ങുന്ന മുടിയിഴകൾ നിങ്ങൾക്ക് സ്വന്തം.

ഹെർബ്സ് & ബെറീസ് ആന്റി ഡാൻഡ്രഫ് ഹെയർ ഓയിലും ലഭ്യമാണ്.

സമഗ്രസൗഖ്യം. സന്തുഷ്ടജീവിതം.

പാമ്പുകളും പഴങ്കഥകളും – മാറേണ്ട തെറ്റിധാരണകളും

നിരം പിടിപ്പിച്ച കഥകൾക്കും അന്ധവിശ്വാസങ്ങൾക്കും പാമ്പിനെ പോലെ കഥാപാത്രമായ മറ്റൊരു ജീവിയും ഈ ഭൂമുഖത്ത് ഉണ്ടെ ന്ന് തോന്നുന്നില്ല. ആ ജീവിവർഗ്ഗത്തെക്കുറിച്ചുള്ള അജ്ഞതയാണ് പലവിധ അന്ധവിശ്വാസങ്ങൾക്കും നിഗൂഢമായ ചിന്തകൾക്കും കാരണം. അതിനാൽ പാമ്പുകളെ ക്കുറിച്ച് കൂടുതൽ അറിയുന്നത് പല തെറ്റിധാരണകളും അകറ്റുന്നതി ന് സഹായിക്കും.

മനുഷ്യന്റെ ജീവിതത്തിൽ പ്രധാന പങ്കുവഹിക്കുന്ന ജീവികളിലൊന്നാണ് പാമ്പ്. കാരണം, നിരവധി ഗുദുതര രോഗങ്ങൾക്ക് പാമ്പുകളിൽ നിന്നും ഔഷധം കണ്ടെത്തുന്നുണ്ട്. മാത്രമല്ല, മരങ്ങളെപ്പോലെ ഓക് സിജൻ പുറത്തുവിടുന്ന ജീവി കൂടിയാണ് പാമ്പ്. പരിസ്ഥിതിയിൽ ന മെപ്പോലെ തന്നെ അവകാശമുള്ള ജീവികൾ എന്ന നിലയിൽ പാമ്പുകൾ വേട്ടയാടപ്പെടുന്നതിനു പിന്നിലെ കാരണങ്ങൾക്കും അനാവശ്വമായ പാമ്പു പേടിക്കും ഉത്തരം തേടുകയാണിവിടെ.

പാമ്പുകളുടെ കാര്യത്തിൽ കൂടുതലും കെട്ടുകഥകളാണ്. പാമ്പ് ഇണ ചേരുന്നത് കണ്ടാൽ അവ പ്രതികാരം ചെയ്യുമെന്ന് പറയാറുണ്ട്. അത് തെററായ വിശ്വാസമാണ്. പാമ്പിനെ ചവിട്ടുകയോ വേദനിപ്പിക്കുകയോ ചെയ്യാതെ അവ നമ്മെ ഉപദ്രവിക്കുകയില്ല എന്നാണ് വിദഗ്ധർ പറയുന്നത്. പാമ്പിനെ അകറ്റാൻ വെളുത്തുള്ളി ചതച്ച് മുറ്റത്ത് തളിച്ചാൽ മതിയെന്ന് പറയാറുണ്ട്. അതുകൊണ്ട് ഒരു ഉപയോഗവുമില്ല. വെളുത്തുള്ളിയുടെ ഗന്ധമെടുക്കാനുള്ള കഴിവ് പാമ്പിനില്ല. എന്നാൽ മണ്ണെണ്ണ ഫലപ്രദമാണ്. മണ്ണേണ്ണ തളിച്ചാൽ പാമ്പുകൾ വഴിമാറിഷോകും. പെട്രോളും മറ്റും ആവി യായിഷോകുന്നതിനാൽ അവ ഫലവത്തല്ല.

എട്ടടിമൂർഖൻ എന്നൊരു പാമ്പില്ല. അതിന്റെ കടിയേറ്റാൽ എട്ടാമത്തെ അടി വെക്കുമ്പോൾ മരിക്കുമെന്ന വിശ്വാസവും തെറ്റാണ്. പലപ്പോഴും ആളുകൾ പ്രചരിപ്പിക്കുന്നതു പോലെ ലൈംഗികതയുമായും പാമ്പുകൾക്ക് യാതൊരു ബന്ധവുമില്ല.

അതുപോലെത്തന്നെ അരണ കടിക്കാൻ മറന്നു പോകുമെന്ന് പറയാറുണ്ട്. അതും തെറ്റാണ്. അരണ കടിക്കുന്ന ജീവിയല്ല. അതുകൊണ്ടാണ് കടിക്കാത്തത്. മറന്നു പോകുന്നതു കൊണ്ടല്ല.

പാമ്പ് പുറകെ വന്നാൽ നേരെ ഓടണം എന്നു പറയുന്നതും തെറ്റാണ്. അതി നു രണ്ടു കാരണങ്ങളുണ്ട്. ഒന്ന് പാമ്പ് മനുഷ്വരെ ഓടിച്ച് പിടിക്കുകയോ പുറകേ വരികയോ ചെയ്യില്ല. പാമ്പിനെ കാണുമ്പോൾ നമ്മൾ പേടിക്കുന്നതു പോലെ നമ്മെ കാണുമ്പോൾ പാമ്പുകളും പേടിക്കുന്നുണ്ട്. അത്തരമൊ രവസ്ഥയിൽ അതിന് സംവേദന ശക്തിയുമുണ്ടാവില്ല. മാത്രമല്ല, പാമ്പ് ഇഴയുന്നത് ഒരിക്കലും നേർദിശയിലല്ല. അത് വളഞ്ഞുപുളഞ്ഞ് സഞ്ചരി ക്കുന്നതുകൊണ്ട് അതിന്റെ ചലനദിശ മറ്റൊന്നായിരിക്കും.

പാമ്പുകടിയ്ക്ക് ഫലപ്രദമെന്നു പറയപ്പെടുന്ന കല്ലു ചികിത്സയും തെറ്റായ വിവരമാണ് നമുക്ക് നൽകുന്നത്. അതൊക്കെയും തീർത്തും അശാസ്ത്രീ യമായ രീതികളാണ്.

കണ്ണുണ്ടെങ്കിലും കാണാനോ, കേൾക്കാനോ, മണം പിടിക്കാനോ പാ മ്പിനു കഴിയില്ല. ഓർമ്മശക്തിയും ഇല്ല. പാമ്പുകളുടേത് ശീതരക്തമാണ്. അതുകൊണ്ടുതന്നെ മനുഷ്യന്റേതുൾപ്പെടെ ഉഷ്ണരക്തമുള്ള ജീവികളെ പാമ്പുകൾ തിരിച്ചറിയുന്നത് അതിന്റെ നാവിന്റെ സംവേദനക്ഷമത കൊ ണ്ടാണ്. അങ്ങനെയാണ് അത് ഇരയെ കണ്ടെത്തുന്നതും. പാമ്പുകൾ മാംസഭുക്കുകളാണ്. അവ വേവിച്ച ആഹാരവും കഴിക്കുകയില്ല. രണ്ടാ ഴ്ചയിലൊരിക്കലാണ് അവ ആഹാരം കഴിക്കുന്നത്. മൂന്നു മാസത്തോളം ഭക്ഷണം കഴിക്കാതെ ജീവിക്കാനും അവയ്ക്കു കഴിയും.

പാമ്പു കടിച്ചാൽ

പാമ്പു കടിച്ചാൽ ചെയ്യേണ്ട പ്രഥമ ശുശ്രൂഷ കടിച്ചതിനടുത്തായി തു ണികെട്ടി രക്തയോട്ടം തടയുകയാണ്. എന്നാൽ ഇതിൽഷോലും നാം കുറച്ചുകൂടി ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതുണ്ട്. കടിച്ച ഭാഗത്തു നിന്ന് അഞ്ചു വിരൽ വീതി മാറിയാണ് തുണി കെട്ടേണ്ടത്. മൂന്നു വിരലിൽ വീതി വരുന്ന തുണി ഉപയോഗിക്കുന്നതാണ് നല്ലത്. ഒരു പേനയോ മറേറാ വെച്ച് അതിനു മുകളിലൂടെയാവണം തുണിവലിച്ചു കെട്ടേങ്ങത്. കെട്ട് കൂടുതൽ മുറു കാതെ സൂക്ഷിക്കണം. കാരണം, കടിയേറ്റയാളെ ആശുപത്രിയിലെത്തിച്ച് കെട്ടഴിക്കുമ്പോൾ അതുവരെ തടഞ്ഞുവെച്ചിരുന്ന രക്തം വളരെ വേഗത്തിൽ മുന്നോട്ട് ഒഴുകാൻ സാധ്വതയുണ്ട്. അത് വിഷം ശരീരത്തിൽ പെട്ടെന്ന് കലരുന്നതിന് കാരണമാകുന്നു. ഒരു പേനയോ മറേറാ വെച്ച്

യോട്ടം തടയപ്പെടുകയല്ല, മദ്ദഗതിയിലാവുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്. പാമ്പു കടിയേറ്റയാൾ പരമാവധി സംയമനം പാലിക്കണം. പേടി കൂടുന്നത് രക്തസമ്മർദ്ദത്തിന് കാരണമാക്കുമെന്നതിനാൽ പേടിയോ ദയാശങ്കകളോ ഇല്ലാതിരിക്കാൻ ശ്രദ്ധിച്ചാൽ വിഷം പടരുന്ന വേഗത ഒരു പരിധി വരെ കുറക്കാൻ സാധിക്കും. പാമ്പു കടിയേൽക്കുന്നവരിൽ ദൂരിഭാഗവും മരി ക്കുന്നത് പേടിയെത്തുടർന്നുണ്ടാകുന്ന ഹൃദയസ്തംദനത്താലാണ്.

മൂർഖൻ, രാജവെമ്പാല, ശംഖുവരയൻ, അണലി - ഇന്ത്വയിൽ കാ ണപ്പെടുന്നവയിൽ ഈ നാലു വിഭാഗം പാമ്പുകളുടെ കടിയേറ്റാലാണ് മരിക്കാൻ സാധ്വതയുള്ളത്. മറ്റു പാമ്പുകളുടെ വിഷത്തിന് മനുഷ്യനെ കൊല്ലാനുള്ള ശക്തിയില്ല.

പേടിയുള്ള ഏതിനെക്കുറിച്ചും മനുഷ്വൻ കെട്ടുകഥകൾ ഉണ്ടാക്കാറു ണ്ട്. അതുതന്നെയാണ് പാമ്പിന്റെ കാര്യത്തിലും സംഭവിച്ചിട്ടുള്ളത്. പാമ്പ് മുറ്റത്തോ വീടിനകത്തോ വരാതിരിക്കാനായി നമുക്ക് ഒന്നും ചെയ്യാനി ല്ല. അങ്ങനെ ചെയ്യേണ്ടതുമില്ല. ചുരുക്കത്തിൽ നമ്മപ്പോലെ വിവേകമോ വിവേചന ബുദ്ധിയോ ഇല്ലാത്ത പാമ്പിനെ മറ്റേതു ജിവിയേയും പോലെ പ രിഗണിക്കാവുന്നതാണ്. അനാവശ്യമായ പേടിയോ പ്രതികരണമോ ആവശ്യ

മനുഷ്വനിൽ അപകടകരമാവുന്ന വിധത്തിൽ വിഷമുള്ളത് നാലു പാമ്പുകൾ ക്കാണെന്ന് മേൽപ്പറഞ്ഞല്ലോ. ലോകത്തിൽത്തന്നെ ഏറ്റവും വിഷമുള്ളത് ഈ ഗണത്തിലെ രാജവെമ്പാലയ്ക്കാണ്. പാമ്പുകളിലെ രാജാവായ രാജവെമ്പാലയെക്കുറിച്ച് വായിക്കൂ..

രാജവെമ്പാല

കരിങ്കോളി, കരിഞ്ചാത്തി, കൃഷ്ണസർഷം, കരിനാടൻ, ശംഖുമാല, കളിംഗസർഷം എന്നീ പേരുക ളിൽ നമ്മുടെ നാട്ടിൻപുറങ്ങളിൽ അറിയപ്പെടുന്നു. ഇന്ത്യയിൽ പശ്ചിമഘട്ട മലനിരകളിലും, ദക്ഷി ണമൈന, ഫിലിഷീൻസ്, ഇന്തോനേഷ്യ, ആൻഡമാൻ ദ്വീപുകൾ, വടക്ക് - കിഴക്ക് സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ നിത്വഹരിതവനങ്ങൾ എന്നിവിടങ്ങളിലും ഇവയെ സാധാരണയായി കാണപ്പെടുന്നു. പകൽ സഞ്ചാ രികളായ ഇവയ്ക്ക് മരം കേറാനുള്ള കഴിവുണ്ട്. ചെറുപാമ്പുകളാണ് ഇവയുടെ പ്രധാന ദക്ഷണം. തരംകിട്ടിയാൽ ഉടുമ്പുകളെ അകത്താക്കാനുള്ള പ്രത്യേക കഴിവും ഈ വിരുതൻമാർക്കുണ്ട്. അഞ്ചര മീറ്റർ(18 അടിയോളം) വരെ നീളം വെക്കുന്ന ഇവയുടെ ഏകദേശ ആയുർദൈർഘ്യം 20 വയസ്സാണ്.

സ്വയം രക്ഷയ്ക്കായി ശരീരത്തിന്റെ മൂന്നിൽ ഒരു ഭാഗം ഉയർത്തി ഫണം വിരിക്കാനുള്ള കഴിവും ഇവയ്ക്കുണ്ട്. മറ്റു പാമ്പുകളെപ്പോലെ അഗ്രം പിളർന്ന നാക്ക് ഉപയോഗിച്ച് ഏകദേശം 300 അടി ദൂരെയുള്ള ഇരയെ തിരിച്ചറിയായാനും ഇവയ്ക്കു കഴിയും.

മുട്ടയിടാനായി കൂടുണ്ടാക്കുന്ന രാജവെമ്പാലകൾ ഒരു ഘട്ടത്തിൽ 20 - 25 മുട്ടകൾ ഇടുന്നു. കൊ ടും കാടുകളിൽ വസിക്കുന്നതിനാൽ മനുഷ്യനുമായുള്ള സമ്പർക്കം കുറവാണ്. അതിനാൽ രാജവെമ്പാലയുടെ കടിയേറ്റുള്ള മരണം അപൂർവ്വമാണെങ്കിലും ഒരു കടിയിൽ ഏൽക്കുന്ന വിഷത്തിന്റെ അളവ് മറ്റുള്ളവയേക്കാൾ കൂടുതലാണ്. അതിനാലാണ് പെട്ടെന്ന് മരണം സംഭവിക്കുന്നത്. ഒരു ഇന്ത്യൻ ആനയെ 3 മണിക്കൂറിനുള്ളിൽ കൊല്ലാനുള്ള കഴിവ് ഇതിന്റെ വിഷത്തിനുണ്ട്.

നാഡീവ്യൂഹത്തെയും, ശ്വസനവ്യവസ്ഥയെയുമാണ് വിഷം കൂടുതലായി ബാധിക്കുന്നത്. രാജവെമ്പാലയുടെ വിഷത്തിനുള്ള ആന്റിവെനം തായ് ലൻഡിൽ മാത്രമാണ് വികസിഷിച്ചെടുത്തിട്ടുള്ളത്. ഇവയുടെ

വിഷത്തിൽ നിന്നും വേർതിരിച്ചെടുക്കുന്ന മിശ്രിതം മറവിരോ ഗത്തിനും മറ്റ് നാഡീസംബന്ധമായ രോഗങ്ങൾക്കും ഉത്തമൗഷധമാണ് എന്ന് പഠനങ്ങൾ തെളിയിച്ചിട്ടുണ്ട്. പാമ്പ് കടിക്കെതിരായ ഔഷധം

— ആന്റിവെനം

കുതിരയുടെ ആന്റിബോഡിയിൽ

നിന്നാണ് ആന്റി സ്നേക് വെനം ഉൽപ്പാദിപ്പി
ക്കുന്നത്. പാമ്പിന്റെ വെനം കുത്തിവെക്കുമ്പോൾ കുതിര
യുടെ ശരീരത്തിൽ അതിനെതിരായി ആന്റിബോഡി ഉൽ
പ്പാദിപ്പിക്കപ്പെടുന്നു. ഓരോ ദിവസവും വിഷത്തിന്റെഅളവ്
ക്രമാതീതമായി വർധിപ്പിക്കുന്നു. ഒടുവിൽ ബുസ്റ്റർഡോസ്
വിഷം ഏറ്റാലും അപകടമുണ്ടാകാത്ത അവസ്ഥയിലെത്തുന്നു.
ആ സമയം കുതിരയുടെ രക്തം ശേഖരിച്ച് പ്രതിവിഷം
അടങ്ങിയ സിറം വേർതിരിക്കുന്നു. ഈ സിറമാണ്
ആന്റിവെനം എന്ന പേരിൽ ഉപയോഗിക്കുന്ന പാമ്പ്

തയ്യാറാക്കിയത് ധന്വ ബിജു, നിഹാല നാസർ

HLL FAMILY 113

സി. ടി. സ്കാൻ

6 ര വാവസ്ഥയിൽ ആന്തരികാവയവങ്ങൾക്കുണ്ടായ 2 വാറ്റങ്ങൾ കണ്ടെത്താനാണ് സി.ടി. സ്കാൻ ഉപ യോഗിക്കുന്നത്. അപകടം പറ്റിയ ഒരു വ്വക്തിയുടെ തലയോട്ടിയിലെ പൊട്ടലുകൾ എക്സ് - റേയിലൂടെ വെളിവാകും. പക്ഷേ, തലയോട്ടിക്കുള്ളിലുള്ള തലച്ചോറിന് എന്തെങ്കിലും പരിക്കുകൾ പിണഞ്ഞിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അതു വ്വക്തമാകാൻ സി.ടി. സ്കാനിങ് തന്നെ വേണം.

സി.ടി. സ്കാനിങിൽ നമ്മുടെ ശരീരത്തിന്റെ ക്രോസ് സെക്ഷണൽ ഇമേജ് ലദിക്കുന്നു. പ്രതിബിംബം നേടിയെടുക്കുന്ന ഊർജ്ജ സ്രോ തസ്സ് എക്സ് റേയാണ്. ശരീരത്തിൽ പതിച്ച് അതിലൂടെ കടന്നുപോകുന്ന എക്സ് ശേ്മികൾ രോഗിയെ കിടത്തിയിരിക്കുന്നതിനു ചുറ്റുമുള്ള വളയത്തിലെ ഡിറ്റക്റ്റുകൾ സ്വീകരിച്ചാണു പ്രതിബിംബം കമ്പ്യൂട്ടറിൽ തെളിയുന്നത്. എക്സ് - റേ പരിശോധനയിൽ അവയവത്തിന്റെ മൊത്തത്തിലുള്ള പ്രതിബിംബമാണ് കിട്ടുന്നത്. എന്നാൽ, സി.ടി. സ്കാനിങിലൂടെ ലഭിക്കുന്ന ഇമേജിൽ ആന്തരികഘടനയുടെ വിശദാംശങ്ങൾ ഉണ്ടാ യിരിക്കും. സി.ടി. സ്കാനിങ് സംവിധാനത്തിൽ രോഗിയെ കിടത്തുന്ന ബെഡ് (കൗച്ച്), എക്സ് - രശ്മികളുടെ സ്രോതസ്സും ഡിറ്റക്കറുമട ങ്ങിയ വളയം ഗ്രാൻട്രി), അത്വന്താധുനി ക സോഫ്ട്വെയറുകളാൽ പ്രവർത്തിപ്പിക്കുന്ന കമ്പ്യൂട്ടർ എന്നിവയാണുള്ളത്. മുഴുവൻ ശരീരവും ഒറ്റയടിക്ക് പരിശോധിക്കാൻ സാധ്വമാണെങ്കിലും റേഡിയേഷൻ സുരക്ഷെ യെ മുൻനിർത്തി പരിശോധനയ്ക്ക് ഏറ്റവും ആവശ്യമായ ഭാഗത്തെ സ്കാനിങ് മാത്രമാണ് ഡോക്ടർ നിർദ്ദേശിക്കുക.

ഏതു ഭാഗത്തിന്റെ സ്കാനാണോ വേണ്ടത് അവയുടെ മൊത്തത്തിലുള്ള എക്സ്- റേ ചിത്രത്തിനു സമാനമായ സ്കൗട്ട് ചിത്രമെടുക്കുകയാണ് ആദ്യ പടി. തുടർന്ന് ഡോക്ടറുടെ നിർദ്ദേശാനുസര ണമുള്ള സ്കാനിങാകും ചെയ്യുക. കമ്പ്വൂട്ടറിന്റെ വിവിധ സാധ്വതകൾ ഉപ യോഗപ്പെടുത്തി ത്രിമാന ചിത്രങ്ങൾ വരെ ഇവിടെ ലഭ്വമാക്കാം. ഇങ്ങനെ ലഭിക്കുന്ന പ്രതിബിംബങ്ങളിലൂടെ, ത്രിമാന ചിത്രങ്ങളിലൂടെ കാൻസർ കലക ളുടെ ഉള്ളളവ് അറിയാനും, ട്വൂമർ എത്രത്തോളം അകത്താണെന്ന് അറിയാനും സാധിക്കുന്നു.

ആന്തപ്രെശ്നങ്ങൾ അറിയാൻ

തലച്ചോറിനെ ബാധിക്കുന്ന വിവിധ രോഗങ്ങൾ, വിവിധ അവയവങ്ങളെ ബാധിക്കുന്ന അർബുദങ്ങൾ, അർബുദ കലകളുടെ വ്യാപന സാധ്വതകൾ, നട്ടെല്ലിനുണ്ടാകുന്ന പരിക്കുകൾ, ചില ഉദര രോഗങ്ങൾ, ശ്വാസകോശ സംബന്ധിയായ അസുഖങ്ങൾ, സൈനസുകളെ ബാധിക്കുന്ന രോഗങ്ങൾ, രക്തക്കുഴലുകളുടെ പ്രശ്നങ്ങൾ, ശരീരത്തിനുള്ളിലുണ്ടാകുന്ന രക്തസ്രാ വം, മുഴകളുടെ സാന്നിധ്വം എന്നിവ കണ്ടെത്തുവാൻ സി.ടി. സ്കാനിങ് സഹായിക്കും.

ആന്തരാവയവങ്ങളിൽ നീർക്കെട്ടുള്ളപ്പോൾ നീരുകെട്ടി നിൽക്കുന്ന മുഴകളിലും മറ്റും സൂചി കൃത്വമായി കടക്കുന്നുവോ എന്നു വിലയിരുത്താ നും കോശങ്ങൾ വലിച്ചെടുത്തു സൂക്ഷ്മ പരിശോധന നടത്താനും സി.ടി. സ്കാനിങ് ഉപയോഗിച്ചുവരുന്നു.

സാധാരണ സി.ടി. സ്കാനിങിലൂടെ മനസ്സിലാക്കാൻ പ്രയാസമുള്ള ചില അവസരങ്ങളിൽ കോൺട്രാസ്റ്റ് കൊടുത്തുകൊണ്ടുള്ള പരിശോധനയും ചെയ്യാറുണ്ട്. രോഗനിർണ്ണയം കുറ്റമറ്റതാക്കാൻ ഇതു സഹായിക്കുന്നു. സ്കാനിങിനു മുമ്പ് രോഗികൾ അറിയേണ്ടത്

• തലയുടെ ഭാഗം സ്കാൻ ചെയ്യുമ്പോൾ രോഗികൾ ഹെയർ പിൻ, കണ്ട,

വയ്പു പല്ലുകൾ, വിഗ്ഗ് തുടങ്ങിയ വസ്തുക്കൾ ഊരിമാറ്റണം.

- നെഞ്ചിന്റെയും വയറിന്റെയും ഭാഗങ്ങൾ പരിശോധിക്കുമ്പോൾ വസ്ത്ര ത്തിൽ ലോഹ ക്ലിപ്പുകൾ, ബട്ടണുകൾ, നാണയങ്ങൾ എന്നിവ ഇല്ലെന്ന് പ്രെച്ചവരാത്തുക
- കോൺട്രാസ്റ്റ് പദാർത്ഥങ്ങൾ നൽകുന്ന വേളയിൽ ചിലർക്കു പാർ ശ്വഫലങ്ങൾ ഉണ്ടായേക്കാം. അതുകൊണ്ട് മരുന്നുകളോടുള്ള റിയാക്ഷൻ, ആസ്ത്മ, അലർജി, എന്നിവയെക്കുറിച്ചുള്ള വിവരങ്ങൾ ഡോക്ലറെ അറി തിക്കണം
- കോൺട്രാസ്റ്റ് കൊടുത്തുള്ള സി.ടി. സ്കാനിങാണ് അനിവാര്വമെന്നു മുൻകൂട്ടി അറിയാവുന്ന രോഗികളോട് പരിശോധനയ്ക്കു നാലു മണിക്കൂർ മുമ്പു മുതലേ ഭക്ഷണ പാനീയങ്ങൾ ഒഴിവാക്കാൻ നിർദ്ദേശിക്കാറുണ്ട്.
- കോൺട്രാസ്റ്റ് നൽകേണ്ടി വരുന്ന ഉദര പെൽവിസ് സ്കാനിങിനു തലേന്ന് രാത്രിയിൽ രോഗികൾക്ക് മലശോധന കൃത്വമാക്കാൻ മരുന്നു കഴിക്കേതുണ്ട്. മാത്രമല്ല, ഖരഭക്ഷണം ഒഴിവാക്കുകയും വേണം.

(തുടരും)

തയ്യാറാക്കിയത് രാജേഷ് കേശവൻ (സെന്റർ മാനേജർ, ഹിന്ദ്ലാബ്സ്, ആലപ്പുഴ മെഡിക്കൽ കോളേജ്) എ. ജയകുമാർ (മാനേജർ, ഹെൽത്ത്കെയർ സർവ്വീസസ്)

നിങ്ങൾക്കറിയാമോ?

മഞ്ഞുകാലത്ത് ത്വക്ക് വരണ്ടിരിക്കുന്നതെന്തുകൊണ്ട് ?

ശരീരത്തിലെ ക്രമാതീതമായ ജലനഷ്യം തടയുക, രോഗാണുക്കളെ ചെറു ക്കുക, അൾട്രാവയലറ്റ് കിരണങ്ങളിൽ നിന്ന് ശരീരത്തെ സംരക്ഷിക്കുക എന്നിവയെല്ലാം ശരീരത്തിന്റെ ബാഹ്യപാളിയായ ത്വക്കിന്റെ ധർമ്മമാണ്. ചർമ്മം, അതിചർമ്മം എന്നിങ്ങനെ രണ്ട് പാളികൾ ചേർന്ന ത്വക്കിന്റെ ഏറ്റവും പുറമെയുള്ള പാളി പ്രവർത്തിന്റംപിതമായ സെല്ലുകളാണ്. ഇത് ഒരു രക്ഷാകവചമായി പ്രവർത്തിക്കുന്നു. അതിനടിയിലായാണ് ചർമ്മം. ഈ പാളിയിൽ ധാരാളം എണ്ണഗ്രന്ഥികൾ ഉണ്ട്. ഈ ഗ്രന്ഥികളിൽ നിന്നും സ്രവിക്കുന്ന എണ്ണ രോമങ്ങൾ വഴി പുറത്ത് വന്ന് ത്വക്കിലാകെ വ്യാപി ക്കുന്നു. വിയർഷ് ഗ്രന്ഥികൾ ആരംഭിക്കുന്നതും ഈ പാളിയിൽ നിന്നാണ്. ത്വക്കിലുള്ള ചെറുസുഷിരങ്ങൾ വഴി ഈ വിയർഷ് പുറത്ത് വരുന്നു. ഇത് ത്വക്കിൽ നിന്നുള്ള ജലനഷ്യം തടയുന്നു. എന്നാൽ മഞ്ഞുകാലത്ത് അന്തരീക്ഷം തണുത്തതും വരങ്ങതുമായിരിക്കുന്നതുകൊണ്ടും മഞ്ഞുകാ ലത്ത് അധികം വിയർക്കാത്തതും മഞ്ഞുകാലമാകുമ്പോൾ തൊലി വരങ്ങ് പൊട്ടുന്നതിന് കാരണമാകുന്നു.

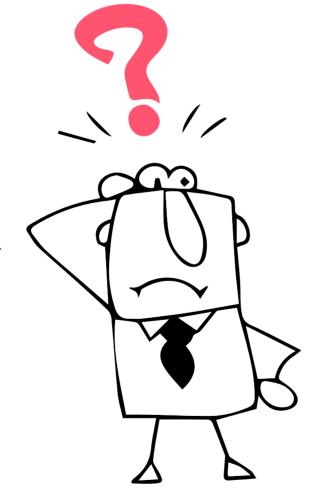
വെയിൽ ആരോഗ്വത്തിന് നല്ലതാണെന്ന് പറയുന്നതെന്തുകൊണ്ട് ?

സൂര്യപ്രകാശം നമ്മുടെ ശരീരത്തിൽ പറ്റിക്കൂടിയിരിക്കുന്ന ഫംഗസുകളെ യും ബാക്ടീരിയകളെയും നശിപ്പിക്കുന്നു. സൂര്യപ്രകാശം വെളുത്ത രക്താണുക്കളെ ഉത്തേജിപ്പിച്ച് രോഗാണുക്കളെ ചെറുത്തുനിൽക്കാൻ ശരീരത്തെ സഹായിക്കുന്നു. ഈ പ്രവർത്തനത്തിലൂടെ സൂര്യപ്ര കാശം ഒരു ഔഷധത്തിന്റെ ധർമ്മം നിർവ്വഹിക്കുന്നു. വെയിൽ നാധീ വ്യൂഹത്തെ ഉത്തേജിപ്പിച്ച് ശരീരത്തിന് ഉത്തേജനം നൽകുന്നു. സൂര്യപ്ര കാശത്തിലെ അൾട്രാവയലറ്റ് രശ്മികൾക്ക് ത്വക്കിലെ എർഗോ സ്റ്റോൾ എന്ന വസ്തുവിനെ വിറ്റാമിൻ ഡി ആക്കി മാറ്റാനുള്ള കഴിവുമുണ്ട്. ഇത്തരത്തിലാണെങ്കിലും. വെയിൽ കൊള്ളുന്നതുകൊണ്ട് ചില ദോഷങ്ങളു മുണ്ട്. രക്തസമ്മർദ്ദം ഉയരാനിടവരുന്നതുകൊണ്ട് ഹ്വദയത്തിനോ ശ്വാസ കോശത്തിനോ തകരാറുള്ളവർ അധികം വെയിൽ കൊള്ളാതിരിക്കുന്നതാണ് അദികാമ്വം.

പാശ്ചാത്വരാജ്യങ്ങളെ അപേക്ഷിച്ച് പൗരസ്ത്വരാജ്വങ്ങളിൽ ഹൃദയസ്തംഭനം കുറവായിരിക്കാൻ കാരണമെന്ത് ?

ഹൃദയഭിത്തിയിലെ ധമനികൾ രോഗബാധിതമാകുന്നതാണ് ഹൃദയസ്തം ഭനത്തിന് കാരണമാകുന്നത്. ശരീരത്തിലെ കലകൾ പ്രവർത്തനക്ഷമമാ കണമെങ്കിൽ അവയ്ക്ക് നിരന്തരം ഓക്സിജൻ കിട്ടിക്കൊണ്ടിരിക്കണം. ഈ ഓക്സിജൻ നൽകുന്നത് ധമനികളാണ്. നിലയ്ക്കാത്ത രക്ത്യപ വാഹത്തിലൂടെ മാത്രമേ ഇത് സാധിക്കൂ. മാംസപേരികളാൽ നിർമ്മിതമായ ഹൃദയഭിത്തികൾക്കും ഓക്സിജൻ ആവശ്യമാണ്. ഹൃദയത്തിനുള്ളിൽ രക്തപ്രവാഹം ഉണ്ടെങ്കിലും അതിൽ നിന്ന് നേരിട്ട് രക്തത്തെ സ്വീകരി ക്കാനുള്ള കഴിവ് ഹൃദയദിത്തികൾക്ക് ഇല്ല. ധമനീദിത്തികളിൽ കൊഴുപ്പ് അടിഞ്ഞുകൂടി എന്തെങ്കിലും കാരണവശാൽ ധമനി അടഞ്ഞുപോയാൽ രക്തപ്രവാഹം നിലയ്ക്കും ആ ഭാഗം മൃതപ്രായമാകുകയും ചെയ്യും. ഈ ഘട്ടത്തിൽ ശക്തിയായ നെഞ്ചുവേദനയുണ്ടാകും. ഇതിനെ ഹൃദയസ്തംഭനം എന്നുപറയുന്നു. കൊളസ്ട്രോൾ എന്ന കൊഴുപ്പ് അധികമാകുമ്പോൾ ഈ അവസ്ഥ വന്നേക്കാം. കൊളസ്ട്രോൾ ശരീരത്തിന് ആവശ്യമാണെങ്കിലും അധികമായാൽ അപകടമാണല്ലോ. സസ്വേതര ഭക്ഷണപദാർത്ഥങ്ങളിലും വെളിച്ചെണ്ണയിലും കൂടിയതോതിൽ കൊളസ്ട്രോൾ അടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. ഇത്തരം ഭക്ഷണം കഴിക്കുകയും അനങ്ങാതിരിക്കുകയും പുകവലിപോ ലുള്ള ദുശ്ശീലങ്ങളുള്ളവരിലും കൊളസ്ട്രോളിന്റെ അളവ് കൂടിയിരിക്കുന്നു. പാശ്ചാത്വ രാജ്വങ്ങളിൽ ശരീരം അധികം അനങ്ങാതെയുള്ള ജീവിത ശൈലിയാണ് അനുവർത്തിച്ചു പോരുന്നത്. എന്നാൽ പൗരസ്ത്വ ജീവിത സാഹചര്യങ്ങൾ ഇതിൽ നിന്നും തികച്ചും വിഭിന്നമായതിനാലാണ് ഇവിടെ ഹൃദയസ്തംഭന നിരക്ക് അവിടുത്തേക്കാൾ കുറവായിരിക്കുന്നത്.

കേരള ശാസ്ത്രസാഹിത്വ പരിഷത്തിന്റെ എന്തുകൊണ്ട് എന്തുകൊണ്ട് എന്തുകൊണ്ട് എന്ന പുസ്തകത്തെ ആധാരമാക്കി തയ്യാറാക്കിയത്.

ഹൃദയാരോഗ്യത്തിന് നാരടങ്ങിയ ഭക്ഷണം

ന ാര്ടങ്ങിയ ഭക്ഷണങ്ങൾ ഹൃദയാരോഗ്യത്തെ മെച്ചപ്പെടുത്തുമെന്ന വാദത്തിന് ബലമേകി പുതിയ പഠനം. ഹൃദയാരോഗ്യത്തിന് കാ ർബോ ഹൈഡ്രേറ്റുകളും ധാന്വങ്ങളും ഒഴിവാക്കണമോ എന്നതിനെച്ചൊല്ലി തർക്കങ്ങൾ നടക്കുന്ന സമയത്തു പുറത്തുവന്ന പുതിയ പഠനം നാരടങ്ങിയ ഭക്ഷണത്തിന്റെ പ്രാധാന്യം കൂടുതൽ വെളിപ്പെടുത്തിയെന്ന് ന്യൂയോർക്കിലെ ലിനോക്സ് ആശുപത്രിയിലെ ഡോക്ലർ സുസേൻ പറയുന്നു. രണ്ടു തരത്തിലുള്ള നാര് ഭക്ഷണങ്ങളാണ് ഗവേഷകർ പഠനത്തിൽ

ഉൾപ്പെടുത്തിയത്. മൊത്തത്തിൽ നാരടങ്ങിയ ഭക്ഷണവും, ഓട്സ്, ബാർലി, അരി ഇനങ്ങൾ എന്നിങ്ങനെയുള്ളവയും. ഭക്ഷ്വധാന്വങ്ങൾ, പഴങ്ങൾ പച്ചക്കറികൾ എന്നിവ രണ്ടാമത്തെ വിഭാഗത്തിലാണ് ഉൾപ്പെടുത്തിയത്. ഹൃദ്രോഗത്തെയും തരംതിരിച്ച് പഠിച്ചു. ധമനികളിൽ പ്ലേക്ക് അടിഞ്ഞ് ഹൃദയാഘാതത്തിലേക്ക് നയിക്കുന്നവ, ഹൃദയത്തിന്റെയും രക്തധമനിക ളുടെയും അനാരോഗ്വം കൊണ്ട് ഉണ്ടാകുന്ന മസ്തിഷ്കാഘാതം, രക്തം ഒഴുക്കാനുള്ള കഴിവില്ലായ്മ തുടങ്ങിയവ. പഠനത്തിൽ നാരുകളടങ്ങിയ ഭക്ഷണം കൂടുതൽ കഴിച്ചവരിൽ രണ്ടു തരത്തിലുള്ള ഹൃദ്രോഗങ്ങളുടെയും സാധ്വത കുറഞ്ഞതായി കണ്ടെത്തി.

അലിയുന്ന ഇനത്തിലുള്ള നാരുകളടങ്ങിയ ഭക്ഷണം കൂടുതൽ കഴിച്ചവരിൽ ഹൃദയത്തിന്റെ പമ്പിങ്ങുമായി ബന്ധപ്പെട്ട രോഗങ്ങൾ കുറവാണെന്ന് കണ്ടെ ത്തി. എന്നാൽ ധാന്യങ്ങളിലെ തവിടടങ്ങിയ ഭക്ഷണം കൂടുതൽ കഴിച്ചവരിൽ ധമനികളിൽ പ്ലേക്കടിഞ്ഞ് തടസ്സമുണ്ടാകുന്ന അവസ്ഥ കുറവാണെന്നും കണ്ടെത്തി. ചുരുക്കത്തിൽ നാരടങ്ങിയ ഭക്ഷണം പൂർണ്ണമായും ഭക്ഷണത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയാൽ ഹൃദയത്തിന്റെ സുരക്ഷ ഏറെക്കുറെ ഉറപ്പാക്കാമെന്ന് വ്യക്തം.

ഓരോ ഏഴ് ഗ്രാം ഫൈബർ അധികം കഴിക്കുമ്പോഴും ഹൃദ്രോഗ സാധ്വത കുറഞ്ഞുവരുന്നതായാണ് ഗവേഷകരുടെ കണ്ടെത്തൽ. ഒന്നര കപ്പ് ഓട്സ്, ഒന്നേ കാൽ കപ്പ് ഗോതമ്പ് നുറുക്ക്, ഒരു കപ്പ് റാസ്ബെറി, ഒരു വലിയ പി യർ പഴം തുടങ്ങിയവ ഏഴു ഗ്രാം നാരടങ്ങിയ ഭക്ഷണത്തിന് തുല്വമാണെന്ന് പോഷകാഹാര വിദഗ്ധർ പറയുന്നു.

കുടിക്കുന്ന വെള്ളം ശുദ്ധിയായിരിക്കണമെന്ന് നിർബന്ധമുള്ളവർക്ക് ഒരു സന്തോഷ വാർത്ത. ചെലവ് കുറഞ്ഞതും പ്രകൃതിദത്തവും എപ്പോഴും ലഭ്വവുമായ മല്ലിയിലക്ക് ജലം ശുദ്ധീകരിക്കാൻ കഴിയുമെന്ന് കണ്ടെത്തിയിരിക്കുന്നു. ജലത്തിൽ അടങ്ങിയിരിക്കുന്ന ലെഡ്, നിക്കൽ ഉൾപ്പെടെയുള്ള അപകടകാരികളായ രാസ പദാർത്ഥങ്ങളെ നീക്കം ചെയ്യാൻ മല്ലിയിലക്ക് കഴിയുമെന്നാണ് ശാസ്ത്രജ്ഞർ പറയുന്നത്. വ്യവസായശാലകൾ പുറന്തള്ളുന്ന മാലിന്യങ്ങൾക്കൊഷം ബാറ്ററി ഉൾപ്പെടെ നാം അലക്ഷ്യമായി വലിച്ചെറിയുന്ന പല വസ്തുക്കളും ഭൂഗർഭ ജലത്തെ മലിനമാക്കുന്നു. ഈ മലിനജലത്തെ ശുദ്ധീകരിക്കാൻ നിലവിൽ കാർബണാണ് പല വികസ്വര രാജ്യങ്ങളും ഉപയോഗിക്കുന്നത്. ഇതിന് പരിഹാരം കണ്ടെത്തുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെ ഐവി ടെക്ക് കമ്മ്യൂണിറ്റി കോളേജ് ഓഫ് ഇൻഡ്വാനയിലെ ഡൗഗ്ലസ് സ്ചൗറിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ മെക്സിക്കോയിൽ ആരംഭിച്ച ഗവേഷണമാണ് വിജ യത്തിലെത്തിയിരിക്കുന്നത്. ലെഡിന്റെ അംശമുള്ള ഒരു കുടം മലിന ജലത്തിലേക്ക് ഒരു പിടി മല്ലിയില നിക്ഷേപിച്ചപ്പോൾ ലെഡിന്റെ സാന്നിധ്യം ഒഴിവാക്കാൻ സാധിച്ചുവെന്നാണ് ഡൗഗ്ലസ് അഭിപ്രായപ്പെട്ടത്. ഈ കണ്ടുപിടിത്തത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ മല്ലിയിലയെ 'അത്ഭുത ഔ ഷധച്ചെടി' എന്നാണ് വോയിസ് ഓഫ് അമേരിക്കയുടെ ലേർണിങ് ന്യൂസ് ലെറ്റർ വിശേഷിപ്പിച്ചത്. വീടുകളിലും മറ്റും ഇത് പ്രാവർ ത്തികമാക്കാവുന്നതാണ്.

116 HLL FAMILY HLL FAMILY 117

കറ്റാർവാഴ

മുറ്റത്തൊരു വിലയുള്ള ചെടി

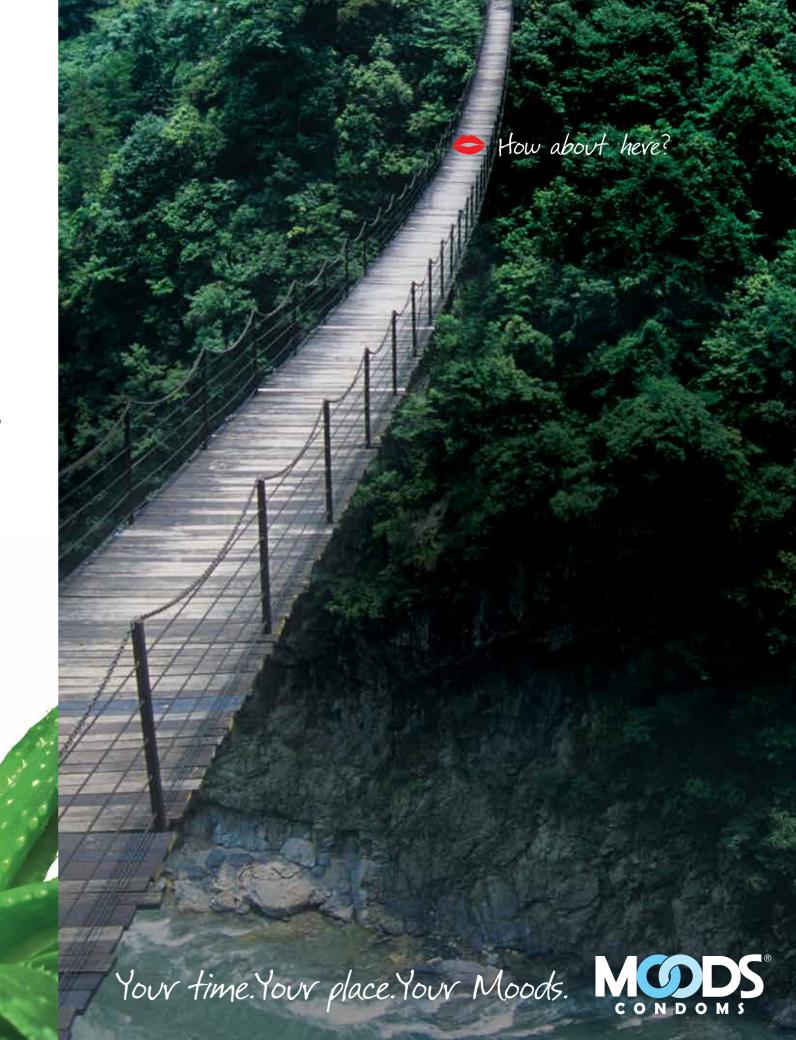
സ്ഫോഡെലേഷ്യ കുടുംബത്തിൽപ്പെട്ട ചെടിയാണ് കറ്റാർവാഴ. പേ വളരെയധികം ഔഷധഗുണമുള്ള കറ്റാർവാഴ ആയുർവേദത്തിലും ഹോ മിയോഷതിയിലും ഔഷധമായി ഉപയോഗിക്കുന്നുണ്ട്. ഇതിന് പൊതുവെ മറ്റുള്ളവയേക്കാൾ വില കൂടുതലാണ്.

തങ്ങില്ലാത്തതോ ചെറിയ തങ്ങോടു കൂടിയതോ ആയ ഇവ 80 മുതൽ 100 സെ.മീ. വരെ ഉയരത്തിൽ വളരുന്നു. ഇലകൾ ജലാംശം നിറഞ്ഞ് വീർത്തവ യാണ്. ഇലകളുടെ അരികിൽ മുള്ളുകൾ ഒരു ദിശയിലേക്ക് അടുക്കി വെച്ചതു പോലെ കാണപ്പെടുന്നു. ഒരു ചെടിയിൽ നിന്നും തുടർച്ചയായി മൂന്നു വർഷം വരെ വിളവെടുക്കുന്നതിന് സാധിക്കും. ഇതിന്റെ പോളയാണ് ഏറ്റവും ചെയോഗ്വമായ ഭാഗം.

കറ്റാർവാഴയിൽ ജീവകങ്ങൾ, അമിനോ അമ്ലങ്ങൾ, ഇരുമ്പ്, മാംഗനീസ്, കാത്സ്വം, സിങ്ക്, എൻസൈമുകൾ എന്നിവ അടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. സൂര്വപ്രകാ ശത്തിൽ നിന്ന് ത്വക്കിനെ സംരക്ഷിക്കുന്ന കറ്റാർവാഴ അതുകൊണ്ടുതന്നെ മോയിസ്ചറൈസറുകൾ, ക്ലെൻസറുകൾ, ലേപനങ്ങൾ, സോപ്പ് എന്നി വയുടെ നിർമ്മാണത്തിന് ഉപയോഗിക്കുന്നു. ഇതുകൂടാതെ, കറ്റാർവാഴയിൽ നിന്നുള്ള ഉൽപ്പന്നങ്ങളായ ആരോഗ്യപാനീയങ്ങൾ, മരുന്നുകൾ എന്നിവയും വിപണിയിൽ ലഭ്യമാണ്.

പ്രമേഹം, വാതം, അമിതമായ കൊഴുപ്പ് തുടങ്ങിയ അസുഖങ്ങൾക്ക് കറ്റാർവാഴ നീര് അത്വന്തം ഗുണകരമാണ്. ഇത് ഉത്തമമായ ആന്റി ഓക് സിഡന്റുമാണ്. ബാക്ടീരിയ, പൂഷൽ എന്നിവയെ ചെറുക്കുന്നതോടൊഷം രോഗപ്രതിരോധ ശേഷിയും വർധിപ്പിക്കുന്നു. ത്വക്ക് രോഗങ്ങൾക്കും ഉത്തമ പ്രതിവിധിയാണ് കറ്റാർവാഴ.

കറ്റാർവാഴപ്പോളയിലെ കൊഴുപ്പിൽ നിന്നും ഉണ്ടാക്കുന്ന പ്രധാന ആയുർ വ്വേദ ഔഷധമാണ് ചെന്നിനായകം. കുമാര്വാസവം, അന്നഭേദിസിന്ധൂരം, മഞ്ചിഷ്ഠാദി തൈലം എന്നിവയിലും കറ്റാർവാഴ ഉപയോഗിക്കുന്നു. യൗവ്വനം നിലനിർത്തുന്നതിനും മുറിവുകൾ ഉണക്കുന്നതിനും കറ്റാർവാഴയുടെ ചേരുവകൾക്ക് കഴിയുമെന്ന് വർഷങ്ങളായി വിശ്വസിച്ചുപോരുന്നു. ഒന്നു രണ്ട് കറ്റാർവാഴ തൈ മുറ്റത്തു നടുന്നത് ആരോഗ്വത്തിനു മാത്രമല്ല, സൗന്ദര്വത്തിനും നല്ലതാണെന്നു മനസ്സിലായില്ലേ. എന്തു പറയുന്നു,

WE ENSURE VACCINE SECURITY FOR EVERY CHILD

HLL Biotech Ltd promises vaccine security of India by providing safe and effective vaccine at affordable prices. HBL is collaborating with Ministry of Health and Family Welfare, Government of India to set up a premium facility for producing vaccines for National Immunization Programme and other new generation vaccines. Spread over 100 acres in Chengalpettu near Chennai, HBL also ensures the uninterrupted supply of vaccines for Universal Immunization Programme (UIP) of India.

